

Finansministeriet och Statskontoret 2023

HVA-AURA – handbok för ekonomisk rapportering

Version 0.3, publicerad 1.12.2023

Samarbetsgruppen för underhållet av definitioner av
informationen inom kommunerna och välfärdsområden

Innehåll

1	Inledning	6
1.1	De rapporterade uppgifternas användningsändamål	8
2	Myndighetsrapporteringen av ekonomiska uppgifter styrs av kubmodellen	12
3	Kontoplan.....	15
3.1	Allmänna principer.....	15
3.1.1	Kontosystem.....	15
3.1.2	Kontoplan	16
3.1.3	Interna poster	17
3.1.4	Mervärdesskatt	19
3.1.5	Elimineringar och rättelser i koncernbokslut.....	19
3.1.6	Utredningskonton	19
3.1.7	Rättelse av fel i tidigare räkenskapsperioder och ändringar i redovisningspraxis.....	19
3.2	Bestämmelser, anvisningar och föreskrifter om resultaträkningen.....	20
3.2.1	Verksamhetsintäkter.....	20
3.2.1.1	Försäljningsintäkter	21
3.2.1.2	Avgiftsintäkter	23
3.2.1.3	Understöd och bidrag.....	23
3.2.1.4	Övriga verksamhetsintäkter	24
3.2.2	Förändring av produktlager	26
3.2.3	Tillverkning för eget bruk	26
3.2.4	Verksamhetskostnader.....	27
3.2.4.1	Personalkostnader	27
3.2.4.2	Köp av tjänster	31
3.2.4.3	Material, förnödenheter och varor	39
3.2.4.4	Bidrag.....	41
3.2.4.5	Övriga verksamhetskostnader	42
3.2.5	Andel av intressesamfundens vinst (förlust).....	45
3.2.6	Statlig finansiering	45
3.2.7	Finansiella intäkter och kostnader	45
3.2.7.1	Ränteintäkter.....	46

3.2.7.2	Övriga finansiella intäkter.....	46
3.2.7.3	Räntekostnader.....	47
3.2.7.4	Övriga finansiella kostnader.....	47
3.2.8	Avskrivningar och nedskrivningar.....	48
3.2.8.1	Avskrivningar enligt plan.....	48
3.2.8.2	Differens vid eliminering av innehav.....	50
3.2.8.3	Nedskrivningar.....	51
3.2.9	Extraordinära intäkter och kostnader/Extraordinära poster.....	52
3.2.10	Bokslutsdispositioner.....	52
3.2.11	Förändring av avskrivningsdifferens/Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens.....	53
3.2.12	Förändring av reserver/Ökning (-) eller minskning (+) av reserver.....	53
3.2.13	Förändring av fonder/Ökning (-) eller minskning (+) av fonder.....	54
3.2.14	Räkenskapsperiodens skatter och uppskjutna skatter.....	55
3.2.15	Minoritetsandelar.....	55
3.3	Bestämmelser, anvisningar och föreskrifter om balanskonton.....	55
3.3.1	Bestående aktiva.....	55
3.3.1.1	Immateriella tillgångar.....	56
3.3.1.2	Materiella tillgångar.....	58
3.3.1.3	Placeringar.....	61
3.3.2	Förvaltade medel.....	63
3.3.3	Rörliga aktiva.....	65
3.3.3.1	Omsättningstillgångar.....	65
3.3.3.2	Fordringar.....	66
3.3.3.3	Finansiella värdepapper.....	68
3.3.3.4	Kassa och bank.....	69
3.3.4	Eget kapital.....	70
3.3.4.1	Grundkapital.....	70
3.3.4.2	Grundkapital i stiftelser och föreningar.....	71
3.3.4.3	Egna fonder.....	71
3.3.4.4	Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder.....	73
3.3.4.5	Räkenskapsperiodens överskott (underskott).....	73
3.3.4.6	Överföringar inom eget kapital.....	73
3.3.5	Minoritetsandelar.....	74
3.3.6	Avskrivningsdifferens och reserver.....	74

3.3.6.1	Avskrivningsdifferens	74
3.3.6.2	Reserver	74
3.3.7	Avsättningar.....	75
3.3.7.1	Avsättningar för pensioner	75
3.3.7.2	Övriga avsättningar	75
3.3.8	Förvalt kapital	76
3.3.9	Koncernreserv	77
3.3.10	Främmande kapital.....	77
3.3.10.1	Långfristigt främmande kapital	78
3.3.10.2	Kortfristigt främmande kapital	81
3.3.10.3	Skulder till dottersamfund, välfärdssammanslutningar samt intressesamfund och ägarintressesamfund.....	82
4	Serviceklassifikation för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar	84
4.1	Hänförande av ekonomiska uppgifter till serviceklasser	84
4.2	Serviceklassifikationens struktur	85
5	Läsanvisningar för tabellunderlagen, rapporteringshelheternas innehåll och rapporteringsanvisningar	88
6	XBRL-tabellunderlag, rapporteringshelheternas innehåll och rapporteringsanvisningar	92
6.1	Budget och ekonomiplan för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen (senast 15.1) = HTAS	92
6.2	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens budget enligt verksamhetsområde (senast 15.1) = HTAT	95
6.3	Månadsrapportering för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen (april 31.5, maj 30.6, , juli 31.8, augusti 30.9, , oktober 30.11 och november 31.12) = HHKR.....	97
6.4	Välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas kvartalsrapportering (första kvartalet 30.4, andra kvartalet 15.8, tredje kvartalet 31.10 och fjärde kvartalet 15.4) = HHKNR.....	98
6.4.1	Investeringar.....	101
6.4.1.1	Specifikationer av investeringar	101
6.4.1.2	Tillgångstyper i investeringar	102
6.4.1.3	Finansieringsandelar för investeringsutgifter	105

6.5	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering branschvis (första kvartalet 30.4, andra kvartalet 15.8, tredje kvartalet 31.10 och fjärde kvartalet 15.4) = HHTNR	106
6.6	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens affärsverks bokslutsrapportering (senast 15.4) = HLTR	107
6.7	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppskattning (senast 25.1 för föregående år) = HHTPA.....	108
6.8	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens finansieringsanalys i bokslutet (senast 15.4 för föregående år) = HHTR	110
6.9	Välfärdsområdes- och välfärdssammanslutningskoncernens bokslutsrapportering (senast 15.4 för föregående år) = HKOTR.....	110
6.10	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppgifter enligt serviceklass (driftsekonomi, investeringar) (senast 31.5 för föregående år) = HHTPP	112
6.10.1	Specificering av investeringar enligt serviceklass.....	114
6.10.2	Bokslutsuppgifter om driftsekonomi enligt sektor och serviceklass, resultaträkningens konton.....	115
6.11	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens övriga ekonomiuppgifter som kompletterar bokslutsuppgifterna (senast 31.5 för föregående år) = HHYTT.....	118
6.11.1	THL:s behov av separat information från välfärdsområden och välfärdssammanslutningar (delhelhet h-t01 i rapporteringshelhet HHYTT)	119
6.11.2	Finansministeriets särskilda informationsbehov (delhelhet h-t17 i rapporteringshelhet HHYTT).....	125
6.11.3	PPP-projekt (totala värde och specifikationer) (h-t18.01 och h- t18.02)	126
6.11.4	Borgensförbindelser (h-t19).....	129
6.11.5	Energieffektivitetsavtal (specifikationer och övriga uppgifter) (h- t20.01 och h-t 20.02)	131
6.11.6	Ekonomiuppgifter om samfund som ägs av välfärdsområden och välfärdssammanslutningar (h-t21.02, h-t21.03 och h-t21.04)	132
6.11.7	Övriga tilläggs-specifikationer (h-t22.01, h-t22.02)	133
6.11.8	Reparationsbyggande (h-t23).....	136
6.11.9	Övriga specifikationer för investeringar, Byggkostnader (h- t24.01)	138
6.12	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsprognos vid halvårsrapportering (senast 15.8) = HTPA.....	140
6.13	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens dottersamfund, intressesamfund och övriga enheter (senast 31.12 eller oftare) = HTOLT	141
6.14	Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens ekonomiska verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden (senast 31.5) = HKLMT	146

Bilagor	148
VERSIONSHISTORIK	149

1 Inledning

Handboken för ekonomisk rapportering i välfärdsområden och välfärdssammanslutningar HVA-AURA styr den ekonomiska rapporteringen i välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. Handboken förvaltas av finansministeriet, som ansvarar för anvisningarna om välfärdsområdenas ekonomiska rapportering. Omfattningen och tidsplanen för redovisningen föreskrivs och styrs genom ett lagstiftningspaket till vilket denna handbok utgör ett komplement. De definitioner av informationsinnehåll som utfärdas genom förordning upprätthålls i ordlistor och kodtjänster. Välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna ska lämna automatiserade ekonomirapporter i XBRL-format eller standardiserat CSV-format till Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst vid Statskontoret. Välfärdsområdenas ekonomiska rapportering gäller också Helsingfors stad för social- och hälsovårdsväsendets samt räddningsväsendets del.

Enligt 116 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden ([611/2021](#)) tillämpas på välfärdsområdets bokföring och bokslut, utöver lagen om välfärdsområden, bokföringslagen. Enligt 116 § 2 mom. får närmare bestämmelser om den balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noterna till dem som ingår i välfärdsområdets bokslut samt om tablån över budgetutfallet och verksamhetsberättelsen, koncernbokslutet och noterna till det samt om delårsrapporterna utfärdas genom förordning av statsrådet. Statsrådet har utfärdat en förordning om de uppgifter som ska tas upp i välfärdsområdets bokslut ([729/2021](#)). Dessutom får närmare bestämmelser om ekonomisk information om enskilda tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet. Allmänna anvisningar och utlåtanden från bokföringsnämnden och dess välfärdsområdes- och kommunsektion styr dessutom bokföringen, upprättandet av bokslut och rapporteringen.

Samma innehåll i bestämmelserna om bokföring och bokslut gäller också välfärdssammanslutningarna. HUS-sammanslutningen är en sådan välfärdssammanslutning som avses i lagen om välfärdsområden. Helsingfors stad tillämpar förordningen om de uppgifter som ska tas upp i bokslutet på de uppgifter som ska tas upp i social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets särredovisning samt i det koncernbokslut som ingår i den.

Välfärdsområdet ska producera information om verksamheten och ekonomin för styrningen, ledningen och uppföljningen av välfärdsområdets verksamhet och ekonomi. Välfärdsområdenas finansieringsmodell och säkerställandet av ekonomisk hållbarhet tillför rapporteringen nya dimensioner jämfört med uppföljningen av kommunekonomin. I välfärdsområdets ekonomiska rapportering ingår rapportering per sektor. På denna rapporteringsnivå inhämtas information om tillräckligheten av social- och hälsovårdsväsendets samt räddningsväsendets finansiering under räkenskapsperioden.

Välfärdsområdet ska trots sekretessbestämmelserna, i den form som krävs för interoperabilitet, till Statskontoret lämna de i 116 § avsedda uppgifterna om bokslut, delårsrapporter och kostnader samt de ekonomiska uppgifter som enligt vad som föreskrivs någon annanstans i lag eller med stöd av lag ska lämnas regelbundet. Välfärdsområdet svarar för att de uppgifter som lämnas är riktiga. Närmare bestämmelser om vilken information som ska produceras och om hur och när den ska produceras och lämnas får utfärdas genom förordning av statsrådet. Statsrådet har utfärdat en förordning om lämnande av uppgifter som gäller välfärdsområdets ekonomi ([462/2022](#)).

Finansministeriet svarar för organiseringen av det samarbete som behövs för att definiera det närmare informationsinnehåll och de tekniska beskrivningar som förutsätts för att de ekonomiska uppgifterna ska vara kompatibla. I samarbetet deltar företrädare för välfärdsområdena samt de ministerier och andra myndigheter i vars lagstiftning om förvaltningsområdet och uppgifter det ingår att definiera de begrepp och specifikationer som används i välfärdsområdenas uppföljning och rapportering av ekonomin. Utifrån samarbetet utfärdas det årligen genom förordning av finansministeriet närmare bestämmelser om de kods-system, tekniska beskrivningar och rapporteringshelheter som tillämpas på lämnandet av information under följande räkenskapsperiod. Finansministeriet har utfärdat en förordning om informationsinnehåll och tekniska beskrivningar som tillämpas på lämnandet av ekonomiska uppgifter för räkenskapsperioden 2023 ([487/2022](#)).

Välfärdsområdena ska rapportera de ekonomiska uppgifterna i Statskontorets tjänst i enlighet med de uppgifter som är tillgängliga vid tidpunkten för rapporteringen. De rapporterade uppgifterna är således i regel en variant av det senaste materialet för beslutsfattande.

Välfärdsområdena ska lämna automatiserade ekonomirapporter i XBRL-format eller standardiserat CSV-format till Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst vid Statskontoret. Innehållet i och tidtabellerna för välfärdsområdenas rapportering kompletteras i denna handbok. Med avseende på informationsinnehållet fastställs kontoplanen, serviceklassifikationen och sektorklassifikationen för rapporteringen av ekonomiska uppgifter. Sammanställandet av uppgifterna styrs dessutom genom bland annat anvisningarna för kostnadskalkylering samt gällande allmänna anvisningar och utlåtanden från bokföringsnämnden och dess välfärdsområdes- och kommunsektion¹. De definitioner av informationsinnehåll som utfärdas genom förordning upprätthålls i ordlistor och kodtjänster.

Handboken riktar sig till välfärdsområden, inklusive deras affärsverk, samt ekonomileverantörer som sköter välfärdsområdenas lagstadgade ekonomirapportering och annan ekonomirapportering för myndighet. I handboken hänvisas med välfärdsområde även till välfärdssammanslutningar. I handboken nämns separat om anvisningarna för Helsingfors stads rapportering avviker från välfärdsområdenas anvisningar.

Välfärdsområdet kan ha lagt ut ekonomiförvaltningen till ett stödtjänstbolag inom ekonomi- och personalförvaltning som har hand om bokföringen inklusive myndighetsrapporteringen. I detta fall ska stödtjänstbolaget ta fram uppgifterna för rapporteringen enligt dessa principer och specifikationer från uppdragsgivaren (kunden). Välfärdsområdet ansvarar för de utkontrakterade verksamheterna och för att rapporteringen överensstämmer med anvisningarna.

Samarbetsgruppen för underhållet av definitioner av informationen inom kommunerna och välfärdsområden arbetar under ledning av finansministeriet med att samordna

¹ Bokföringsnämndens [allmänna anvisningar](#) och [utlåtanden](#)
Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions [allmänna anvisningar](#)
och [utlåtanden](#)

och utveckla de uppgifter som samlas in om välfärdsområdenas ekonomi. De myndigheter som behöver uppgifterna samarbetar i gruppen med kommunerna och välfärdsområdena för att utveckla rapporteringen.

HVA-Aura handboken uppdateras vid behov. Samarbetsgruppen för underhållet av definitioner av informationen inom kommunerna och välfärdsområden beslutar om de ändringar som görs i handboken.

1.1 De rapporterade uppgifternas användningsändamål

De uppgifter som välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna rapporterar används i stor utsträckning av olika statliga myndigheter för olika ändamål. I tabellen nedan beskrivs olika ministeriers (finansministeriets, inrikesministeriets, social- och hälsovårdsministeriets), Statistikcentralens samt Institutets för hälsa och välfärd (nedan THL) viktigaste användningsområden för de olika rapporteringarna.

Rapportering	FM, IM, SHM	Statistikcentralen	THL
HTAS	FM: fullmakt att uppta lån (<i>lag vfo 15§</i>), finansieringsprincipen (<i>12§</i>), IM/SHM: styrning och övervakning (<i>lag om ordnande av räddningsväsendet 7§</i> , <i>lag om ordnande av social- och hälsovård 21§</i>)		
HHKR	FM: allmän uppföljning (<i>lag vfo 11§</i>)		
HHKNR	FM: fullmakt att uppta lån (<i>lag vfo 15§</i>), finansieringsprincipen (<i>12§</i>)	nationalräkenskaper, kvartalsvis	resultaträkningens och balansräkningens bokslutsindikatorer till Sotkanet
HHTNR	FM: bestämmande av nivå på den årliga statliga finansieringen (<i>lag om vfo finansiering 5§, 6§, 8§</i>), efterhandsgranskning av den statliga finansieringen (<i>7§</i>) IM/SHM: årlig utredning (<i>lag om ordnande av räddningsväsendet 15§</i> , <i>lag om ordnande av social- och hälsovård 31§</i>)		

HLTR		företagsstatistiksystem	
HHTPA	FM: allmän uppföljning (lag vfo 11-12§)	nationalräkenskaper, kvartalsvis	
HHTR	FM: uppskattning av tilläggsfinansiering (lag om vfo finansiering 11-12§)	nationalräkenskaper, årsvis	
HKOTR	FM: utvärderingsförfarande (lag vfo 123§), finansieringsprincipen (12§), uppskattning av tilläggsfinansiering (lag om vfo finansiering 11-12§)	koncernregister	
HHTPP	FM: bestämmande av nivån på den årliga statliga finansieringen (lag om vfo finansiering 5§, 6§, 8§, kap. 3-4), efterhandsgranskning av den statliga finansieringen (7§), utvärderingsförfarande (lag vfo 123§), bedömning av kostnadseffekterna av lagstiftningen om vfo-områden, IM/SHM: årlig utredning (lag om ordnande av räddningsväsendet 15§, lag om ordnande av social- och hälsovård 31§)	nationalräkenskaper, årsvis enligt sektor och uppgift	statistikrapporten Hälsa- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering, statistikrapporten Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering, forskningsprojektet ersättningskriterier, Sotkanet-indikatorer, hyte-indikatorarbete, substansaktörer (t.ex. barnskydd, missbrukarbete)
HHYTT	FM: fullmakt att uppta lån (lag vfo 15§)	nationalräkenskaper, årsvis och statistik över reparationsbyggande	statistikrapporten Sjukhusens produktivitet, statistikrapporten Hälsa- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering, Sotkanet-indikatorer, klientavgiftsuppgifter för undersökningar
HTPE	FM: finansieringsprincipen (12§), uppskattning av tilläggsfinansiering (lag om vfo finansiering 11§)		
HTOLT	uppgifter om välfärdsområdeskoncernen (lag om vfo 4§)	företags- och koncernregister, nationalräkenskaper, årsvis	
HKLMY	välfärdsområdets uppgifter (lag vfo 6§)		

All rapportering	allmän uppföljning (lag vfo 11§), uppskattning av tilläggsfinansiering (lag om vfo finansiering 11-12§), uppskattning av den statliga finansieringens tillräcklighet (12§) IM/SHM: förhandlingar (lag om ordnande av räddningsväsendet 10§, lag om ordnande av social- och hälsovård 24§)	nationalräkenskaper och andra temaområdets statistikprodukter	
------------------	--	---	--

Tabell 1. De rapporterade uppgifternas användningsändamål

Finansministeriet utnyttjar ekonomisk information i uppgifter som i huvudsak föreskrivs i lagen om välfärdsområden och lagen om välfärdsområdenas finansiering. Ekonomiska uppgifter används för uppföljning av välfärdsområdenas och välfärdsammanslutningarnas verksamhet och ekonomi samt för finansieringsanalyser, uppskattning av finansieringens tillräcklighet, fullmakter att uppta lån samt utvärderingsförfarandet.

Inrikesministeriet utnyttjar ekonomisk information i uppgifter som föreskrivs i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Ekonomiska uppgifter används till exempel i de årliga förhandlingarna med välfärdsområdena om genomförandet av räddningsväsendets uppgifter, vid godkännandet av investeringsplanens delplan för räddningsväsendet samt vid beviljandet av eventuell tilläggsfinansiering. Inrikesministeriet upprättar också årligen en riksomfattande redogörelse för bedömning av genomförandet av ett räddningsväsende som motsvarar behoven och riskerna samt för bedömning av finansieringens tillräcklighet.

Regionförvaltningsverket utnyttjar ekonomisk information genom att i enlighet med lagen om ordnande av räddningsväsendet årligen bereda en expertbedömning för att välfärdsområdesvis bedöma tillräckligheten av räddningsväsendets servicenivå och finansieringsnivå.

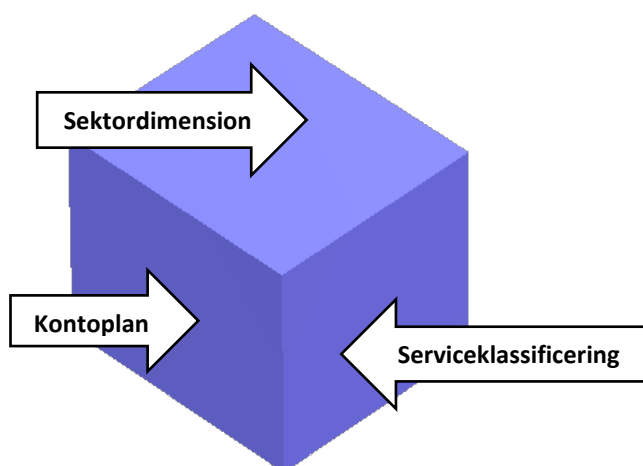
Social- och hälsovårdsministeriet utnyttjar ekonomisk information i uppgifter som föreskrivs i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Ekonomiska uppgifter används till exempel i de årliga förhandlingarna med välfärdsområdena om genomförandet av social- och hälsovårdens uppgifter, vid godkännandet av investeringsplanens delplan för social- och hälsovården samt vid beviljandet av eventuell tilläggsfinansiering. Social- och hälsovårdsministeriet utarbetar årligen en riksomfattande redogörelse där det ingår en bedömning av hur väl kravet på jämlikhet i social- och hälsovården uppfyllts och om finansieringen är på en tillräcklig nivå.

THL utnyttjar information i uppgifter som föreskrivs i lagen om Institutet för hälsa och välfärd, lagen om ordnande av social- och hälsovård samt i lagen om välfärdsområdenas finansiering. THL:s lagstadgade uppgift är att årligen utarbeta en expertbedömning av hur social- och hälsovården har ordnats i hela landet, i samarbetsområdena för social- och hälsovården och i välfärdsområdena.

Statistikcentralen utnyttjar ekonomisk information i uppgifter som föreskrivs i lagen om statistikcentralen samt i statistiklagen. Ekonomiska uppgifter används bland annat vid uppgörandet av nationalräkenskaperna.

Ekonomiska uppgifter används också i stor utsträckning av andra myndighetsaktörer, såsom konkurrens- och konsumentverket, samt andra än statliga myndigheter, såsom Kommunförbundet, kommuner eller medier.

2 Myndighetsrapporteringen av ekonomiska uppgifter styrs av kubmodellen

Figur 1. Kubmodellen.

Rapporteringen av de faktiska ekonomiska uppgifterna grundar sig i regel på kubmodellen, exempelvis i rapporteringshelheterna för välfärdsområdenas och välfärdsammanslutningarnas kvartalsrapportering (HHKNR) och välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas bokslutsuppgifter per serviceklass (HHTPP).

I kuben omfattar varje dimension även de övriga dimensionerna. Till exempel den statliga finansieringen innehåller en sektorklassifikation trots att den alltid tilldelas av staten. Det ger inte upphov till några praktiska problem, eftersom i sektordimensionen anges i detta fall bara värden för en sektor eller alternativt avaktiveras dimensionen för andra sektorer på kontot i fråga.

Kontoplan för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar

Kontot är en dimension av kubmodellen. I taxonomin anges kontot med fyra tecken. Organisationerna kan i sina interna system använda fler tecken för bokföringskonton som sedan kopplas till det konto som används i rapporteringen.

Kontoplanen för välfärdsområden finns i Kodtjänsten, och i bilaga 1 till HVA-AURA handboken, på <https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=sbr-fi-code-lists;schemeCode=MC-2022-1>.

Serviceklassifikation för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar

Serviceklassen är en dimension av kubmodellen. Särskilt i rapporteringshelheten för välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas bokslutsuppgifter per serviceklass (HHTPP) rapporteras de faktiska ekonomiska uppgifterna enligt serviceklass och konto samt per sektor.

En uppgift som ska rapporteras enligt serviceklass kan bildas av registreringskoddelar, såsom produkter, kostnadsställen, resultatenheter, eller andra registreringskoder eller kombinationer av dessa.

Serviceklassifikationen för välfärdsområden finns i Kodtjänsten, och i bilaga 2 till HVA-AURA-handboken, på

<https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=sbr-fi-code-lists;schemeCode=HPA-2022-1> <https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=sbr-fi-code-lists;schemeCode=HPA-2022-1> <https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=sbr-fi-code-lists;schemeCode=HPA-2022-1> <https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=sbr-fi-code-lists;schemeCode=HPA-2022-1>

Sektorklassifikation

Sektorklassen är en dimension av kubmodellen. Sektorklassen ska ingå bland annat i rapporteringshelheterna för välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas kvartalsrapportering (HHKNR) och välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas bokslutsuppgifter per serviceklass (HHTPP). Sektorklassifikation är hierarkisk. Samfunden kopplas i regel till sektorklassifikation genom FO-numret.

Statistikcentralen förvaltar sektorklassifikation för den ekonomiska rapporteringen.

Hierarkierna för sektorklassifikation finns i Kodtjänsten på <https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=sbr-fi-code-lists;schemeCode=CT-2022-1>

Handboken för Sektorklassifikation 2023 (på finska) finns på <https://www.doria.fi/handle/10024/186184>

Statistikcentralens klassificeringstjänst enligt FO-nummer finns på https://www.stat.fi/tup/yrluok/index_sv.html

Användarnamn = Testkunt
Lösenord = rato1333

Motsvarande uppgifter fås också via API-gränssnittet för motpartsidentifiering genom att man i adressen lägger in den efterfrågade sammanslutningens FO-nummer eller flera FO-nummer (ersätt exempelnumren 111111-1 och 222222-2 med riktiga FO-nummer):

Sökning av uppgifter från en enda enhet, Sektorklassifikation 2023: <https://vastapuolitunnistaminen.stat.fi/api/v2/enterprises/1111111-1>

Sökning av uppgifter från flera sammanslutningar, Sektorklassifikation 2023:
<https://vastapuolitunnistaminen.stat.fi/api/v2/enterprises?filter=1111111-1,2222222-2>

Teknisk beskrivning av gränssnittet:
<https://vastapuolitunnistaminen.stat.fi/index.html>

Listan omfattar aktiva och upphörda företag under de senaste två åren. Som upphörandedatum används det datum då FO-numret upphört att gälla om företaget lagt ner verksamheten. På motsvarande sätt uppdateras tabellen med FO-nummer för nya företag. Ändringar till en annan sektorklass mitt under året är möjliga, men inte särskilt vanliga. I sådana fall kan man välja att ange sektorn enligt antingen bokföringstidpunkten eller rapporteringspunkten. Tabellen uppdateras månatligen, i slutet av månaden. Själva sektorklassifikationen ändras sällan, inte årligen.

En del motparter – till exempel hushåll, stiftelser och utländska enheter – saknar FO-nummer. Vårldens affärsverk har inte heller något FO-nummer som är separat från välfärdsområdet. Hur enheter som saknar FO-nummer behandlas beror på vilken lösning uppgiftslämnaren har valt. Till exempel kan man för hushållen skapa en teckensträng som motsvarar FO-numret och länka till den alla sådana bokföringstransaktioner där motparten är ett hushåll. Om man associerar motparter till sektorklasserna med hjälp av klassificeringstjänstens FO-lista ska man komma ihåg att ett "FO-nummer" som man skapat själv inte finns på listan utan associeringen till rätt sektorklass måste programmeras separat.

En närmare beskrivning av sektorklassifikationsdimensionen och dess användning i rapporteringen finns i bilaga 5 *Sektorer i XBRL-taxonomin* till HVA-AURA-handboken.

Allmänna anvisningar och utlåtanden från bokföringsnämnden och dess välfärdsområdes- och kommunsektion styr bokföringen, upprättandet av bokslut och rapporteringen: <https://www.kommunforbundet.fi/ekonomi/bokforing-och-bokslut/bokforingsnamndens-kommunsektion>

3 Kontoplan

Kontoplanen innehåller rekommendationer om kontoplan för välfärdsområden, välfärdssammanslutningar och välfärdsområdets affärsverk samt välfärdsområdets koncernbokslut och om hur kontoplanen ska användas jämte scheman för balansräkning, resultaträkning och finansieringskalkyl.

Kontoplanen har utformats så att det genom effektiv användning av alla registreringskoddelar är möjligt att ta fram de uppgifter som krävs för myndighetsrapportering. Organisationer kan använda en mer detaljerad och omfattande kontoplan enligt sina egna behov. Samtliga konton i organisationens kontoplan ska kunna summeras till konton enligt denna kontoplan.

I föreliggande anvisning hänvisas till nu gällande allmänna anvisningar och utlåtanden från bokföringsnämndens välfärds- och kommunsektion. Uppdateringar i anvisningarna och utlåtandena ska följas upp i förhållande till kontoanvändningen och bokföringsanvisningarna. Även kommunsektionens tidigare allmänna anvisningar och utlåtanden innehåller anvisningar som kan iakttas i välfärdsområdena.

3.1 Allmänna principer

3.1.1 Kontosystem

Kontosystemet består av en baskontoplan och en registreringsplan. Baskontoplanen innehåller

- en kontoplan
- skriftliga anvisningar om vilka affärstransaktioner som ska bokföras på varje enskilt konto
- en beskrivning av sambandet mellan kontona vid registrering av transaktioner och upprättande av bokslut.

Registreringsplanen beskriver det tekniska utförandet av bokföringarna. Registreringsplanen omfattar

- en förteckning över bokföringar
- en utredning om bokföringar och delbokföringar
- en utredning om överföringar mellan bokföringarna

- en utredning om de tekniska hjälpmedel och metoder som används
- en beskrivning av behandlingen och arkiveringen av verifikationer.

Välfärdsområdet ska för varje räkenskapsperiod ha en klar och tillräckligt specificerad förteckning över sina bokföringskonton, vilken redogör för kontonas innehåll (kontoplan) (2 kap. 2 § 2 mom. i bokföringslagen). Dessutom ska välfärdsområdet ha en förteckning över de bokföringar som ligger till grund för bokslutet samt över de olika slaggen av verifikationer och annat bokföringsmaterial. Av förteckningen ska det framgå vilka de inbördes sambanden mellan bokföringarna, verifikationerna och bokföringsmaterialet är och hur materialet förvaras (2 kap. 7 a § i bokföringslagen). Enligt 2 kap. 10 § 1 mom. i bokföringslagen ska bokföringsmaterialet förvaras omsorgsfullt så att det utan ogrundat dröjsmål kan granskas av myndigheter och revisorer med utgångspunkt i Finland. Detta kräver i praktiken även mer omfattande dokumentering. Bokföringsnämnden har gett en allmän anvisning om bokföringsmetoder och bokföringsmaterial 20.4.2021. Avsikten med anvisningen är att definiera de verifikationer som fungerar som grund för bokföringen samt innehållet i dessa för precisering av god bokföringssed och att ge anvisningar om de metoder som ska användas vid upprättande av bokföringen samt förvaring av bokföringsmaterialet. Bokföringsnämndens kommunsektion har gett utlåtande 125/2021 om tillämpningen av den allmänna anvisningen i kommunerna och samkommunerna. Motsvarande principer kan iakttagas i välfärdsområdena.

3.1.2 Kontoplan

Enligt 2 kap. 2 § 2 mom. i bokföringslagen ska den bokföringsskyldige för varje räkenskapsperiod ha en klar och tillräckligt specificerad förteckning över sina bokföringskonton, vilken redogör för kontonas innehåll (kontoplan). Eftersom en kontoplan ska göras upp för varje räkenskapsperiod ska den förses med en anteckning om användningstiden. Anteckningen om användningstiden kan göras till exempel så att när man öppnar ett nytt konto i kontoplanen ger man öppningsdatumet som grunduppgift, eller om det går att ange den första användningsdagen i systemet antecknas denna som öppningsdag. Om kontot tas ur bruk får det inte strykas ur registret förrän räkenskapsperioden går ut, istället ska användningen av kontot förbjudas från ett visst datum. Enligt 2 kap. 10 § 1 mom. i bokföringslagen ska kontoplanen bevaras i minst tio år efter räkenskapsperiodens utgång.

Affärstransaktioner av olika slag ska bokföras på separata konton. Det är inte korrekt att ha blandade konton på vilka man bokför både utgifter och inkomster. Det är inte tillåtet att nettobokföra differensen mellan inkomst och utgift. Olika slags betalningsmedel (till exempel fordringar, bankkonton och kontanter) ska ha separata konton. Varje konto ska bibehållas oförändrat till sitt innehåll. Kontots innehåll kan likväl ändras på grund av utveckling av verksamheten, införande av ett bättre kontosystem eller någon annan särskild anledning. Eventuella ändringar i kontoplanen bör göras vid övergången till en ny räkenskapsperiod. Bokföringskedjan (audit trail) ska vara obruten så att sambanden från en affärstransaktion till bokslutet kan fastställas utan svårighet.

Kontoplanen kan också innehålla konton på vilka man inte bokför externa affärstransaktioner och vilka inte tas med i bokslutet. Sådana är konton för interna poster som öppnats för bland annat budgetuppföljning eller kostnadsberäkning, eller konton för vårdtagares medel liksom hjälpkonton för löner. För att säkerställa att materialet kan kontrolleras bör man i kontoplanen ange vid konton som inte redovisas i bokföringen att kontot inte används i den externa bokföringen. Med externa affärstransaktioner avses transaktioner mellan ett välfärdsområde och en annan juridiskt självständig aktör. Med interna affärstransaktioner avses transaktioner mellan ett välfärdsområde och dess affärsverk, balansenheter eller verksamheter e.d.

Varje välfärdsområde ska ha ett redovisnings- och kontosystem som utgår från ledningsbehoven, så att bokföringen ger information som är relevant för ledningen och beslutsfattandet i välfärdsområdet. Samma indelning lämpar sig eventuellt inte för andra sektorer där en annan specificering av posterna är mer relevant.

Kontonummering

Kontonummeringen i denna kontoplan är en rekommendation där utgifts- och inkomstposterna samt balanskontona har fyrsiffriga koder. Intervallen i kontonummeringen har valts med tanke på eventuella senare behov att ytterligare specificera utgifts- och inkomstposterna och balanskontona. Om välfärdsområdet tar i bruk ytterligare konton utöver denna rekommendation, ska dessa tas upp i en kontoplan enligt 2 kap. 2 § 2 mom. i bokföringslagen. Välfärdsområdets ekonomirapportering ska dock produceras genom att använda de kontonummer som ges här.

Registreringskod

Registreringskoden bildas av kontonumret i den externa bokföringen och koden för den interna redovisningen. Med hjälp av de interna koderna hänförs välfärdsområdets ekonomiska transaktioner till exempel enligt resultatenheter, kostnadsställe, tjänst, projekt, verksamhet och produkt. Transaktioner mellan avdelningar, resultatenheter m.m. samt genom dessa transaktioner uppkomna interna inkomst- och utgiftsposter eller tillgångs- och skuldposter ska inte presenteras i den externa resultaträkningen eller balansräkningen.

Sektorklassifikationen (till exempel staten, välfärdsområden, kommuner, samkommuner och övriga) av försäljningsinkomst, understöd och bidrag samt köp av kundtjänster anges med motpartskod.

3.1.3 Interna poster

Definition av interna poster i bokföringen

Välfärdsområdets budgetuppföljning och bland annat särredovisning av verksamheter kräver att även interna affärstransaktioner bokförs under räkenskapsperioden på utgifts- och intäktskonton samt på balanskonton. Välfärdsområden använder interna

poster även för att leda och styra verksamheten. I bokslutet ska de interna posterna dock elimineras från resultaträkningen och balansräkningen (externt bokslut).

Interna utgifter och inkomster är köp och försäljning av internprestationer, internhyror, internbidrag, överföringsposter samt kalkylerade räntor och avskrivningar. Till de interna inkomst- eller utgiftsposterna hänförs också till exempel interna räntor mellan välfärdsområdets affärsverk och välfärdsområdet, avkastning på grundkapital samt driftsunderstöd till affärsverk.

Till interna utgifter eller inkomster räknas däremot inte exempelvis inkomst- eller utgiftsöverföringar, utgifter som ska aktiveras (till exempel överföring av en del av utgifter som bokförts i driftsekonomin till en investering), tillverkning för eget bruk, lagerförändringar eller överföringar till fonder och reserver (till exempel överföringar till investeringsreserven, bokföring av avskrivningsdifferensen).

Ekonomirapportering

Interna verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter i rapporteringshelheterna i ekonomirapporteringen beskriver välfärdsområdets interna insatsförbrukning, som bildas av interna poster mellan serviceklasserna. Trots att de interna posterna elimineras på det övergripande planet, ska i redovisningen ändå upptas köp och försäljning av internprestationer, internhyror och överföringsposter (se definitionen i bokföringen ovan).

Interna poster ska redovisas i ekonomirapporteringen om den interna utgiften hänförs enligt verksamhetens karaktär till en annan serviceklass än den motsvarande interna inkomsten. Om däremot den interna utgiften och den motsvarande interna inkomsten hänförs enligt verksamhetens karaktär till samma serviceklass, ska dessa internposter inte redovisas i ekonomirapporteringen. Utgifter och inkomster upptas i serviceklassificeringen enligt beskrivningen av serviceklasserna, oavsett organisationsstrukturen.

Denna kontoplan innehåller inga interna konton. Vid rapportering per serviceklass enligt XBRL-taxonomin ska interna konton ändå hänföras till rätt rad med en motsvarande kod som ingår i taxonomin.

Sektorsinformation används inte/överförs inte i noteringar som gäller aktiveringar av investeringar när kostnader överförs från resultaträkningen till investeringar.

Anvisningar om redovisning av interna poster i ekonomirapporteringen finns i avsnitten 6.1 *Budget och ekonomiplan för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar*, 6.3 *Välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas månadsrapportering*, 6.4 *Välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas kvartalsrapportering enligt sektor*, 6.9.2 *Bokslutsuppgifter om driftsekonomin enligt sektor och serviceklass, resultaträkningens konton* och 6.11 *Välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas bokslutsprognos vid halvårsrapporteringen* i HVA-Aura handboken.

3.1.4 Mervärdesskatt

Bokföringen ska läggas upp så att man kan få ut de uppgifter som behövs för behandling och fastställande av mervärdesskatt. I praktiken redovisar välfärdsområdena anskaffningspriset exklusive moms som kostnad, och momsandelen upptas på eget balanskonto som kortfristiga fordringar. Uppgifterna om olika momssatser och andra uppgifter som inverkar på fastställande av moms, exempelvis omvänd moms, erhålls genom att noteringarna görs med olika momskoder.

3.1.5 Elimineringar och rättelser i koncernbokslut

Affärstransaktioner inom den koncern som utgörs av välfärdsområdet och dess dotter-samfund specificeras i välfärdsområdets bokföring med en **motpartskod** som möjliggör elimineringar och rättelser i koncernbokslutet. Aktier och andelar, lånefordringar och övriga fordringar bland bestående aktiva, kundfordringar, lånefordringar, övriga fordringar och resultatregleringar bland rörliga aktiva samt erhållna förskott, leverantörsskulder, övriga skulder och resultatregleringar bland balansräkningens *Passiva* ska specificeras på följande sätt i noterna till balansräkningen: placeringar/fordringar/skulder till dottersamfund, välfärdssammanslutningar där välfärdsområdet är medlem samt till intresse- och andra ägarintressesamfund. Eliminering av ömsesidiga fordringar och skulder samt internt innehav kan göras med motpartskod samt även med leverantörs- och kundreskontrabokföring eller balansspecifikationer samt med samfundens **FO-nummer**. I resultaträkningen till koncernbokslut ska elimineringarna göras med motpartskod.

3.1.6 Utredningskonton

Avstämningen av delbokföringarna, såsom reskontra och lönebokföring, mot huvudbokföringen görs med hjälp av utredningskonton. Om det finns saldo på utredningskonton vid månadsskiftet, visas utredningskontot för utgifter under räkenskapsåret bland övriga fordringar i rörliga aktiva och utredningskontot för intäkter bland övriga kortfristiga skulder. Utredningskonton ska stämmas av månadsvis och minst en gång per räkenskapsperiod, och kontona ska ha saldo noll vid bokslut.

3.1.7 Rättelse av fel i tidigare räkenskapsperioder och ändringar i redovisningspraxis

Om fel uppdagas i bokföringen och bokslutet för tidigare räkenskapsperioder eller om redovisningspraxis ändras, ska rättelserna upptas som korrektivposter i bokföringen för den räkenskapsperiod då felet konstateras.

Ändringar i bokslutsprinciperna och rättelser av väsentliga fel vilka hänför sig till tidigare räkenskapsperioder upptas som rättelser i posten *Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder* bland eget kapital. Poster av ringa betydelse som hör till tidigare räkenskapsperioder upptas i de resultat- och balansräkningsposter till vilka de kan hänföras. Väsentliga rättelser av fel görs alltså inte resultatpåverkande utan retroaktivt. Väsentlighetsprincipen ska beaktas vid rättelser². Felaktigheter i uppgifter som gäller pågående räkenskapsperiod ska alltid rättas som resultatpåverkande. Skillnader som uppkommer på grund av periodisering utgör inte felaktigheter i denna bemärkelse, inte heller skillnader som beror på att avsättningar uppskattats fel.

Rättelse av fel i föregående räkenskapsperioder rapporteras i fältet Tilläggsuppgifter på fliken t00 i rapporteringshelheternas tabellunderlag. I material som lämnas i CSV-formatet registreras tilläggsuppgiften med fältkoden 1909 och anmärkningen skrivs in i värdekolumnen.

3.2 Bestämmelser, anvisningar och föreskrifter om resultaträkningen

3.2.1 Verksamhetsintäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons³

Verksamhetens intäkter indelas i resultaträkningen i

- Försäljningsintäkter
- Avgiftsintäkter
- Understöd och bidrag
- Övriga verksamhetsintäkter.

Försäljnings- och avgiftsintäkter är vederlag som välfärdsområdet får av utomstående för levererade prestationer. De bokförs enligt prestationsprincipen som inkomst för den räkenskapsperiod under vilken prestationen har överlåtits.

² Se bland annat bokföringsnämnden 1750/2005 Om hur ändringar av bokslutsprinciper och fel som gäller tidigare räkenskapsperioder ska behandlas i bokslutet.

³ Termer och förkortningar beskrivs i bilaga 4 *Ordlista för kommuners och välfärdsområdens ekonomirapportering*.

Innan försäljnings- och avgiftsintäkterna tas upp i resultaträkningen minskas de med korrektivposter vilka utgörs av indirekta skatter på försäljning, såsom mervärdesskatt, och direkt försäljningsrelaterade årsrabatter, kassarabatter och andra motsvarande rabatter och krediteringar. Dessutom kan man justera kursdifferenser som sammanhänger med försäljningen och som uppstått till följd av förändringar i valutakurserna. Justeringarna görs enligt bokföringsnämndens gällande allmänna anvisning om bokföring av poster i utländsk valuta.

Övriga försäljningsrelaterade korrektivposter, som kreditförluster för kundfordringar och övriga korrektivposter till försäljningen samt indirekta skatter som inte direkt baserar sig på beloppet av försäljningen, till exempel punktskatter, dras av i resultaträkningen som övriga verksamhetskostnader.

Av de kostnadsposter som hör till försäljningen behandlas försäljningsfrakter och försäljningsprovisioner inte som korrektivposter utan de bokförs inom det kostnadsslag till vilket de kan hänföras. Vid byteshandel bokförs försäljningsinkomsten enligt brutto-principen. Anskaffningsutgiften för den tillgång som mottagits i bytet bokförs inom det utgiftsslag till vilket den kan hänföras. Om den mottagna tillgången är avsedd att säljas, upptas den bland omsättningstillgångarna, och om den stannar i välfärdsområdets eget bruk, till exempel som inventarier, upptas den bland bestående aktiva.

Försäljnings- och avgiftsintäkter samt hyresintäkter ska särskiljas efter momsatsar och andra nödvändiga specifikationsbehov. Specifikationen efter momsats görs med registreringskodens momskod.

Miljöintäkter och -kostnader ingår i många bokslutsposter i välfärdsområdets resultaträkningsschema. Det är inte obligatoriskt att ta upp dem som en egen bokslutspost i resultaträkningen. Välfärdsområdet kan välja att i noterna till bokslutet redovisa totalsummorna för miljökostnader och miljöintäkter.

3.2.1.1 Försäljningsintäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Försäljningsintäkter

Försäljningsintäkter är intäkter av varor och tjänster som är avsedda att säljas till ett pris som i regel täcker produktionskostnaderna. De ersättningar som välfärdsområdet tar ut för prestationer i sin affärsverksamhet (bland annat kantin och tvätterier) bokförs dock bland försäljningsintäkter oavsett om de täcker produktionskostnaderna.

Ersättningar från staten till fullt belopp

Försäljningsintäkter är även ersättningar för prestationer som välfärdsområdet har producerat och överlåtit till en tredje part på uppdrag av staten. Sådana ersättningar enligt principen om full ersättning är bland annat

- forsknings- och utbildningsersättning för läkare

- sjukvårdsersättningar för beväringar, civiltjänstgörare och fångar
- Statskontorets ersättningar enligt *lagen om skada ådragen i militärtjänst* (till exempel rehabilitering och hälso- och sjukvårdstjänster)
- ersättningar för personlig skuldrådgivning
- övriga ersättningar.

De utbildningsersättningar som välfärdsområdet får för läroavtalsutbildning i egenskap av arbetsgivare (till exempel den läroanstalt som är huvudman betalar ersättning till välfärdsområdet) hör till övriga försäljningsintäkter.

Ersättningar från välfärdsområden

Medlemmars ersättningar och betalningsandelar till välfärdssammanslutningen

En ersättning som en välfärdssammanslutnings medlem erlägger till välfärdssammanslutningen enligt fakturering som grundar sig på antalet prestationer eller en prestationsmotsvarande faktor upptas i välfärdssammanslutningen bokföring under försäljningsintäkter som ersättning eller betalningsandel.

Med avseende på finansieringen av välfärdssammanslutningens investeringar bör grundavtalet innehålla tillräckligt detaljerade bestämmelser om hur en medlems andel av välfärdssammanslutningens investeringar ska behandlas. En medlem kan delta i anskaffningsutgiften för en investering genom internt tillförda medel, med en finansieringsandel eller med en kapitalplacering. Deltagande genom internt tillförda medel innebär att medlemmens betalningsandel tas in i priset på de tjänster som välfärdssammanslutningen säljer. Att medlemmen deltar med en finansieringsandel innebär att medlemmens betalningsandel dras av i välfärdssammanslutningen som finansieringsandel för anskaffningsutgiften för en tillgång bland bestående aktiva (finansieringsunderstöd). Avdrag av medlemmarnas betalningsandel i investeringar från anskaffningsutgiften förutsätter ett avtal mellan välfärdsområdena, eftersom medlemmarnas kapitalfinansiering i välfärdssammanslutningen i detta fall inte beaktas när välfärdssammanslutningens grundkapital indelas i medlemsandelar. I praktiken är det vanligast att medlemmarna deltar i finansieringen av investeringarna genom en kapitalplacering som noteras i välfärdsområdet som en ökning av välfärdssammanslutningsandelen. Om välfärdssammanslutningens investeringar finansieras med främmande kapital bör man i grundavtalet också komma överens om medlemmarna ska delta i finansieringen av återbetalningen av det främmande kapitalet genom kapitalplaceringar eller om kostnaderna för återbetalningen ska räknas in i exempelvis priset på tjänster.

Vid finansieringen av investeringar bör beaktas bland annat bestämmelserna om fullmakt att uppta lån samt investeringsplan i 15 och 16 § i lagen om välfärdsområden.

Övriga samarbetsersättningar

Övriga samarbetsersättningar omfattar de ersättningar som ett välfärdsområde får av ett annat välfärdsområde för avtalsbaserat samarbete, inklusive avtalsenlig verksamhet.

Övriga försäljningsintäkter

Övriga försäljningsintäkter är andra än de poster som räknas in i andra försäljningsintäkter enligt ovan. Till dem hör måltidersättningar som personalen betalat, övriga intäkter från bland annat försäljning av varor och tjänster (till exempel ersättningar för tandtekniska kostnader eller intäkter från tillgångar som välfärdsområdet sålt och som är bokförda som årskostnad, ersättningar som tagits ut av kunder för avgiftsbelagd serviceverksamhet eller ersättningar som tagits ut av kunder för måltider) samt fullvårdersättningar från obligatoriska försäkringar (skadeförsäkringsersättningar).

3.2.1.2 Avgiftsintäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Avgiftsintäkter är klient- och kundavgifter och andra avgifter för sådana varor och tjänster vilkas pris inte är avsett att helt täcka produktionskostnaderna eller vilka prissätts enligt kundens betalningsförmåga. Avgiftsgrunderna föreskrivs ofta i en lag eller förordning. Till de avgiftsintäkter som avses här hör kundavgifter inom hälso- och sjukvården (inklusive hälsocentralavgifter, poliklinikavgifter och vårdavgifter) samt olika socialserviceavgifter inom socialvården.

Avgiftsintäkter är däremot inte exempelvis måltidersättningar som tas ut av personalen eller kunder eller ersättningar som tas ut för avgiftsbelagd serviceverksamhet, även om de i dagligt tal kallas "avgifter" och den ersättning som tas ut inte täcker produktionskostnaderna. Ersättningar av detta slag är försäljningsintäkter.

Alla avgiftsintäkter registreras med motpartskod.

3.2.1.3 Understöd och bidrag

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Understöd, bidrag och andra inkomstöverföringar ska upptas som en egen grupp i resultaträkningen såvida inte understödet eller bidraget är prestationsbaserad ersättning till välfärdsområdet eller en finansieringsandel för en investering. Sådana ersättningar är bland annat

- sysselsättningsstöd
- EU-stöd för välfärdsområdets egna utvecklingsprojekt inom driftsekonomin

- Folkpensionsanstaltens ersättningar för sjuktransport
- Folkpensionsanstaltens ersättningar till välfärdsområdet/välfärdssammanslutningen för ordnandet av företagshälsovård för personalen
- betalningsandelar för låneräntor som en välfärdssammanslutning uppbär separat av medlemmarna
- övriga statsandelar och bidrag som beviljas efter ansökan, utom de som bokförs i välfärdsområdet resultaträkning direkt under *Statlig finansiering*
- utbildningsersättningar från Arbetsförsäkringsfonden
- Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsstöd

Krav på driftsekonmirapportering med uppgift om motpartssektor (till exempel EU-stöden ska specificeras i unionsfinansiering och nationell finansiering):

- Sysselsättningsstöd
- Övriga understöd och bidrag

3.2.1.4 Övriga verksamhetsintäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Hyresintäkter

Till övriga verksamhetsintäkter hör bland annat hyresintäkter, vilka även kan tas upp på en separat rad om de utgör en betydlig del av verksamhetsintäkterna. Hyresintäkterna ska presenteras enligt följande uppdelning:

- Hyresintäkter, interna
 - Hyresintäkter, externa
 - Av externa hyresintäkter hyror för mark- och vattenområden.

Övriga intäkter

Till övriga intäkter hör andra än de ovannämnda regelbundna verksamhetsintäkterna, såsom hyresintäkter.

Bland övriga intäkter presenteras också väsentliga överlåtelsevinster från immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva⁴. Dessa överlåtelsevinster ska specificeras i noterna till bokslutet.

Övriga intäkter kan dessutom vara skaderelaterade försäkringsersättningar och andra ersättningar. I allmänhet är skadeersättningar dock till sin natur utgiftskorrigeringar.

Uppgifter som ska rapporteras på ett konto är

- Försäkringsbolagens skadeförsäkringsersättningar
 - Hit hör ersättningar från försäkringsbolag för person- och egendomsskador enligt skadeförsäkringsavtal.
 - Menersättningar för olägenhet då verksamheten avbrutits.
 - I allmänhet är skadeersättningar dock till sin natur utgiftskorrigeringar.

Böter, viten och andra avgifter av bötesnatur

På kontot bokförs de böter och viten som välfärdsområdet tar ut som myndighet. Hit hör till exempel inkomster från andra förvaltningsrättsliga disciplinära avgifter.

Kontot omfattar inte böter avseende entreprenadavtal, till exempel då en entreprenad försenas. Skadestånd vid försening eller annan skada vid byggentreprenad bokförs som minskning av anskaffningsutgiften⁵. Även andra skadeersättningar är till sin natur utgiftskorrigeringar.

⁴ Små överlåtelsevinster från tillgångar bland bestående aktiva kan tas upp i resultaträkningen som rättelser till avskrivningar. Som extraordinära intäkter redovisas väsentliga överlåtelsevinster som uppstått genom att välfärdsområdet helt och hållet avvecklar den verksamhet för vilken tillgången i fråga har använts.

⁵ Bokföringsnämnden 1867/2011: Om ersättningsbeloppet eller en del av det används för att åtgärda byggfelen aktiveras utgifterna för de gjorda reparationerna som grundförbättring såsom en ökning av byggnadens restvärde i balansräkningen.

3.2.2 Förändring av produktlager

Förändring av produktlager/Ökning eller minskning av lager av färdiga varor och varor under tillverkning

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy

Ifall välfärdsområdet har produktlager av betydande värde är det motiverat att i resultaträkningen ta upp förändringen av produktlagret som en särskild post efter rörelseintäkterna. Förändring av produktlager tas då upp i resultaträkningen så att man efter rubriken Verksamhetsintäkter redovisar en ökning av lager av färdiga varor och varor under tillverkning som en intäktsökning och en minskning av respektive lager som en intäktsminskning. Välfärdsområden lägger till raden vid behov. Att ta upp en förändring av produktlager som en post i välfärdsområdets resultaträkning kan komma i fråga närmast när det gäller varor under tillverkning inom affärsverksamheten. Aktivering av anskaffningsutgiften för färdiga varor kan inte anses vara befogad såvida inte välfärdsområdets eller affärsverkets resultat för räkenskapsperioden väsentligt påverkas av att posten inte aktiveras.

3.2.3 Tillverkning för eget bruk

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy

Välfärdsområdet kan skaffa en tillgång bland bestående aktiva genom att bygga den själv eller anlita en utomstående byggtreprenör, eller köpa en redan befintlig tillgång.

Vid anskaffning av bestående aktiva som ska aktiveras innebär byggande i egen regi sådan byggverksamhet där välfärdsområdet bär helhetsansvaret för byggandet. När välfärdsområdet själv bygger tillgången genom att främst använda egen personal, och eventuellt i viss omfattning under- eller sidoentreprenörer, kan verksamheten betraktas som tillverkning för eget bruk. Det är motiverat att utgifterna för sådana projekt bokförs på utgiftskonton i resultaträkningen och aktiveras i balansräkningen genom posten *Tillverkning för eget bruk*. En fördel med denna post är att då upptas bland annat alla personalkostnader i resultaträkningen, vilket underlättar behandlingen av dem. Personalkostnader som aktiveras i balansräkningen ska också redovisas i noterna till balansräkningen.

Tillverkningsvärdet för aktiverade tillgångar som tillverkats för eget bruk ska redovisas separat i resultaträkningen som *Tillverkning för eget bruk* efter verksamhetsintäkterna. Tillverkning för eget bruk är en korrektivpost till resultaträkningen, genom vilken effekten av tillverkning för eget bruk på räkenskapsperioden resultat elimineras ifall utgifter för tillverkning av en tillgång har upptagits som utgifter i resultaträkningen. Denna metod ska tillämpas i första hand.

Väsentliga interna bidrag får inte ingå vare sig i den resultaträkningspost där tillverkningsvärdet för eget bruk redovisas eller i anskaffningsutgiften för tillgångar bland bestående aktiva som aktiveras i balansräkningen. Väsentliga interna bidrag ska elimineras ur den aktiverade utgiften för tillgångar bland bestående aktiva.

3.2.4 Verksamhetskostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Verksamhetens kostnader indelas i resultaträkningen i

- Personalkostnader
- Köp av tjänster
- Material, förnödenheter och varor
- Bidrag
- Övriga verksamhetskostnader.

3.2.4.1 Personalkostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Personalkostnader omfattar löner som omfattas av förskottsnehållning, arvoden och jämförbara utgifter samt kostnader som fastställs direkt utifrån lönen, arvodet osv. såsom pensionskostnader, socialskyddsavgifter samt lagstadgade och frivilliga personförsäkringspremier.

Till personalkostnaderna hänförs inte reseersättningar, arvoden som utgör stöd för närståendevård, arvoden för familjevård, arbetsersättningar till företagare som antecknats i förskottsuppbördsregistret och inte heller utbildningstjänster eller hälsovårdstjänster för personalen. Rese- och utbildningskostnader med anknytning till personalens arbetsuppgifter upptas inte bland personalkostnaderna i resultaträkningen eller noterna, utan dessa kostnader bokförs under det kostnadsslag till vilket de kan hänföras.

Ändringar i avsättningar som ingår i personalkostnaderna ska redovisas separat.

Löner och arvoden

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Betalda löner och arvoden

Till betalda löner och arvoden hör löner och arvoden, ersättningar för inkomstförlust och övriga kostnadsersättningar som omfattas av förskotts innehållning och för vilka arbetsgivaren betalar socialskyddsavgifter. Dessutom ingår sådana arvoden till förtroendevalda som omfattas av förskotts innehållning, trots att ingen pensionsförsäkrings- eller socialskyddsavgift betalas för dem, dagpenningar och kilometerersättningar som omfattas av förskotts innehållning samt dagpenningar till civiltjänstgörare. För att underlätta avstämningen av pensions- och socialskyddsavgifter bör sådana poster med fördel avskiljas till separata underkonton bland *Betalda löner och arvoden* eller genom något annat kännetecken. Andra kostnader för civiltjänstgörare än dagpenningar bokförs i respektive kostnadsslag, så att till exempel reseersättningar bokförs under *Rese- och transporttjänster*. Till löner räknas inte till exempel stöd för närståendevård (som är ett bidrag till hushåll) eller arvoden till familjevårdare (som bokförs bland köp av kundtjänster).

Naturaförmåner

Penningvärdet av naturaförmåner beaktas inte som utgiftsöverföringar eller som affärstransaktioner överlag i den externa bokföringen⁶ och inte heller som verksamhetsutgifter eller verksamhetsinkomster. Naturaförmåner ska dock tas upp i lönebokföringen på det sätt som avses i lagen om förskottsuppbörd. För uppföljning av naturaförmånerna kan man inom bokföringen öppna konton som betjänar välfärdsområdets interna redovisning men som inte används för bokföringen av affärstransaktioner och vilkas saldon inte avslutas på bokslutskonton. Sådana konton och noteringarna på dem ska tydligt avskiljas från den externa bokföringen.

Periodiserade löner och arvoden

Periodiserade löner omfattar förutom periodiseringen av semesterlöner även eventuella periodiseringar av timlöner och andra löner till de räkenskapsperioder som de hänför sig till. Periodiseringen av semesterlöner, semesterpenningar och lönebikostnaderna för dem kan tas med i bokslutet genom att förändringen av de periodiserade lönerna, pensionsutgifterna och socialförsäkringsavgifterna för räkenskapsperioden bokförs bland periodiserade löner med *Resultatregleringar* som motkonto. I resultatregleringar ingår alltså såväl periodiseringen av semesterlönerna som tillhörande lönebikostnader.

⁶ Bokföringsnämnden utlåtande 1991/1149 grundar sig på det faktum att bokföringen av ett belopp som motsvarar en naturaförmåns penningvärde som utgiftsöverföring från de ursprungligen bokförda utgifterna till löneutgifter till sin storlek i allmänhet inte motsvarar de utgifter som anskaffningen av naturaförmånen åsamkat arbetsgivaren.

Aktiverade löner och arvoden

Tillverkningsvärdet för tillgångar bland bestående aktiva som ska aktiveras för eget bruk kan i stället för att behandlas enligt den huvudregel som presenterats tidigare i denna anvisning alternativt behandlas så att tillverkningsutgiften för de tillgångar bland bestående aktiva som ska aktiveras inte ingår i de utgifter som tas upp i resultaträkningen, utan andelen för eget bruk behandlas som en utgiftsöverföring på så sätt att den dras av från de utgifter som har bokförts i resultaträkningen och aktiveras bland bestående aktiva. Då innehåller bland annat personalkostnaderna i resultaträkningen inte aktiverade personalutgifter.

På kontona *Aktiverade löner*, *Aktiverade pensionsutgifter* och *Aktiverade socialskyddsavgifter* bokförs (på kreditsidan) utgiftsöverföringar som ska aktiveras och som uppstår till exempel då välfärdsområdet tillverkar en tillgång bland bestående aktiva för eget bruk.

Personalersättningar

I kontogruppen *Personalkostnader* öppnas separata konton för de personalersättningar som dras av från personalkostnaderna (löner och arvoden) och för övriga korrektivposter till personalkostnaderna. Personalersättningskontona är korrektivkonton för utgifter. Genom kontona korrigeras kontogruppen *Löner och arvoden* i resultaträkningen.

Från personalkostnaderna dras av de personalersättningar som välfärdsområdet erhållit för enskilda tjänsteinnehavare eller arbetstagare, såsom sjuk- och föräldradagpenningar och familjeledighetsersättningar med tillhörande semesterkostnadsersättningar från Folkpensionsanstalten och andra försäkringsinrättningar. Den ersättning som välfärdsområdet får för att anordna företagshälsovård för personalen bokförs som intäkt under *Övriga understöd och bidrag*.

Lönebikostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy

Som pensionskostnader under lönebikostnader redovisas pensionsförsäkringspremier och pensioner och som övriga lönebikostnader redovisas socialskyddsavgifter och lagstadgade och frivilliga personförsäkringspremier samt Kevas utjämningsavgift.

Pensionskostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy

OffPL-avgifter

Pensionsförsäkringspremier till Keva. Här bokförs även frivilliga pensionsförsäkringspremier. Enligt 9 § i *pensionslagen för den offentliga sektorn* kan Kevas medlems-

samfund utöver pensionsskyddet enligt denna lag teckna en icke-formbunden pensionsförsäkring för sina arbetstagare eller i enskilda fall bevilja dem en extra pension. Kostnaderna består av frivilliga försäkringspremier.

Den lönebaserade pensionsavgiften utgörs av en arbetsinkomstbaserad pensionsavgift som tas ut av alla arbetsgivare och en arbetsgivar specifik invalidpensionsavgift. Det är inte nödvändigt att bokföra den lönebaserade avgiften och invalidpensionsavgiften på separata underkonton, eftersom invalidpensionsavgiften ingår i den lönebaserade avgiften.

Såväl en närståendevårdare som en familjevårdare pensionsskydd bestäms enligt *pensionslagen för den offentliga sektorn*, vilket innebär att välfärdsområdet betalar pensionsförsäkringsavgiften och uppbär arbetsgivarens pensionsavgift. Pensionsförsäkringspremierna på vårdarvoden för närståendevård och för familjedagvård bokförs bland OffPL-avgifter, oavsett att kostnader som förorsakas av denna verksamhet inte bokförs under *Löner och arvoden*.

Övriga pensionsavgifter

Arbetspensionsavgifter som betalas till andra än Keva, bland annat ArPL.

Pensioner utanför pensionssystemet

Posten omfattar pensioner som betalats direkt till pensionstagarna enligt ett gammalt pensionssystem och som överförts till välfärdsområdet.

Övriga lönebikostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy

I övriga lönebikostnader ingår sådana bikostnader som bestäms som en viss andel av lönen eller arvudet, till exempel arbetsgivarens socialskyddsavgifter och arbetslöshetsförsäkringsavgifter samt arbetslöshetsskyddets självriskavgift.

Till övriga socialförsäkringsavgifter bland övriga lönebikostnader hör bland annat ekonomiskt stöd samt lagstadgade och frivilliga olycksfallsförsäkringar.

Övriga obligatoriska och frivilliga lönebikostnader, såsom kostnader för personalmåltider, företagshälsövård och rekreationsverksamhet samt varor som överläts som sådana till personalen och färdiga produkter som köpts till personalen som gåvor på bemärkelsedagar eller som incitamentsgåvor, liksom också varor och tjänster som överläts till personalen i anknytning till fritidsverksamhet, till exempel deltagar- och tävlingsavgifter, inträdes- och rabattbiljetter till idrottshallar och kulturevenemang, idrotts- och kultursedlar bokförs under det kostnadsslag till vilket de kan hänföras, i regel bland *Köp av tjänster* eller på konton under *Material, förnödenheter och varor*.

3.2.4.2 Köp av tjänster

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Köp av tjänster kan i resultaträkningen eller i noterna till den delas in i tjänster som direkt köps åt kunder respektive tjänster som välfärdsområdet använder för sin egen serviceproduktion. Minimikravet är att det totala beloppet av de köpta tjänsterna ska anges.

Ändringar i avsättningar som ingår i köp av tjänster ska redovisas separat.

Köp av kundtjänster

Kundtjänster är sådana **slutproduktjänster** som välfärdsområdet köper av andra serviceproducenter. I den här posten bokförs välfärdsområdets alla köp av kundtjänster, inklusive kundtjänster som köpts åt andra än invånarna i välfärdsområdet eller i ett medlemsvälfärdsområde. Köpta tjänster som ingår i välfärdsområdet egen tjänsteproduktion eller som stöder den utgör inte köp av kundtjänster utan köp av övriga tjänster.

För kundtjänsterna betalas ersättning till fullt belopp antingen på basis av avtal eller som betalningsandel till en välfärdssammanslutning. Köp av kundtjänster är bland annat ersättning (andel) till en välfärdssammanslutning eller till ett annat välfärdsområde för undersökning eller vård av en patient på hälsovårdscentral, köp av hälso- och sjukvårdstjänster av en annan välfärdssammanslutning och köp av vårdtjänster av en privat serviceleverantör.

Kundtjänster omfattar endast så kallade slutproduktjänster. Då till exempel en hälsovårdscentral köper laboratorie- och röntgentjänster är detta inte köp av kundtjänster, eftersom tjänsterna oftast utgör endast en del av den hälso- och sjukvårdsservice som patienten får på hälsovårdscentralen.

Köp av så kallade **kollektiva tjänster**, där det inte går att identifiera kunden – såsom tjänster inom räddningstvåsendet – räknas inte till köp av kundtjänster.

Köp av kundtjänster ska delas in i *sektorer* med *motpartskoder* enligt följande:

Köp av kundtjänster av staten

Kundtjänster köpta av staten är till exempel vårdtjänster som köpts av statliga sjukhus.

Köp av kundtjänster av välfärdsområden

Köp av kundtjänster av välfärdsområden är till exempel köp av social- och hälsovårdstjänster av ett annat välfärdsområde. Välfärdsområdets interna köp hör inte hit. Välfärdsområdesinterna köp av tjänster av en resultatenhet, ett affärsverk eller en balansenhet utgör inte köp av kundtjänster utan köp av övriga tjänster.

Köp av kundtjänster av välfärdssammanslutningar

En medlems betalningsandel av en välfärdssammanslutnings driftskostnader utgör i allmänhet köp av kundtjänster. Undantag är sådana betalningsandelar som inte härrör från anskaffning av kundtjänster till invånarna. Dessa kostnader hör till *Köp av övriga tjänster* och de bokförs där efter sin kostnadsnatur.

Köp av kundtjänster av övriga

Här upptas på motsvarande sätt köp av tjänster från andra tjänsteleverantörer. I enlighet med definitionen för köp av kundtjänster ovan omfattar detta bland annat familjevårdarvoden (kostnadsersättningar för familjevård hör till däremot till köp av övriga tjänster), samt köp av privata serviceproducenter.

Bokföring av samarbete mellan välfärdsområden

Köp av kundtjänster i områden med samarbete mellan välfärdsområden skiljer sig inte från ovanstående anvisningar. Till exempel bokför värdvälfärdsområdet kundtjänster som det köpt för såväl egna invånare som för invånare i andra områden bland *Köp av kundtjänster*.

Servicesedel

Med servicesedel avses en förbindelse som välfärdsområdet eller en välfärdssammanslutning beviljat en servicetagare och genom vilken välfärdsområdet förbinder sig att ersätta serviceproducenten för kostnaderna för servicen, upp till ett belopp som välfärdsområdet bestämt på förhand. Servicesedlar är en metod med vilken välfärdsområdet kan uppfylla sitt åtagande att ordna bland annat social- och hälsovårdstjänster.

Om ett servicesedelavtal används för utbetalningen av stödet för närståendevård, anges det under *Stöd för närståendevård, vårdarvoden*.

Köp av övriga tjänster

Övriga tjänster än kundtjänster räknas som tjänster som välfärdsområdet utnyttjar för sina prestationer. Även köp av så kallade kollektiva tjänster bokförs bland *Köp av övriga tjänster*.

När det gäller kollektiva tjänster kan kunden i allmänhet inte identifieras och de erbjuds samtidigt till alla invånare i området eller till en viss delgrupp. Användningen av kollektiva tjänster kan vara passiv, det vill säga användningen av dem kräver inte samtycke av alla parter eller aktivt deltagande. Användningen av kollektiva tjänster minskar inte heller direkt den tillgängliga servicen för andra.

Kollektiva tjänster är enligt ändamålsklassificeringen av den offentliga förvaltningens utgifter (COFOG 2001) allmän offentlig förvaltning, försvar, allmän ordning och säkerhet, frågor som gäller näringslivet, miljöskydd, boende och samhällstjänster samt en del av rekreations- och kulturverksamheten.

Köp av kollektiva tjänster rapporteras alltid i köp av övriga tjänster oberoende av om de är intermediära eller slutproduktstjänster i välfärdsområdets serviceproduktion. Omvänt registreras individuella tjänster som köpts för invånarna i köpen av kundtjänster. Denna redovisningsregel är skälet till att kollektiv tjänst definieras här. Bakgrunden är det sätt att beräkna hushållens totala konsumtion genom individuell och kollektiv konsumtion som fastställts av det europeiska nationalekonomiska redovisningssystemet (ENS 2010).

Köp av tjänster som hör till följande serviceklasser tolkas i regel som köp av kollektiva tjänster, det vill säga övriga tjänster, i den ekonomiska rapporteringen:

- 2930 Sakkunnigtjänster för främjande av välfärd och hälsa
- 4802 Förebyggande av olyckor
- 4803 Övervakning av farliga kemikalier och explosiva varor
- 4804 Bekämpning av olje- och fartygskemikalieskador
- 4805 Räddningsverksamhet
- 4808 Beredskap och befolkningskydd
- 5110 Allmänna förvaltningstjänster och val
- 5255 Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom
- 5501 Stödtjänst

Experttjänster

Här upptas köp av experttjänster. Experttjänster används vid behov för att komplettera den egna expertisen.

Om förskotts innehållning verkställs och socialskyddsavgifter betalas för experttjänsterna hör dessa till utgiftsslaget *Löner och arvoden*. Oberoende av bransch hör inte personalhyrning till experttjänster, utan till *Personalhyrning*.

Experttjänster är bland annat

- Expert- och konsultverksamhet
- Forskning

- Översättning och tolkning
- Juridisk verksamhet
- Projektkonsultation
- Arkitekttjänster och tillhörande konsultation
- Teknisk provning och analys
- Naturvetenskaplig och teknisk forskning och utveckling
- Specialiserad design

Om tjänsterna hör samman med tryck-, annons- eller marknadsföringsmaterial ska de tas upp på kontot *Tryckning, annonsering och marknadsföring*.

Kontorstjänster

Här upptas köp av kontorstjänster. Med kontorstjänster avses tjänster för den regelbundna verksamheten.

Om förskottsinnehållning verkställs och socialskyddsavgifter betalas för kontorstjänsterna hör dessa till utgiftsslaget *Löner och arvoden*. Oberoende av bransch hör inte personalhyrning till kontorstjänster, utan till *Personalhyrning*.

Kontorstjänster är bland annat

- Redovisning och bokföring
- Revision⁷
- Skatterådgivning
- Upphandling
- Fotoverksamhet

⁷ I välfärdsområdets noter ska de arvoden som betalas till en revisionsammanslutning som utför lagstadgad revision specificeras i syfte att göra förhållandet mellan revisorn och den granskade sammanslutningen mer transparent, till exempel på följande sätt: revisionsarvoden, utlåtanden av revisor, uppgifter som sekreterare för revisionsnämnden och övriga arvoden.

- Förvaltnings- och stödtjänster
- Reception
- Arrangemang av kongresser och mässor.

Om tjänsterna hör samman med tryck-, annons- eller marknadsföringsmaterial ska de tas upp på kontot *Tryckning, annonsering och marknadsföring*.

IKT-tjänster

Bland IKT-tjänster bokförs tjänster inom informationsteknik, informationssystem, datakommunikation och telekommunikation Här ingår bland annat

- Tjänster för fast telefoni
- Teletjänster i det trådlösa nätet
- Satellitkommunikation
- Datorprogrammering och konsultation
- Databehandling och webbservrar
- Webbportaler
- Serverhosting
- Säkerhetskopiering och lagring
- Informationsförvaltning
- Applikationer.

Köp av programvara och behörigheter hänförs till *Köp av övriga tjänster* då de inte behandlas som en investeringsutgift som aktiveras.

Finansierings- och banktjänster

Till finansierings- och banktjänster hänförs tjänster med anknytning till finansförmedling och investeringar, grundläggande banktjänster, inlåning och utlåning.

Personalhyrning

Hit hör tillhandahållande av arbetstagare till kunders företag under begränsad tid för att tillfälligt ersätta eller komplettera kundens personal. De personer som tillhandahålls är anställda av personaluthyrningsföretaget. Enheter som tar emot arbetskraft tar hand om ledningen och övervakningen av de hyrda anställda.

Gruppen omfattar uthyrning av arbetskraft inom alla näringsgrenar, till exempel

- anställda inom datateknik och kommunikation
- kontorspersonal
- industri- och byggarbetare
- transport- och lagerarbetare
- hotell- och restauranganställda
- läkare och hälso- och sjukvårdspersonal
- hyresarbetskraft för andra näringsgrenar.

Tryckning, annonsering och marknadsföring

Gruppen omfattar tjänster för tryckning, annonsering och reklam, inklusive planering av dessa, samt tjänster för marknadsföring och opinionsundersökningar, stödannonsering o.d. utgifter. I nationalräkenskaperna hänförs marknadsförings- och opinionsundersökningstjänsterna till denna grupp och tas därför inte upp i köp av experttjänster.

Post- och kurirtjänster

Gruppen omfattar samhällsomfattande posttjänster samt övriga post-, distributions- och kurirtjänster. Transporttjänsterna för större mängder varor än enskilda paket hör till kontot för rese- och transporttjänster.

Försäkringar

Till gruppen hänförs egendoms- och ansvarsförsäkringar o.d. försäkringar, men inte socialförsäkringsavgifter som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen betalar i egenskap av arbetsgivare.

Interna försäkringsavgifter till välfärdsområdets egna skade- och försäkringsfonder behandlas i bokslutet som överföringar till fonder. Man kan dock för budgetuppföljningen öppna uppgiftsspecifika utgiftskonton för *Interna försäkringsavgifter* i räkenskapsperiodens bokföring. Som motkonton öppnas intäktskonton som i tablån över

budgetutfallet i budgetens resultaträkningsdel noteras bland övriga finansiella intäkter. I bokslutet elimineras kontona för interna försäkringsavgifter mot varandra och en post som motsvarar de interna försäkringsavgifterna minskad med interna försäkringssättningar bokförs som fondöverföring från resultaträkningen till försäkringsfondens kapital i balansräkningen.

Renhållnings- och tvätteritjänster

Renhållning omfattar avlopps- och avloppsvattenhantering (avloppsvattenavgifter och bruksavgifter för dagvattenavlopp), avfallshantering (avgifter för avfallshantering), renhållnings- och städtjänster för byggnader, renhållning av vägar, gator och utomhusområden, såsom sopning, tvättning, snöarbete, sandning, gräsklippning, plogning och avlägsnande av snö och is osv. Tvätteritjänster omfattar exempelvis tvätt och vård av kläder.

Byggnade och underhåll av byggnader och områden

Underhållsfakturorna innehåller ofta också materialkostnader. Små materialkostnader kan bokföras som underhållstjänster. Som en allmän princip gäller att om mindre än halva beloppet av en underhållsfaktura består av materialkostnader, eller om materialkostnaderna inte kan särskiljas, kan dessa kostnader bokföras som underhållstjänster.

Här ingår bland annat:

- Entreprenadbelopp som betalats till entreprenörer, såvida de bokförs som kostnader i resultaträkningen
- Ersättningar för reparation och underhåll av byggnader, fastigheter och fast utrustning i dessa samt vägar och soptippar
- Avgifter för hissunderhåll
- Sotningsavgifter

Byggnade och underhåll av maskiner, inventarier och anordningar

Gruppen omfattar uppförande, underhåll, service och reparationer av maskiner, inventarier, anordningar och transportmedel. Underhållsfakturorna innehåller ofta också materialkostnader. Små materialkostnader bokförs som underhållstjänster. Som en allmän princip gäller att om mindre än halva beloppet av en underhållsfaktura består av materialkostnader, eller om materialkostnaderna inte kan särskiljas, kan dessa kostnader bokföras som underhållstjänster.

Inkvarterings- och måltidstjänster

Till inkvarterings- och måltidstjänster hör till exempel hotell- och restaurangservice och köp av måltids- och serveringstjänster samt måltidsersättningar enligt kollektivavtalen.

Rese- och transporttjänster

Gruppen omfattar persontransporter, inklusive transporter av patienter, samt bland annat köp av sjuktransporter. Till resetjänster hänförs också de resekostnader som förmedlas av de förtroendevaldas och personalens tjänsteresor o.d. (ej inkvarterings- och måltidstjänster), skattefria dagtraktamenten och kilometerersättningar, transporter av varor, transportförsäkringar o.d. tjänster. Transporttjänster är transporttjänster för större mängder varor än enskilda paket. Transport av enskilda brev och paket hör till kontot för post- och kurirtjänster. Bränsletillägget jämförs med faktureringsstillägget. Således bokförs det på den egentliga upphandlingen, det vill säga enligt tjänstens art på transporttjänsterna.

Social- och hälsovårdstjänster

Social- och hälsovårdstjänsterna omfattar bland annat laboratorie- och röntgentjänster när de är så kallade mellanprodukter och ingår som delar i en större servicehelhet. Hit hör också bland annat akutvårdstjänster, hälsovårdstjänster för personalen samt start- och kostnadsersättningar för familjevård. Hyrning av läkare och vårdpersonal är personalhyrning, inte köp av social- och hälsovårdstjänster.

Utbildnings- och kulturtjänster

Till utbildningstjänster hör kurs-, deltagar- och anmälningsavgifter (inte resekostnader eller dagtraktamenten).

Övriga samarbetsandelar

Hit hör bland annat betalningsandelar till arbetsmarknadsverket och andra andelar (så kallade kollektiva tjänster), vilka inte utgör köp av kundtjänster och inte kan hänföras till någon post under *Köp av övriga tjänster* ovan.

Övriga tjänster

Här bokförs alla de utgifter för köpta tjänster som inte kan hänföras till punkterna ovan. Sådana är bland annat väktartjänster, ersättningar för arbetskläder och verktyg, besiktningssavgifter, obduktionskostnader och liknande. Även användningsrätt till musik och ersättning för upphovsrätt till fotokopior tas upp i denna punkt.

3.2.4.3 Material, förnödenheter och varor

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy

Till material, förnödenheter och varor räknas bland annat kontors- och skolmaterial, litteratur, livsmedel, kläder och textilier, läkemedel och vårdförförnödenheter, rengöringsmedel och förnödenheter, bränsle och smörjmedel samt utgifter för anskaffning av värme, vatten och elektricitet. Däremot hör avloppsavgifterna till köp av tjänster.

Bland *Material, förnödenheter och varor* bokförs tillgångar som köpts under räkenskapsperioden enligt prestationsprincipen. Anskaffningsutgiften för material och förnödenheter aktiveras och kostnadsförs så att anskaffningsutgiften bokförs på lagerkontot för respektive omsättningstillgång och därefter enligt förbrukning som kostnad för någon verksamhetsenhet.

Oberoende av bokföringsmetod presenteras *Material, förnödenheter och varor* som en post i resultaträkningen.

Obs! I kommunernas kontoplan hör 4500-4699 *Inköp under räkenskapsperioden* till resultaträkningsformatet för kommunens affärsverk. För välfärdsområdena finns inget separat schema för affärsverk, så *Inköp under räkenskapsperioden* har blivit kvar i välfärdsområdenas kontoplan i misstag. Kontointervall 4500-4699 *Inköp under räkenskapsperioden* stryks ur välfärdsområdenas kontoplan från och med räkenskapsperioden 2024.

Kontorsmaterial

Till gruppen hör olika slags kontorsmaterial, såsom skrivmaterial, kopieringsmaterial, blanketter, kuvert, arkivpärmar, hobbyredskap, hobbymaterial m.m. samt it-tillbehör.

Litteratur

Till gruppen hänförs alla böcker (inklusive licensavgifter för böcker), samt dagstidningar och tidskrifter, broschyrer, skivor, kassetter osv.

Livsmedel

Matvaror och andra ingredienser samt mindre tillbehör som behövs vid matlagning.

Kläder och textilier

Kläder och textilier omfattar all beklädnad, skor, inredningstextilier, linneförråd, skyddskläder, engångskläder och övriga textilier.

Läkemedel

På kontot upptas endast läkemedel.

Vårdförnödenheter

Vårdförnödenheter omfattar behandlingsmedel och vårdartiklar, inklusive röntgenfilmer och framkallningsvätskor, utskriftsmaterial för undersökningsapparater m.m. Till gruppen hänförs också hjälpmedel för medicinsk rehabilitering, som proteser, peruker osv.

Rengöringsmedel och förnödenheter

Till gruppen hänförs städ- och rengöringsredskap och -artiklar, såsom tvätt-, rengörings- och putsmedel samt sanitetsvaror.

Bränsle och smörjmedel

Gruppen omfattar drivmedel, bränsle och smörjmedel för fordon och maskiner m.m. (ej för uppvärmning).

Uppvärmning

Uppvärmning omfattar anskaffning av fjärrvärme och fjärrkyla (inklusive uppvärmningsämnen med tillsatsämnen och uppvärmningsförfödenheter).

El och gas

Till kontot hänförs elenergi, eluppvärmning och elöverföring samt tjänster för distribution av gasformiga bränslen via rörnät. Dessutom ingår tillbehör med anknötning till användningen av el och gas, såsom lampor och säkringar. Här märks också naturgas och laddning av elbilar.

Vatten

På kontot tas upp avgifterna för bruksvatten, det vill säga avgifter för vattenrening och -distribution (däremot sorterar avloppsvattenvavgifter under *Renhållnings- och tvätteritjänster*).

Materiel

Materiel omfattar inventarier och utrustning som inte upptas bland bestående aktiva, det vill säga anskaffning av inventarier och utrustning som avskrivs på en gång, exempelvis surfplattor, datortillbehör såsom bildskärmar, tangentbord, skrivare, skannrar, kablar samt telefoner, telefonsvarare, antenner, inbrotts- och brandlarmsystem, tv-apparater, videoapparater, dvd/blue-ray-apparater, bildskärmar och projektorer, video- och digitalkameror, radiomottagare, förstärkare och högtalare. Dessutom till exempel bord, stolar, batterier, borrar, sågar m.m.

Byggmaterial

Till kontot hänförs byggmaterial och byggtillbehör såsom grus, cement, virke, tegel, spik, tapet, målarfärg, lack, VVS-tillbehör och övrigt byggmaterial.

Övrigt material

Gruppen omfattar alla de utgifter för köp av material och tillbehör som inte kan upptas i någon av de ovanstående punkterna. Bland annat terminalglasögon bokförs här.

3.2.4.4 Bidrag

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy

Bidragen omfattar de understöd och bidrag som betalats till hushåll liksom de understöd och bidrag som beviljats samfund.

Understöd till hushåll

Följande uppgifter ska redovisas:

- Stöd för närståendevård
- Partiell och flexibel vårdpenning
- Kompletterande och förebyggande utkomststöd samt återkrav av dessa

Stöd för närståendevård

På kontot bokförs arvoden som betalats till närståendevårdare.

Stöd för närståendevård är inte lön utan ersättning enligt 6 § i *lagen om förskottsuppbörd*. Valfördområdet betalar inte arbetsgivarens socialskyddsavgift för stödet. Förskottsinnehållning verkställs om vårdaren inte har antecknats i förskottsuppbördsregistret. För stöd för närståendevård som betalats till ett minderårigt barns förälder verkställs förskottsinnehållning oberoende av en eventuell anteckning i förskottsuppbördsregistret. (Se även punkten *Lönebikostnader*).

Utkomststöd

För redovisningen av statlig finansiering och statistikföringen ska uppföljningen av utkomststöd som beviljas på olika grunder delas upp i *Kompletterande utkomststöd* och *Förebyggande utkomststöd*.

Totalbeloppet av *Återkrav av kompletterande och förebyggande utkomststöd* tas upp på ett separat konto.

Övriga understöd till hushåll

Övriga understöd till hushåll omfattar till exempel olika slags stipendier samt skattefri rehabiliterings-, flit- eller terapipenning och olika slags stipendier. Om välfärdsområdet med stöd av 16 § i *veterinärvårdslagen* deltar i kostnaderna för veterinärhjälp för nytodjur, till exempel besöks- eller åtgärdsavgifter, bokförs detta som understöd.

Understöd till personer med funktionsnedsättning

Alla bidrag som betalas till personer med funktionsnedsättning tas upp bland *Understöd till hushåll*. Dessa omfattar bland annat sådana stödåtgärder för personer med funktionsnedsättning där välfärdsområdet ersätter vissa varor eller tjänster som stödtagaren skaffat själv (till exempel redskap, apparater och utrustning som behövs för att den funktionshindrade ska klara vardagliga sysslor, ombyggnad av bostaden, extra kostnader för kläder eller kostnader för specialdiet). Hit hänförs också bidrag för resor för personer med funktionshinder (bland annat taxisedlar) eller bidrag i form av varor.

Om välfärdsområdet som arbetsgivare betalar arvodet för en personlig assistent direkt till assistenten och betalar social- och pensionsförsäkringsavgifter m.fl. lagstadgade avgifter, ska arvodet hänföras till *Löner och arvoden*. Om arvodet betalas genom en annan arbetsgivares FO-nummer (bland annat ställföreträdande betalare) bokförs hela beloppet under köp av kundtjänster.

Mottagningspenning och brukspenning till asylsökande

Mottagningspenningen till asylsökande, som föreskrivs i *lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd*, kan avskiljas på en separat registreringskoddel eller ett separat konto med tanke på uppföljningen och redovisningen.

Brukspenningen till asylsökande, som föreskrivs i *lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd*, kan avskiljas på en separat registreringskoddel eller ett separat konto med tanke på uppföljningen och redovisningen.

Understöd till sammanslutningar

Till kontot hänförs understöd som beviljas olika sammanslutningar, inte hushåll. Sådana understöd är bland annat verksamhetsunderstöd som betalas till olika föreningar samt medlemmarnas betalningsandelar för en välfärdssammanslutnings investeringar när andelen inte kan tas upp i balansräkningen bland övriga utgifter med lång verkningstid. Hit hör också kapital enligt en stiftelses stiftelseurkund vilket betalas till stiftelsen (är inte en utgift som kan aktiveras bland övriga andelar i balansräkningen).

3.2.4.5 Övriga verksamhetskostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintointialue, Hvy

Övriga verksamhetskostnader omfattar bland annat hyreskostnader och direkta skatter som välfärdsområdet betalar, exempelvis samfundsskatt på affärsverksamheten,

fastighetsskatter och andra direkta skatter. Här ingår också mervärdesskatt på eget bruk eller på måltidsförmåner, till den del skatten inte kan hänföras till kostnadsslaget i fråga. Hyreskostnaderna kan också tas upp i resultaträkningen på en egen rad om de utgör ett betydande belopp bland verksamhetskostnaderna. Övriga försäljningsrelaterade kostnadsposter, som kreditförluster för kundfordringar samt indirekta skatter som inte direkt baserar sig på beloppet av försäljningen, till exempel punktskatter, dras av i resultaträkningen som övriga verksamhetskostnader.

Man bör sträva efter att företrädesvis bokföra korrektivposterna inom det kostnads- eller inkomstslag där den affärstransaktion som ska korrigeras har bokförts.

Direkta skatter och uppskjutna skatter i välfärdsområdets eller någon annat konsoliderat samfunds separata bokslut samt uppskjutna skatter som följer av ändring av reserver och avskrivningsdifferens tas i välfärdsområdets konsoliderade resultaträkning upp bland skatterna och de uppskjutna skatterna för räkenskapsperioden.

Ändringar i avsättningar som ingår i övriga verksamhetskostnader ska redovisas separat.

Hyreskostnader

De interna hyreskostnadernas andel av de totala hyreskostnaderna ska anges separat. I hyran för bostäder och övriga byggnader och lokaler ingår både externa och interna hyror (eller bolagsvederlag).

Bland hyror för maskiner och anordningar upptas bland annat hyresutgifter för maskiner och inventarier och transportmedel (även för kontorsapparater och kontorsutrustning) inklusive leasinghyror med tillhörande försäkringsavgifter. Till övriga hyror hänförs till exempel hyror av kläder. Däremot hänförs till exempel ersättningar för arbetsprestationer som betalats en arbetsmaskinentreprenör till köp av övriga tjänster.

De uppgifter som ska lämnas om externa hyreskostnader är följande:

- Hyror för mark- och vattenområden
- Hyror för byggnader och lokaler
- Hyror för maskiner och anordningar
- Övriga hyror.

Övriga kostnader

Till övriga kostnader hör medlemsavgifter samt avgifter för försenade deklarationer på skattekontot. Borgensförluster bokförs också på detta konto. Ersättningar för borgensansvar som betalats under räkenskapsperioden totalt respektive den andel som betalats till offentliga samfund ska redovisas separat.

Man bör sträva efter att företrädesvis bokföra korrigeringar till lagerkonton och övriga korrektivposter inom det kostnads- eller intäktsslag där den affärstransaktion som ska korrigeras har bokförts.

Avfallsskatt

Avfallsskatt som välfärdsområdet betalt bokförs separat från andra direkta och indirekta skatter.

Övriga direkta och indirekta skatter

Bland direkta och indirekta skatter upptas bland annat fordonsskatt, drivkraftsskatt samt moms på eget bruk eller på måltidsförmåner, till den del skatten inte kan hänföras till respektive kostnadslag. Andra motsvarande skatter är fastighetsskatt och samfundsskatt på affärsverksamhet.

Direkta och uppskjutna skatter i välfärdsområdets eller någon annat konsoliderat samfunds särredovisning samt uppskjutna skatter som följer av ändring av reserver och avskrivningsdifferens tas i välfärdsområdets konsoliderade resultaträkning upp bland skatterna och de uppskjutna skatterna för räkenskapsperioden. Rundradioskatt som har betalats av ett aktiebolag i välfärdsområdeskoncernen tas i koncernbokslutet upp bland övriga direkta och indirekta skatter.

Överlåtelseförluster för tillgångar bland bestående aktiva

Väsentliga överlåtelseförluster för tillgångar bland bestående aktiva bokförs som övriga verksamhetskostnader. Dessa överlåtelseförluster ska specificeras i noterna till bokslutet.

Kreditförluster på verksamhetsintäkter (kundfordringar)

Kreditförluster som härrör från kundfordringar hör till övriga kostnader.

Kreditförluster på kundfordringar dras av i momsdeklarationen som minskning av försäljningen.

Borgensförluster och återindrivning av dem

Förluster som härrör från borgensförbindelser hör till övriga kostnader.

Det totala erhållna beloppet bokförs på kontot *Återindrivning av borgensersättningar* och intäkterna från offentliga samfund redovisas separat.

3.2.5 Andel av intressesamfundens vinst (förlust)

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Andelen av vinsten eller förlusten i ett intressesamfund upptas i koncernresultaträkningen i gruppen verksamhetsintäkter och –kostnader under *Andel av intressesamfundens vinst (förlust)*.

3.2.6 Statlig finansiering

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Kons

Under statlig finansiering i välfärdsområdets resultaträkning upptas den allmänna finansiering enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering som är avsedd för ordnandet av service. Den allmänna finansieringen indelas i finansiering av social- och hälsovårdens uppgifter, finansiering av räddningsväsendets uppgifter och tilläggsfinansiering. Den statliga finansieringen hänförs till olika räkenskapsperioder på ett sätt som motsvarar prestationsprincipen oberoende av under vilken räkenskapsperiod finansieringen har betalats. Exempelvis en post som har betalats i december 2022 med stöd av 37 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering redovisas för 2023. För 2023 redovisas på motsvarande sätt en engångsersättning som betalas till välfärdsområdet i januari 2024 samt en engångsersättning som betalats i förskott våren 2023.

Övrig statlig finansiering, såsom ersättningar från staten enligt principen om full ersättning för välfärdsområdets prestationer bokförs under *Försäljningsintäkter*. Övriga understöd och bidrag från staten upptas under verksamhetsintäkter i *Övriga understöd och bidrag*.

3.2.7 Finansiella intäkter och kostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Som finansiella intäkter och kostnader upptas intäkter och kostnader som till sin karaktär hör till finansieringsverksamheten.

I regel periodiseras räntor och övriga finansiella inkomster och utgifter som intäkt eller kostnad för den räkenskapsperiod under vilken betalningsskyldigheten per tid har uppstått.

Finansiella intäkter

Under finansiella intäkter redovisas ränteintäkter separat från övriga finansiella intäkter.

Finansiella kostnader

Under finansiella kostnader redovisas räntekostnader separat från övriga finansiella kostnader. Verksamhetsbidrag eller finansieringsunderstöd till affärsverk eller andra balansenheter upptas inte bland finansiella kostnader utan som kostnader under *Bi-drag*.

Om en kostnadsföring (nedskrivning) som har gjorts beträffande finansieringstillgångar enligt 5 kap. 2 § i bokföringslagen eller balansräkningens bestående aktiva enligt 5 kap. 13 § i bokföringslagen visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen, dock högst till sin anskaffningsutgift. (BFL 5:16 §).

3.2.7.1 Ränteintäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Bland ränteintäkterna redovisas ränteintäkter från utlåning, övriga placeringar och insättningar samt från transaktionskonton, periodiserade enligt prestationsprincipen. Om man har tagit upp ett kortfristigt lån för att investera det i avkastningssyfte ska den härigenom uppkomna negativa ränteutgiften redovisas som ränteintäkt.

Bland ränteintäkterna ska specificeras räntekostnaderna och ränteintäkterna avseende ränteswappar och ränteterminer (ifall det är fråga om säkrande avtal, upptas de som korrigering till ränteintäkter).

Uppgifterna behövs för "Välfärdsområdets ränteintäkter från affärsverk"

3.2.7.2 Övriga finansiella intäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Som övriga finansiella intäkter upptas utdelningar och räntor på andelskapital, avkastning av affärsverks och andra balansenheters grundkapital, ersättning för restkapital från en särredovisad affärsverksamhet, dröjsmålsräntor, ränteintäkter från ränteswappavtal samt kursvinster på finansieringslån. Dessutom redovisas överlåtelsevinster på värdepapper separat.

Bland övriga finansiella intäkter ska specificeras de finansiella intäkterna avseende ränteswappar och ränteterminer (inte säkrande).

Om välfärdsområdet har under året erhållit mer än 100 000 euro i utdelning från ett bolag som det äger ska beloppet specificeras. De uppgifter som ska anges är FO-numret för det samfund som betalat utdelning samt det mottagna utdelningsbeloppet från samfundet under året (upptagna i resultaträkningen).

Dessutom ska inkomsterna av borgen (borgensprovisioner), samt andelen från offentliga samfund av dessa, redovisas separat.

3.2.7.3 Räntekostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Till räntekostnaderna hör räntor som betalats för långfristiga och kortfristiga lån. Om en rörlig ränta på ett lån har varit negativ och har gett en inkomst, ska inkomsten krediteras på kostnadskontot ifråga. Om man däremot har tagit upp ett kortfristigt lån för att investera det i avkastningssyfte, ska den härigenom uppkomna räntan upptas som ränteintäkt.

Kostnaderna och intäkterna avseende säkrande derivatkontrakt upptas bland räntekostnader. En inkomst till samma belopp som erhöles från bank enligt ett derivatkontrakt tas upp som gottskrivning på ifrågavarande konto (som korrektivpost). Dessutom upptas på ett separat konto i samma kontogrupp som debitering en utgift med fast ränta med derivatavtalet som grund.⁸

Bland räntekostnaderna ska specificeras räntekostnaderna och ränteintäkterna avseende ränteswappar och ränteterminer (ifall det är fråga om säkrande avtal, upptas de som korrigering till räntekostnader).

Räntekostnader som ett affärsverk betalat till välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen upptas för den interna sektorn genom att använda samma konto.

3.2.7.4 Övriga finansiella kostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Till övriga finansiella kostnader hör bland annat ersättning för grundkapital av affärsverk eller någon annan balansenhet eller ersättning för restkapital från en särredovisad affärsverksamhet (till välfärdsområdet). Övriga finansiella kostnader är dessutom bland annat dröjsmålsräntor, räntor från ränteswapavtal som inte ingåtts i säkringsavsikt, garanti-, kreditförlust- och kreditkortsprovisioner liksom även andra kostnader för finansieringslån utöver ränta, som kursförluster, samt nedskrivningar av värdepapper som hör till lånefordringar och finansieringstillgångar och nedskrivningar av övriga motsvarande finansieringsmedel. Kreditförluster till följd av välfärdsområdets utlåning,

⁸ Bokföringsnämndens utlåtanden 1878/2011 om hantering av ränteswapavtal i bokslutet hos så kallad liten bokföringsskyldig och 1912/2014 om hantering av ett ränteswapavtal i anknytning till banklån i bokslut samt 1963/2016 om säkringskalkyler och hantering av ränteswapavtal. Dessutom bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 116/2017 om hantering av ränteswapavtal ingångna i säkringssyfte i kommunala bokslut.

även kreditförluster av social kreditgivning, utgör nedskrivningar som hör till finansiella kostnader.

Bland övriga finansiella kostnader ska specificeras de finansiella kostnaderna avseende ränteswappar och ränteterminer (inte säkrande).

Som övriga finansiella kostnader bokförs dessutom nedskrivningar av anskaffningsutgiften för andra placeringar bland bestående aktiva än aktier och andelar. Nedskrivningar av aktier och andelar bland bestående aktiva (placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet) upptas i posten *Nedskrivningar* i gruppen avskrivningar och nedskrivningar.

Också den avgift som banken tar ut på basis av ett positivt saldo på kontot tas upp i *Övriga finansiella kostnader*.

Om en kostnadsföring som har gjorts beträffande finansieringstillgångar enligt 5 kap. 2 § i bokföringslagen eller balansräkningens bestående aktiva enligt 5 kap. 13 § i bokföringslagen visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den rättas i den post där kostnadsföringen gjordes.

3.2.8 Avskrivningar och nedskrivningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Avskrivningar och nedskrivningar upptas i resultaträkningen som två poster, nämligen avskrivningar enligt plan och nedskrivningar. Om den sannolika framtida inkomsten av en tillgång eller investering som hör till bestående aktiva beräknas bli varaktigt mindre än den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften, ska skillnaden kostnadsföras som en nedskrivning (*BFL 5:13 §*). Välfärdsområdena fäster avseende på inkomstförväntningarna samt på tillgångars serviceproduktionsförmåga.

3.2.8.1 Avskrivningar enligt plan

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Som avskrivningar upptas alla avskrivningar enligt plan av anskaffningsutgiften för immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva. Avskrivningar enligt plan ska specificeras per balanspost i noterna.

Kreditförluster ingår inte i avskrivningarna utan de upptas enligt sin karaktär antingen som övriga verksamhetskostnader för ordinarie verksamhet eller bland övriga finansiella kostnader.

Tilläggsavskrivningar på materiella eller immateriella tillgångar som avskrivs enligt plan, vilka görs med anledning av befogade justeringar i avskrivningsplanen, bokförs

som avskrivningar enligt plan. Betydande tilläggsavskrivningar ska specificeras i noterna till bokslutet.

Avskrivningar enligt plan ska alltid föredras som nedskrivningsmetod framför minskning. Ifall den tillgång som ska avskrivas exempelvis förstörs i en brand eller inkomstförväntningarna ändras betydligt eller slopas då användningssyftet för tillgången ändras, ska kostnaden upptas i resultaträkningen separat som nedskrivning.

En ökning av avskrivningsdifferensen i samband med att anskaffningsutgiften täckts med en investeringsreserv upptas efter räkenskapsperiodens resultat i *Ökning av avskrivningsdifferensen*.

Nedskrivningar

Som nedskrivningar upptas andra avskrivningar än avskrivningar enligt plan, det vill säga överlåtelsevinster och -förluster för bestående aktiva samt övriga tilläggsavskrivningar.

Överlåtelsevinster och -förluster av tillgångar bland bestående aktiva

Oväsentliga överlåtelsevinster och -förluster av överlåtelse av sådana tillgångar bland bestående aktiva som ska avskrivas bokförs som rättelser till avskrivningarna, såvida de inte bokförts som övriga verksamhetsintäkter eller verksamhetskostnader (huvudregel) eller som extraordinära poster⁹. Överlåtelsevinster och -förluster vilka bokförts som korrigerings till avskrivningarna enligt plan ingår i överlåtelseintäkterna från tillgångar bland bestående aktiva och korrigeras inte i finansieringsanalysen.

3.2.8.2 Differens vid eliminering av innehav

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Elimineringsdifferensen mellan anskaffningsutgiften för aktier eller andelar och andelen eget kapital vid förvärvstidpunkten upptas i koncernresultaträkningen för räkenskapsperioden då innehavet upprättats eller förvärvats bland avskrivningar och nedskrivningar, på den separata raden *Differens vid eliminering av innehav*, och för följande räkenskapsperioder bland överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder. Positiva och negativa elimineringsdifferenser som påverkar resultatet ska specificeras i noterna till koncernbokslutet.

Anskaffningsutgiften avseende aktier eller andelar i eget dottersamfund elimineras mot eget kapitalinvesteringen i bolaget eller, om ägandeandelen är under 100 procent, proportionerligt enligt koncernens innehav. Om anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna avviker från det belopp som upptagits i bolagets eget kapital, ska elimineringsdifferensen redovisas i koncernens överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder. För den räkenskapsperiod då innehavet tillkommer upptas differensen i resultaträkningen i posten *Differens vid eliminering av innehav* och för senare räkenskapsperioder bland överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder.

I fråga om förvärvade dottersamfund avviker egetkapitalandelen vid förvärvstidpunkten och anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna ofta från varandra. Anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna elimineras i dottersamfundets egetkapitalposter mot den andel som innehas av koncernen vid förvärvstidpunkten. Elimineringsdifferensen mellan anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna och egetkapitalandelen vid förvärvstidpunkten upptas i koncernresultaträkningen bland Avskrivningar

⁹ Små överlåtelsevinster och -förluster av tillgångar bland bestående aktiva uppstår då en tillgång säljs till ett pris som avviker något från den återstående oavskrivna anskaffningsutgiften.

och nedskrivningar i posten *Differens vid eliminering av innehav*. För följande räkenskapsperioder efter förvärvet upptas elimineringsdifferensen bland överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder.

Vid tillämpning av förvärvsmetoden elimineras det ömsesidiga innehavet genom att dra av anskaffningsutgiften samt från dotterbolagets eget kapital vid förvärvstidpunkten det belopp som motsvarar koncernens ägandeandel. Om anskaffningsutgiften är större eller mindre än eget kapital uppstår koncernaktiva respektive koncernpassiva. Koncernaktiva och koncernpassiva upptas i regel i de tillgångsposter och skuldposter som de kan hänföras till. Den del av koncernaktiva som inte kan hänföras till någon post upptas i koncerngoodwill och avskrivs under verkningstiden. Ifall verkningstiden inte går att fastställs på ett tillförlitligt sätt ska koncerngoodwill skrivas av inom tio år. Den del av koncernpassiva som inte kan hänföras till någon post, det vill säga koncernreserv, tas upp som intäkt enligt kostnadsföringarna eller den realiserade inkomsten.

3.2.8.3 Nedskrivningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Som nedskrivningar upptas i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningars bokslut nedskrivningar av mark- och vattenområden bland bestående aktiva, förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar, aktier och andelar som utgör placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet samt immateriella tillgångar som inte avskrivs enligt plan. De redovisas separat i resultaträkningen i posten *Nedskrivningar* under avskrivningar och nedskrivningar.

Bland övriga finansiella kostnader upptas nedskrivningar av anskaffningsutgiften för masskuldebrevsfordringar, övriga lånefordringar och övriga fordringar bland bestående aktiva.

Avskrivningar enligt plan ska alltid föredras som nedskrivningsmetod framför minskning. Ifall den tillgång som ska avskrivas exempelvis förstörs i en brand eller inkomstförväntningarna ändras betydligt eller slopas då användningssyftet för tillgången ändras, ska kostnaden upptas i resultaträkningen separat.

Om en nedskrivning visar sig vara obefogad, ska den tas upp som en korrigerig i samma grupp i resultaträkningen där kostnaden bokförts (*BFL 5:16 §*). Korrigerig av en obefogad nedskrivning ska förklaras i noterna.

3.2.9 Extraordinära intäkter och kostnader/Extraordinära poster

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Avvikande poster i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens resultaträkning ska behandlas i gruppen *Extraordinära intäkter och kostnader*. Som extraordinära intäkter och kostnader betraktas sådana inkomster och utgifter som uppstår på grund av väsentliga händelser av engångsnatur som avviker från välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens ordinarie verksamhet. Extraordinära intäkter och kostnader kan uppstå av bland annat

- större vinster eller förluster från överlåtelser av tillgångar bland bestående aktiva då någon verksamhet bolagiseras eller läggs ner¹⁰
- skadeersättningar och avtalsvite
- skador av engångsnatur som överstiger försäkringsskyddet

Dessa kostnader och intäkter ska vara väsentliga och av engångsnatur samt avvika från den ordinarie verksamheten. I annat fall upptas de under övriga verksamhetskostnader. Begreppet extraordinär ska tolkas snävt. Extraordinära poster förekommer i allmänhet inte varje räkenskapsperiod.

Noterna till resultaträkningen ska innehålla uppgift om poster redovisade som extraordinära intäkter och kostnader.

3.2.10 Bokslutsdispositioner

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Bokslutsdispositioner avser förändringar i avskrivningsdifferens, reserver och fonder i välfärdsområdets koncernbokslut.

¹⁰ Till exempel om välfärdsområdet bolagiseras eller avyttrar ett affärsverk ska överlåtelsevinsten eller överlåtelseförlusten tas upp bland extraordinära poster.

3.2.11 Förändring av avskrivningsdifferens/Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens

Används i följande kalkylscheman: Hyvinvointialue, Hvy

Användningen av en investeringsreserv för att täcka anskaffningsutgiften för tillgångar bland bestående aktiva som avskrivs bokförs som minskning av reserver (+) i resultaträkningen. För att upphäva minskningen av reserven bokförs en motsvarande ökning av avskrivningsdifferensen (-) i resultaträkningen. Användningen av en investeringsreserv innebär att investeringsreserven ändras till en avskrivningsdifferens, som minskas under den räkenskapsperiod då reserven använts och under följande räkenskapsperioder med högst samma belopp som planavskrivningarna på tillgången bland bestående aktiva för respektive räkenskapsperiod. Att upplösa en avskrivningsdifferens så att den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften ökar är inte förenligt med god bokföringssed.

3.2.12 Förändring av reserver/Ökning (-) eller minskning (+) av reserver

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Förändring av reserver

Av de reserver som räknas upp i 5 kap. 15 § i bokföringslagen är investeringsreserver relevanta för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. En investeringsreservering kan göras för en framtida anskaffningsutgift. Med hjälp av en investeringsreserv kan man förbereda sig för ekonomiskt betydande investeringar under kommande år genom att på förhand samla in medel för dessa. Föremålet för investeringsreserven ska specificeras i ekonomiplanen. Ett förfarande där investeringsreserven ökas eller minskas i syfte att jämna ut räkenskapsperiodens resultat, utan att överföringarna grundar sig på planerade eller genomförda investeringar, kan inte anses vara förenligt med god bokföringssed.

En investeringsreserv inkomstförs senast under den räkenskapsperiod då tillgången skaffas eller börjar avskrivas enligt plan. Investeringsreserven kan också upplösas mot grundkapitalet.

Om beloppet av den reserv som finns upptagen i bokslutet överstiger det totala beloppet av anskaffningsutgiften för den tillgång som producerats eller anskaffats, ska den del som överstiger anskaffningsutgiften intäktsföras som förändring av reserver under den räkenskapsperiod då avskrivningarna inleds eller då tillgången är helt färdigställd eller anskaffad.

Överföringar till investeringsreserver utgör inte prestationsbaserade utgifter och inte heller framtida utgifter eller förluster som är jämförbara med avsättningar. Därför ska

överföringar till investeringsreserver i resultaträkningen anges efter räkenskapsperiodens resultat.

En avsättning ska göras när skyldighet att göra den har uppstått, oberoende av räkenskapsperiodens resultat. Avsättningar upptas som kostnad inom den grupp i resultaträkningen till vilken de kan hänföras, före räkenskapsperiodens resultat.

3.2.13 Förändring av fonder/Ökning (-) eller minskning (+) av fonder

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

I fråga om bokföringsförfarandet är det ingen skillnad mellan reserver och fondöverföringar. Däremot skiljer sig beslutsfattandet gällande uppbyggande och användning av fonder respektive reserver. Med tanke på förvaltning av fonden är det motiverat att uppbyggande och användning av fonden baserar sig på en stadga av bestående natur, trots att lagstiftningen inte längre kräver det. Överföringar till fonder kan enligt god bokföringssed i regel göras endast inom de gränser som räkenskapsperiodens resultat (resultaträkningsposten *Räkenskapsperiodens resultat*) medger.

När en investeringsfond eller någon annan fond som är avsedd för finansiering av en investering upplöses efter att investeringen genomförts tillämpas samma förfarande som ovan angetts för investeringsreserver.

Donationsfonders kapital, som ökas och används enligt särskilda bestämmelser i gåvobrev eller annat avtal, upptas bland *Donationsfondernas kapital* under förvaltad kapital. Förändringar av kapitalet i en donationsfond under förvaltad kapital bokförs så att det inte inverkar på resultatet. Donationsfondernas kapital med allmän täckning ingår i välfärdsområdets finansieringstillgångar, och donationsfondernas kapital som kan särskiljas från övrigt kapital upptas i posten *Donationsfondernas medel* under förvaltade medel.

Fonderna utökas och används huvudsakligen mot konton under *Förändring av fonder* i resultaträkningen. En närmare beskrivning finns i samband med fonderna bland Passiva i balansräkningen.

3.2.14 Räkenskapsperiodens skatter och uppskjutna skatter

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Direkta skatter och uppskjutna skatter i välfärdsområdets eller någon annat konsoliderat samfunds separata bokslut samt uppskjutna skatter som följer av ändring av reserver och avskrivningsdifferens tas i välfärdsområdets konsoliderade resultaträkning upp bland skatterna och de uppskjutna skatterna för räkenskapsperioden.

3.2.15 Minoritetsandelar

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Minoritetsandelarna ska redovisas i koncernresultaträkningen som en särskild post före räkenskapsperiodens vinst eller förlust (*BFF 3:2.4 §*).

De andelar av dottersamfundens resultat som motsvarar andra än koncernsamfundens innehav ska tas upp i koncernresultaträkningen som en särskild post (minoritetsandel i koncernresultaträkningen, *BFL 6:7.2 §*). De andelar som motsvarar andra än koncernsamfunds innehav i dottersamfunden ska tas upp i koncernbalansräkningen som en särskild post (minoritetsandel i koncernresultaträkningen, *BFL 6:7.3 §*).

3.3 Bestämmelser, anvisningar och föreskrifter om balanskonton

3.3.1 Bestående aktiva

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Posterna bland aktiva i balansräkningen indelas på basis av användningsändamål och planerad verkningstid i bestående aktiva och rörliga aktiva. Bestående är sådana poster som är avsedda att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder. Välfärdsområdet kan också aktivera en tillgång oavsett om tillgången är avsedd att generera intäkt, ifall tillgången är en produktionsfaktor som kontinuerligt påverkar produktionen av tillgångar eller tjänster under flera räkenskapsperioder. I bestående aktiva ingår immateriella och materiella tillgångar samt övriga placeringar.

För interna bidrag som bokförs bland bestående aktiva kan med fördel öppnas separata konton per balanspost, varifrån bidragen kan elimineras utan ytterligare förklaringar när bokslutet upprättas.

Vid konteringen av aktier och andelar och lånefordringar beaktas de grupperingar som behövs med tanke på elimineringskraven och konsolideringsprinciperna i koncernbokslutet. För grundkapitalplaceringar i affärsverk eller andra balansenheter och för lånefordringar hos affärsverk eller andra balansenheter öppnas separata konton eller också särskiljs de med hjälp av någon annan kod.

En långsiktig miljöutgift som uppfyller aktiveringskriterierna kan aktiveras och kostnadsföras under sin verkningstid genom avskrivningar. Det är inte obligatoriskt att redovisa aktiverade miljöutgifter som en egen bokslutspost bland balansräkningens aktiva. Miljöutgifter kan aktiveras om de sammanhänger med kommande miljöskyddsåtgärder och de genererar intäkt i framtiden.

3.3.1.1 Immateriella tillgångar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Immateriella rättigheter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Immateriella rättigheter är välfärdsområdets anskaffningsutgifter för nyttjande- och tillverkningsrättigheter vilka kan överlåtas separat. Koncessioner, patent, upphovsrätter, varumärken och motsvarande som köpts mot vederlag kan bokföras som immateriella rättigheter. Aktivering av en immateriell rättighet kommer i fråga då rättigheten stadigvarande ger intäkt eller används som produktionsfaktor under flera räkenskapsperioder och anskaffningsutgiften väsentligt skulle påverka räkenskapsperiodens resultat ifall den skulle bokföras som en årskostnad.

I balansräkningen kan licensrätter till it-program sammanföras under immateriella rättigheter. Andra utgifter för it-program än anskaffningsutgiften för licensrättigheten anses utgöra övriga utgifter med lång verkningstid. I balansräkningen får anskaffningsutgiften för köpta it-program också tas upp som en post bland andra utgifter med lång verkningstid förutsatt att principerna om väsentlighet och lönsamhet beaktas¹¹.

¹¹ Se bokföringsnämnden 1604/2000 om aktivering av anskaffningsutgiften för adb-program.

Koncerngoodwill

Om välfärdsområdet eller en underkoncern som ska konsolideras i välfärdsområdets koncernredovisning har eliminerat innehav i ett dottersamfund genom förvärvsmetoden ska därigenom uppkomna koncerngoodwill upptas i balansräkningen bland immateriella tillgångar bland bestående aktiva, efter immateriella rättigheter.

Övriga utgifter med lång verkningstid

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Som övriga utgifter med lång verkningstid bokförs aktiverade utvecklingsutgifter liksom aktiverad goodwill, kapitalrabatt och emissionsutgifter för lån. Under övriga utgifter med lång verkningstid kan dessutom upptas andra immateriella tillgångar vilka inte hör till någon av ovan nämnda grupper, exempelvis renoveringar av aktie-¹² och hyreslägenheter samt utgifter i anslutning till anskaffningen av adb-program utöver licenser.

Övriga utgifter med lång verkningstid kan förutom ovanstående utgöras av exceptionellt stora finansieringsandelar eller -bidrag i utgifter för anskaffning av bestående aktiva till andra samfund (till exempel en medlems finansieringsandel i välfärdssammanslutningens anskaffningsutgift för en tillgång bland bestående aktiva, om detta har avtalats mellan medlemsvälfärdsområdena).

Grundläggnings- och forskningsutgifter upptas som kostnad under räkenskapsperioden (*BFL* 5:7 och 8.1 §).

Förskottsbetalningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Förskottsbetalningar redovisas som sista post i den grupp dit motsvarande aktiverade utgift hör. Betalningen bokförs som förskottsbetalning, om den tillgång som utgör grund för betalningen ännu inte mottagits.

Icke färdigställda immateriella tillgångar redovisas på ett konto enligt tillgångstyp (till exempel Övriga utgifter med lång verkningstid). Registreringen av avskrivningar inleds dock först när projektet har slutförts.

¹² Renoveringskostnader för aktielägenheter tas inte upp som en del av anskaffningsutgiften för aktier som ger förfoganderätt till lägenheten (bokföringsnämnden 1588/1999).

3.3.1.2 Materiella tillgångar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Mark- och vattenområden

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Mark- och vattenområden omfattar jord- och skogsområden, bebyggd och obebyggd tomtmark, forslägenheter och vattenområden. Till de anskaffningsutgifter som aktiveras räknas förutom det nominella anskaffningspriset också utgifter för områdets styckning och lagfart samt andra motsvarande direkta utgifter som uppstått för att området ska kunna tas i välfärdsområdets bruk. Varje mark- och vattenområde upptas skilt för sig i bokföringen.

Välfärdsområdets skogsområden ingår i mark- och vattenområden. Försäljning av skog tas upp i resultaträkningen som försäljningsintäkt per överlåtelsedatum (och inte till exempel med skogens tillväxt som grund).¹³

Välfärdsområdets markområden utgör vanligtvis tillgångar bland bestående aktiva för serviceproduktionen, såsom bebyggda tomter och gårdsområden, hyrestomter. Området av en samfällad skog hör till delägarfastigheterna som gemensamt område. Även om ett markområde överförs till en samfällad skog inverkar det inte på anskaffningsutgiften eller var området upptas i välfärdsområdets bokföring.

Anskaffningsutgiften för ett markområde ska beaktas som en investeringsutgift och upptas bland bestående aktiva i balansräkningen.

Den anskaffningsutgift som förorsakas av utbrytning av tomt och byggande av kommunalteknik samt av markanvändnings- och utvecklingskostnadsersättningar kan aktiveras och fogas till tomtens anskaffningsutgift.

Utgifter för rivning av en byggnad kan undantagsvis aktiveras i samband med tomtanskaffning när en byggnad rivs för att sätta en tomt i byggbart skick för nybygge eller annan tomtanvändning. Vid aktiveringen ska försiktighetsprincipen iaktas så att den aktiverade anskaffningsutgiften inte blir större än tomtens sannolika överlåtelsevärde eller det i övrigt fastställda bruksvärdet.

I rapporteringen delas investeringar i mark- och vattenområden vidare in i anskaffnings- och förbättringsinvesteringar.

¹³ Se även bokföringsnämndens utlåtande 1996/2019 om bokföringsfrågor i anknytning till en skogsfastighet.

Fastigheters anslutningsavgifter/Arrenderätt till fastigheter och tillhörande anslutningsavgifter

Det är motiverat att aktivera icke återbärbara anslutningsavgifter som välfärdsområdet har betalt. När det är fråga om en egen tomt upptas icke återbärbara anslutningsavgifter i balansposten *Mark-och vattenområden* bland bestående aktiva. När det är fråga om en arrendetomt upptas icke återbärbara anslutningsavgifter som underposten *Arrenderätt till fastigheter* i balansposten *Mark-och vattenområden* bland bestående aktiva. Om balansposten innehåller endast aktiverade anslutningsavgifter, bör posten benämnas *Fastigheters anslutningsavgifter*.

Byggnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

I balansposten *Byggnader* aktiveras anskaffningsutgiften för de byggnader som används för serviceproduktionen, vilka kan realiseras eller på vilka annars kan ställas inkomstförväntningar som åtminstone motsvarar det värde till vilka de är upptagna i balansräkningen. Den oavskrivna anskaffningsutgiften för byggnader som inte uppfyller ovan nämnda villkor bokförs som kostnad.

I rapporteringen ska investeringar i byggnader särskiljas i bostadsbyggnader och övriga byggnader. Dessutom särskiljs dessa investeringar ytterligare i reparationsinvesteringar och anskaffningar. Med bostadsbyggnader avses i detta fall byggnader där mer än hälften av våningsytan används som bostad. Barnhem, äldreboenden och dylika institutioner räknas inte till bostadsbyggnader. Bostadsbyggnader är inte heller internat o.d. med gemensamma kök, allrum och sanitetsutrymmen. Övriga byggnader är byggnader där mer än hälften av våningsytan används för andra ändamål än som bostad.

Anskaffningsutgiften för byggnadens tekniska anordningar såsom hissar, ventilations-, uppvärmnings- och kylanläggningar samt centralantenner räknas in i anskaffningsutgiften för byggnadskroppen.

I balansposten *Byggnader* tas också upp konstruktioner, som bränslebehållare samt lätta, ofta tillfälliga lagerbyggnader med till exempel träkonstruktion. Utgifter för renoveringar av byggnader kan antingen aktiveras som en skild post eller hänföras till byggnadens oavskrivna anskaffningsutgift.

Fasta konstruktioner och anordningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Fasta konstruktioner och anordningar tas upp som en balanspost som omfattar bland annat

- markkonstruktioner, det vill säga anskaffningsutgiften för gator, vägar och broar samt parker och rekreationsområden och motsvarande anläggningar, dock inte anskaffningsutgiften för själva markområdet

- anskaffningsutgiften för vattenkonstruktioner såsom dammar, kanaler och bassänger
- anskaffningsutgiften för övriga fasta konstruktioner och anordningar som inte utgör anskaffningsutgift för byggnad.

Maskiner och inventarier

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

I rapporteringen ska balansposten *Maskiner och inventarier* delas upp i fyra poster, nämligen

- Datautrustning
- Kommunikationsutrustning
- Transportmedel
- Övriga maskiner och inventarier.

Med beaktande av väsentlighets- och försiktighetsprinciperna kan anskaffningsutgiften för materiella och immateriella tillgångar av ringa värde tas upp i sin helhet som kostnad för den räkenskapsperiod under vilken de tagits i bruk, trots att de förväntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder. I välfärdsområdets avskrivningsplan har i allmänhet fastställts en så kallad aktiveringsgräns som ska beaktas vid bokföring.

Övriga materiella tillgångar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

I balansposten *Övriga materiella tillgångar* upptas naturtillgångar, välfärdsområdets värde- och konstföremål.

Värdeföremål som välfärdsområdet äger, exempelvis konstverk och museiföremål, aktiveras på samma grunder som andra tillgångar bland bestående aktiva. Anskaffningsutgiften för välfärdsområdets värde- och konstföremål uppges separat för statistiken. Det kan därför vara ändamålsenligt att aktivera föremålen i balansräkningen, trots att en realisering i praktiken inte kommer i fråga.

Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Posten *Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar* omfattar förskottsbetalningar för materiella tillgångar och anskaffningsutgifter för förestående investeringar.

3.3.1.3 Placeringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

I balansposten *Placeringar* bland bestående aktiva aktiveras värdepapper som anskaffats för att främja välfärdsområdets verksamhet, placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet och övriga långfristiga placeringar. Placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet utgörs av placeringar på villkor för främmande eller eget kapital i samfund som har hand om välfärdsområdet uppgifter eller vars syfte är att stöda målsättningarna för välfärdsområdets verksamhet, såsom ordnande av serviceproduktion i välfärdsområdet. Dessa placeringar är i regel kapitalplaceringar i syfte att finansiera investeringar, som lån för investeringar eller placeringar i aktie- eller andelskapital. Utlåningen kan vara skuldebrevslån eller kapitallån. Ett konvertibelt skuldebrev kan också vara en placering som stöder välfärdsområdets verksamhet.

Aktier och andelar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Till placeringar bland bestående aktiva hör aktier och andelar vilka anskaffats för bestående bruk, såsom aktier som berättigar till besittning av verksamhetslokaler för serviceproduktionen samt andra aktier och andelar vilka utgör placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet. Övriga värdepapper utgör finansiella värdepapper. Aktier och andelar vilka utgör tillgångar i donationsfonder upptas bland förvaltade medel under *Donationsfondernas medel*.

Aktier och andelar specificeras i noterna till balansräkningen enligt följande:

- Aktier i koncernbolag
- Aktier och andelar i ägarintressesamfund
- Välfärdssammanslutningsandelar
- Övriga aktier och andelar.

I anskaffningsutgiften för aktierna ingår sådana utgifter för aktieförvärvet som inte skulle ha uppstått utan aktieförvärvet¹⁴. Som en ökning i anskaffningsutgiften för aktier bokförs också till exempel kapitalvederlag som betalats till ett fastighetsaktiebolag, när fastighetsaktiebolaget har beslutat att fondera dem under eget kapital¹⁵.

¹⁴ Bokföringsnämndens utlåtande 1942/2015 om bokföring av utgifter i anknytning till aktieförvärv

¹⁵ Bokföringsnämndens utlåtande 1916/2014 om bokföring av låneandelen på aktier i fastighetsbolag, samt nämndens *allmänna anvisning om bostadsaktiebolags bokföring och bokslut*

I posten *Aktier och andelar i ägarintressesamfund* upptas välfärdsområdets innehav av aktier och andelar i intressesamfund, ägarintressesamfund och samägda samfund. I koncernbokslutet ska tas upp mot ett koncernsamfundens ägarandel svarade belopp av intressesamfundets vinst eller förlust samt av förändringen i eget kapital (*BFL 6:12 §*). I koncernens balansräkning bokförs andelen av ett intressesamfunds resultat som en ökning av den balanspost där aktierna i intressesamfundet ingår och ett intressesamfunds förlust liksom utdelad dividend som en minskning av samma balanspost.

Andelar i välfärdssammanslutningar där välfärdsområdet är medlem tas upp bland välfärdssammanslutningsandelar.

Anskaffning och försäljning av bostadsaktier redovisas separat i rapporteringen.

Masskuldebrevsfordringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

En långfristig masskuldebrevsfordran som är avsedd att kvarstå som placering till lånetidens slut, bokförs bland bestående aktiva. Däremot ska en masskuldebrevsfordran som är avsedd att realiseras ifall likviditeten eller ränteutvecklingen förutsätter realisering bokföras bland rörliga aktiva fastän den på basis av förfallodagen skulle vara långfristig. Masskuldebrevsfordringar specificeras enligt sektor.

Övriga lånefordringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Övriga lånefordringar omfattar den utlåning som inte är masskuldebrevslån. Till denna grupp hör utlåning i anslutning till placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet till välfärdsområdets dottersamfund och för varaktig finansiering av andra samfund som producerar välfärdsområdets tjänster, till exempel finansiering av investeringsutgifter inklusive kapitallån. Utlåningen kan vara räntebärande eller räntefria skuldebrevslån eller kapitallån. I rapporteringen specificeras lånefordringarna enligt sektor.

Vid konteringen av lånefordringar och andra fordringar beaktas de grupperingar som behövs med tanke på elimineringskraven i koncernbokslutet respektive noterna till balansräkningen.

Övriga fordringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Balansposten *Övriga fordringar* bland bestående aktiva kan innehålla sådana poster av permanent natur som betjänar välfärdsområdets egentliga verksamhet, men som inte hör till balansposterna ovan. Även återbäringsbara anslutningsavgifter som välfärdsområdet betalt bokförs inom denna balanspost. Om beloppet av välfärdsområdets anslutningsavgiftsfordran är betydande ska det uppges som en skild post i noterna till balansräkningen.

Masskuldebrevsfordringarna, de övriga lånefordringarna och de övriga fordringarna specificeras i noterna till balansräkningen enligt följande:

- Masskuldebrevsfordringar
- Fordringar hos koncernsamfund
- Fordringar hos välfärdssammanslutningar (där välfärdsområdet är medlem)
- Fordringar hos övriga samfund.

Då det gäller långfristiga lånefordringar och övriga fordringar som bokförts bland bestående aktiva ska amorteringar som förfaller till betalning under följande räkenskapsperiod inte i bokslutet överföras till kortfristiga lånefordringar bland rörliga aktiva.

3.3.2 Förvaltade medel

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Förvaltade medel är

- Statliga uppdrag
- Donationsfondernas medel
- Övriga förvaltade medel.

Förvaltade medel och motsvarande kapital uppstår av de förmedlingsuppdrag och andra uppdrag som välfärdsområdet har hand om. Förvaltade medel anger beloppet av de medel som välfärdsområdet förvaltar medan förvaltad kapital anger de skulder (ansvar) för vilka välfärdsområdet ansvarar gentemot uppdragsgivaren.

När det gäller förmedlade lån och andra motsvarande uppdrag i vilka välfärdsområdet av uppdragsgivaren får en utbetalning för vidarebefordran till tredje part används både kontot för förvaltade medel och kontot för förvaltad kapital. Vid uppdrag där välfärdsområdet av uppdragsgivaren i efterhand får ersättning för utbetalning till tredje part, räcker det med att transaktionerna bokförs på kontot för förvaltade medel.

Donationsfondernas medel

Egendom som erhållits som donation och vars användning och ökning regleras genom avtal, testamente eller gåvobrev tas upp i balansposten *Donationsfondernas medel*. Donationsbeloppet tas emellertid inte upp som intäkt i resultaträkningen utan bok-

förs bland förvaltade medel. Balansvärdet av donationer som ska bokföras i donationsfonden bestäms på samma sätt som balansvärdet av donationer utan begränsningar i användningen.

Motpost för eventuella nedskrivningar av mark- och vattenområden eller aktier som är underkastade en begränsad användning är förvaltad kapital, inte en nedskrivning i resultaträkningen. Avskrivningar på en byggnad eller lösöre som bokförts i donationsfondens medel tas upp som en minskning i donationsfondernas medel och kapital.

Räntan på medel som eventuellt överförts till välfärdsområdets penningkonton bokförs som finansiell kostnad och som ökning i det förvaltade kapitalet i fråga.

Då en egendomspost eller tillgång har donerats i ett specifikt syfte är det inte nödvändigt att inrätta en särskild stadgestyrd donationsfond för den. Det är motiverat att inrätta en fond då donationen är villkorad och medlen används under flera räkenskapsperioder. I bägge fallen bokförs donationen under *Donationsfondernas medel*.

Vårdtagarnas medel och kapital

När vårdtagares medel eller medel som hör till klienter med förmedlingskonto inte är på välfärdsområdets bankkonton ska de inte inkluderas i balansräkningen utan en separat förteckning eller bok ska föras över dem. Om vårdtagares medel och medel som hör till klienter med förmedlingskonto är på välfärdsområdets bankkonton som är specifika för detta ändamål ska de inkluderas i förvaltade medel och kapital. Behandlingen av de ungas egna självständighetsmedel jämförs med hanteringen av vårdtagarnas medel.

3.3.3 Rörliga aktiva

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Rörliga aktiva omfattar omsättningstillgångar och finansieringstillgångar. Finansieringstillgångar är kontanta medel, fordringar samt finansieringsmedel som tillfälligt är i annan form (BFL 4:4.3 §).

3.3.3.1 Omsättningstillgångar

Används i följande kalkylscheman: Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Omsättningstillgångar är tillgångar som är avsedda att överlätas som sådana eller i förädlad form eller att förbrukas (BFL 4:4.2 §). Immateriella nyttigheter kan också räknas in i omsättningstillgångarna. Till exempel halvfärdiga och färdiga produkter kan vara dels konkreta materiella tillgångar, dels tjänster som ännu inte överlåtits vilkas produktionsutgifter har aktiverats.

Material och förnödenheter

Används i följande kalkylscheman: Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Med material och förnödenheter avses tillgångar vilka anskaffats för framställning av varor eller för användning i serviceproduktionen som till exempel råvaror, tillbehör och förnödenheter samt förpackningsmaterial. Förutom att material och förnödenheter kan höra till framställning av tillgångar för omedelbar försäljning, kan de också höra till servicen av maskiner och anordningar som används i produktionen eller till produktion av tjänster. Till material och förnödenheter räknas också förpackningsmaterial som behövs för försäljning av nyttigheterna.

Varor under tillverkning

Används i följande kalkylscheman: Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Med varor under tillverkning avses tillgångar som välfärdsområdet själv har framställt i försäljningssyfte eller för att användas i serviceproduktionen, för vilka produktionsprocessen ännu inte avslutats vid räkenskapsperiodens slut (halvfabrikat). Produkten kan vara såväl materiell som immateriell, exempelvis planeringsarbete.

Huvudregeln vid bokföringen av välfärdsområdets serviceverksamhet är att utgifterna enligt prestationsprincip bokförs som kostnader i resultaträkningen också till den del utgifterna gäller pågående tjänsteuppdrag, även om kostnadsföringen då kommer att påverka bokslutet innan tjänsten har levererats. Utgifter för att producera tjänster kan i bokslutet aktiveras till dess tjänsten överlåtits eller motsvarande inkomst bokförts som intäkt i resultaträkningen. Om antalet tjänsteuppdrag är stort eller då tjänsterna är kortvariga är en sådan aktivering dock inte att rekommendera.

Färdiga produkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Med färdiga produkter avses materiella tillgångar som välfärdsområdet själv har framställt eller bearbetat för överlåtelse och som är avsedda att säljas eller användas i serviceproduktionen. Som produkter räknas också biprodukter som uppkommit vid tillverkningen av de egentliga produkterna och som är avsedda att säljas.

Övriga omsättningstillgångar

Används i följande kalkylscheman: Hyvintialue, Hvy, Kons

I balansposten *Övriga omsättningstillgångar* ingår tillgångar som köpts eller förädlats för försäljning som sådana eller i förädlad skick och som inte ingår i någon av ovan nämnda poster inom omsättningstillgångarna.

Förskottsbetalningar

Används i följande kalkylscheman: Hyvintialue, Hvy, Kons

Med förskottsbetalningar avses köpeskilling eller delar därav för omsättningstillgångar som betalats till leverantörer innan tillgången har levererats. Förskottsbetalningarna utgör fordringar.

3.3.3.2 Fordringar

Används i följande kalkylscheman: Hyvintialue, Hvy, Kons

Fordringar som ingår i välfärdsområdets finansieringstillgångar ska läggas fram i balansräkningen fördelade på kortfristiga och långfristiga fordringar (*BFF 1:6.2 §*). Som långfristig betraktas en sådan fordran eller del av fordran som förfaller till betalning efter en längre tid än ett år. Ifall en fordran eller del av fordran förfaller till betalning efter ett år eller tidigare, är den kortfristig (*BFL 4:7.1 §*).

Vid kontering av fordringar beaktas den indelning som förutsätts med tanke på elimineringskraven i koncernbokslutet. I noterna till balansräkningen ska fordringar hos dottersamfund, fordringar hos välfärdssammanslutningar (där välfärdsområdet är medlem) samt fordringar hos intressesamfund och övriga ägarintressesamfund uppges var för sig.

Kundfordringar

Används i följande kalkylscheman: Hyvintialue, Hvy, Kons

Kundfordringar är fordringar som uppstått på basis av överlåtelser av prestationer eller tjänster inom ramen för den egentliga verksamheten samt fordringar på basis av

försäljning av tillgångar bland bestående aktiva. Som kundfordringar bokförs både fordringar på basis av försäljningsintäkter och fordringar på basis av avgiftsintäkter.

Bland kundfordringar redovisas också fordringar på grund av leveranskrediter som välfärdsområdet beviljat, fordringar som gäller betalningar och delbetalningar för tillgångar som välfärdsområdet sålt (även till exempel köpeskillingen för en fastighet) samt factoringfordringar.

Lånefordringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Lånefordringarna har ett direkt samband med utlåningsverksamheten. Lånefordringarna utgörs bland annat av lån för finansiering av dottersamfundens, välfärdssammanslutningarnas samt intressesamfundens och övriga ägarintressesamfundens och övriga samfund driftskapital, lån som beviljats för att stöda likviditeten (inklusive koncernkontots fordringar på dottersamfund), bostadslån och övriga lån som välfärdsområdet beviljat direkt till invånare (inklusive lån inom social kreditgivning). Till lånefordringarna räknas inte masskuldebrevsfordringar och inte heller placeringar i penningmarknadsinstrument, utan dessa redovisas enligt sin natur antingen som placeringar eller finansiella värdepapper.

Ifall lånet har beviljats till exempel i samband med försäljning av varor eller tjänster, redovisas posten beroende på sin natur som kundfordring eller resultatreglering.

Lån beviljade till välfärdsområdets dottersamfund och till andra samfund som producerar tjänster för att finansiera investeringsutgifter och andra bestående placeringar i låneinstrument för att stöda välfärdsområdets verksamhet bokförs bland bestående aktiva inom balansposten *Placeringar*.

Lånefordringarna ska indelas i långfristiga och kortfristiga fordringar. De lånefordringar som förfaller till betalning efter en längre tid än ett år betraktas som långfristiga. Amorteringar på lånefordringar som tagits upp bland placeringar i bestående aktiva och som förfaller nästa räkenskapsperiod överförs emellertid inte till finansieringstillgångarna vid bokslutet.

Om välfärdsområdet upphäver en lånefordran hos övriga samfund, ska denna specificeras.

Lånefordringarna redovisas enligt sektor.

Övriga fordringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Som övriga fordringar redovisas de fordringar som varken ingår i de övriga undergrupperna eller är resultatregleringar. Som övriga fordringar redovisas exempelvis insättningar bundna för en lång tid, vilka utgör säkerhet för välfärdsområdets krediter eller borgen, insättningar på spärrade konton och momsfordringar. I övriga fordringar

upptas också statsunderstödsfordringar för investeringar. Övriga fordringar ska indelas i långfristiga och kortfristiga fordringar.

Ett samlingskonto för affärsverket och ett annat välfärdsområde upptas i balanskontogruppen *Lånefordringar*. Samlingskonton mellan välfärdsområdet och balansenheterna öppnas på motsvarande sätt inom fordringar och skulder.

Resultatregleringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Med resultatregleringar avses

- under räkenskapsperioden eller en tidigare räkenskapsperiod erlagda betalningar av utgifter som realiseras på prestationsbasis eller på motsvarande sätt under följande räkenskapsperioder, om dessa inte ska tas upp bland förskottsbetalningar, samt
- sådana inkomster realiserade på prestationsbasis eller på motsvarande sätt under räkenskapsperioden eller en tidigare räkenskapsperiod för vilka ingen betalning har erhållits, om dessa inte ska tas upp bland försäljningsfordringar.

Resultatregleringar (utgiftsförskott) utgörs bland annat av i förskott betalda räntor, hyror, löner liksom (inkomstöverskott) under räkenskapsperioden upplupen ränta, stöd och bidrag som ännu inte erhållits vid räkenskapsperiodens utgång samt obetalda försäkringsersättningar, vilka bokförs på basis av att utgifter och inkomster upptagna enligt kontantprincipen periodiseras enligt prestationsprincipen i samband med bokslutet. Kortfristiga lån till personalen, exempelvis löneförskott och reseförskott, är resultatregleringar (utgiftsförskott).

Resultatregleringar ska indelas i långfristiga och kortfristiga resultatregleringar. De resultatregleringar som förfaller till betalning efter en längre tid än ett år betraktas som långfristiga.

3.3.3.3 Finansiella värdepapper

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Finansiella värdepapper är placeringar av likvida medel eller så kan de ha erhållits som betalning för kundfordringar. Alla i placeringssyfte förvärvade aktier, andelar, masskuldebrev och motsvarande värdepappersplaceringar bokförs under denna balanspost även om de skulle realiserats först efter ett längre tidsintervall.

Aktier och andelar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Aktier och andelar upptas bland finansieringstillgångarna om avsikten är att realisera dem för att finansiera välfärdsområdets verksamhet på kort eller lång sikt när likviditeten eller avkastningsmöjligheterna förutsätter realisering. Till denna post hör börsaktier och andra aktier och andelar anskaffade för att placera kassamedel (inte aktier och andelar som hör till bestående aktiva och inte placeringar i aktiefonder eller andra placeringsfonder).

Placeringar i penningmarknadsinstrument

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Placeringar av välfärdsområdets likvida medel i penningmarknadsinstrument är bland annat statens skuldförbindelser, bankcertifikat, kommuncertifikat och företagscertifikat.

Masskuldebrevsfordringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Som masskuldebrevsfordringar bokförs sådana placeringar i masskuldebrev som är avsedda att realiseras ifall likviditeten eller ränteutvecklingen förutsätter realisering.

Masskuldebrevsfordringar specificeras enligt sektor.

Övriga värdepapper

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Som övriga värdepapper redovisas sådana värdepapper bland finansieringstillgångarna som inte är aktier eller andelar, placeringar i penningmarknadsinstrument eller masskuldebrevsfordringar.

Placeringar i aktiefonder och andra placeringsfondandelar hör till denna balanspost.

3.3.3.4 Kassa och bank

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Kons

Kassa

Med kassa avses välfärdsområdets kontanta medel (mynt och sedlar).

Banktillgodohavanden

Banktillgodohavanden är insättningar på inlåningskonton i banker. Insättningar på bankkonton ingår i banktillgodohavandena oberoende av när de förfaller. Bestämmelsen i *BFF 1:6.2 §* om indelning av fordringar i långfristiga och kortfristiga gäller inte banktillgodohavanden. Att redovisa den outnyttjade delen av en checkräkningskredit under banktillgodohavanden och bland främmande kapital på passiva-sidan är inte förenligt med god bokföringssed.¹⁶

I välfärdsområdets balansräkning redovisas saldon för samtliga bankkonton som är i välfärdsområdets namn (inklusive koncernkontot).

Insättningar som är bundna för en lång tid, till exempel som säkerhet för krediter eller avtal, bokförs inte i balansposten *Kassa och bank*, utan upptas enligt sin natur som finansieringstillgångar under *Övriga fordringar*.

Garantiinsättningar som har betalats till välfärdsområdets bankkonto läggs fram under *Kassa och bank* samt i *Övriga skulder*.

3.3.4 Eget kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

3.3.4.1 Grundkapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Grundkapitalet är välfärdsområdets eget kapital av bestående natur. Välfärdsområdets grundkapital kan höjas genom överföringar från reserver, övriga egna fonder eller från överskott från tidigare räkenskapsperioder. Det är motiverat att stärka välfärdsområdets grundkapital om dess belopp är väsentligt och bestående lägre än beloppet av bestående aktiva. Överföringarna till grundkapitalet kan grunda sig på upplösning av investeringsreserver eller fonder i stället för en intäktsföring av dem, eller så kan överföringen göras från överskott från tidigare räkenskapsperioder. Att minska grundkapitalet är motiverat endast i exceptionella situationer.

Om överföringar inom eget kapital beslutar välfärdsområdesfullmäktige i samband med behandling av räkenskapsperiodens resultat eller beslut om balansering av ekonomin.

¹⁶ Bokföringsnämndens utlåtande 1835/2009 om hantering av checkkonto med limit i bokslut.

En välfärdssammanslutnings grundkapital består primärt av medlemmarnas kapitalinvesteringar i välfärdssammanslutningen, grundkapitalet eller placeringsfonden. Välfärdssammanslutningens grundkapital kan höjas med fondkapital eller överskott från tidigare räkenskapsperioder.

3.3.4.2 Grundkapital i stiftelser och föreningar

Används i följande kalkylschema(n): Kons

En placering i en förening eller stiftelse kan inte upptas bland aktier och andelar under bestående aktiva, varför ägandet inte elimineras på samma samma sätt som ägande i ett dottersamfund. Grundkapital i föreningar och stiftelser uppges i koncernbalansräkningen efter grundkapitalet på den egna raden *Grundkapital i stiftelser och föreningar*, eftersom posterna inte står till koncernens fria förfogande. Posterna i eget kapital ska specificeras i noterna till koncernbokslutet.

Om en placering i eller en finansieringsandel till en förening eller stiftelse har aktiverats bland övriga utgifter med lång verkningstid, ska det aktiverade beloppet elimineras när koncernbokslutet upprättas. Det belopp av en placering eller finansieringsandel som aktiverats under räkenskapsperioden dras av från räkenskapsperiodens resultat. En avskrivning av utgifter med lång verkningstid under senare räkenskapsperioder elimineras i resultaträkningen och dras av från de föregående räkenskapsperiodernas över- eller underskott. Den återstående aktivposten elimineras från utgifter med lång verkningstid och dras av från de föregående räkenskapsperiodernas över- eller underskott.

3.3.4.3 Egna fonder

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Egna fonder är fonder med allmän täckning som välfärdsområdet har grundat frivilligt. Skadefonden är ett exempel på en sådan fond. En egen fond i ett välfärdsområde kan ökas endast av ett positivt resultat för räkenskapsperioden genom en ökning i resultaträkningens post *Ökning (-) eller minskning (+) av fonder* och användas genom en minskning av samma post. I stället för egna fonder med gemensam täckning är det i princip befogat att bokföra överskottet på balansräkningens konto för *Räkenskapsperiodens överskott*.

Egna fonder för täckning av ordinära utgifter kan inte anses förenligt med god bokföringssed.

Kapital i egen fond kan överföras till grundkapitalet om inget annat föranleds av fondens stadgar.

En donationsfond vars användning har begränsats av villkor i ett gåvbrev eller ett testamente noteras i balansräkningen bland *Förvaltad kapital*.

Rekommendation om bokföring av egna fonder

För att administrationen av en fond ska vara klar förutsätts i allmänhet en stadga där man slår fast principerna för hur fondens kapital ökas, hur fonden används och hur medlen förvaltas.

Fondens kapital kan bildas endast av ett överskott i räkenskapsperiodens resultat. En fondökning godkänns av fullmäktige utgående från välfärdsområdesstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat.

Fonden kan användas för ett ändamål som välfärdsområdesfullmäktige godkänt i fondstadgan. De egna fondernas kapital i balansräkningen är inte en post som har karaktären av anslag mot vilken man kan bokföra utgifter. Om fonden används för till exempel beviljande av understöd ska anslagen för understöden tas in i välfärdsområdets budget och användningen av fonden bokförs via resultaträkningen som en minskning av fonden. När välfärdsområdesfullmäktige så beslutar kan medel också genom bokningar mellan balanskonton överföras från en fond till grundkapitalet, till en annan fond, till överskottet/underskottet för de föregående räkenskapsperioderna eller till en reserv.

Skadefond

Syftet med en skadefond är att skapa beredskap för kommande förluster. Genom fonderingar kan välfärdsområdet till exempel höja försäkringsavtalens självriskandel och på så sätt sträva efter besparingar i försäkringspremierna. Skadefondens kapital ökas och minskas via resultaträkningen. Utgifter bokförs inte mot skadefondens kapital.

Användningen av en fond för att täcka anskaffningsutgiften innebär ökning av avskrivningsdifferensen, eftersom ett belopp som motsvarar den täckta anskaffningsutgiften upptas som ändring av avskrivningsdifferens i resultaträkningen.

Investeringsfond (i välfördssammanslutning)

I en välfördssammanslutning kan medlemsvälfärdsområdena ha gjort sådana kapitalplaceringar av bestående natur som inte bokförs som grundkapital, men som ändå fastställs skilt för varje medlem. En tilläggsinvestering av det här slaget kan bokföras separat som en investeringsfond under övriga egna fonder.

Ökning och användning av investeringsfonden regleras i grundavtalet. Bokföringar görs primärt mellan ett konto bland finansieringstillgångarna och fondens kapitalkonto. Förluster från tidigare räkenskapsperioder kan också täckas med fondens kapital som en balansöverföring, förutsatt att grundavtalet möjliggör detta.

3.3.4.4 Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Akkumulerade överskott eller underskott från tidigare räkenskapsperioder bokförs som en skild post inom eget kapital ifall det inte genom fullmäktiges beslut överförs till grundkapitalet eller övriga egna fonders kapital. Ändringar i bokföringsprinciperna och korrigeringar av väsentliga fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder sker genom att korrigera denna post. Korrigeringar görs alltså inte med resultatpåverkan utan retroaktivt. Saldot för överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder motsvarar därför inte nödvändigtvis summan av samtliga tidigare räkenskapsperioders över- och underskott.

3.3.4.5 Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Räkenskapsperiodens resultat efter överföringar till fonder och reserveringar redovisas som en skild post under eget kapital i balansräkningen.

3.3.4.6 Överföringar inom eget kapital

Om överföringar inom eget kapital beslutar fullmäktige i samband med behandling av räkenskapsperiodens resultat eller beslut om balansering av ekonomin. Höjning och sänkning av grundkapitalet har behandlats under grundkapital.

Välfärdsområdesfullmäktige kan besluta om följande överföringar inom eget kapital:

- överföring från föregående räkenskapsperioders överskott till grundkapitalet eller till någon annan egen fond
- överföring från en annan fonds kapital till någon annan egen fond, till underskott/överskott från tidigare räkenskapsperioder eller till grundkapitalet
- överföring från grundkapitalet till en egen fonds kapital eller till underskott/överskott från tidigare räkenskapsperioder.

Åtminstone följande överföringar får inte göras från eget kapital:

- en resultatutjämningsöverföring från en fond eller från föregående räkenskapsperioders överskott till resultaträkningen
- bokföring av en utgift direkt mot fondkapitalet
- bokföring av en inkomst direkt i fonden

- överföring av räkenskapsperiodens överskott eller underskott till övriga poster bland eget kapital.

3.3.5 Minoritetsandelar

De andelar som motsvarar andra än koncernsamfunds innehav i dottersamfunden ska tas upp i koncernbalansräkningen som en särskild post (minoritetsandel i koncernresultaträkningen, *BFL 6:7.3 §*). Minoritetsandelen avskiljs separat för varje post inom eget kapital.

3.3.6 Avskrivningsdifferens och reserver

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

3.3.6.1 Avskrivningsdifferens

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

I ett välfärdsområdes bokföring sammanhänger bokföringen av en avskrivningsdifferens med upplösning av en investeringsreserv eller en investeringsfond. En avskrivningsdifferens motsvarande användningen av en reserv eller fond för en investering underkastad avskrivningar minskas från och med den räkenskapsperiod då den bildades med ett belopp som maximalt motsvarar avskrivningarna för den aktuella tillgången bland bestående aktiva.

Avskrivningsdifferens i välfärdsområdets verksamhet

I ett välfärdsområdes affärsverksamhet kan en positiv avskrivningsdifferens i balansräkningen uppstå genom ackumulerade avskrivningar i beskattningen utöver plan som skillnaden mellan totalavskrivningar och planavskrivningar för räkenskapsperioden och tidigare räkenskapsperioder. Bokföring av avskrivningsdifferens kan bli befogad för ett välfärdsområdes eller en välfärdssammanslutnings affärsverksamhet som medfört inkomstskattskyldighet (*ISL 21.4 §*).

3.3.6.2 Reserver

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Investeringsreserv

En investeringsreservering kan göras för en framtida anskaffningsutgift för en tillgång inom bestående aktiva. Med hjälp av en investeringsreserv kan välfärdsområdet förbereda sig för ekonomiskt betydande investeringar under kommande år genom att på

förhand samla in medel för dessa. I en koncern kan det också finnas bostadshuser-serveringar.

Reserv för välfärdsområdets affärsverksamhet

Skattskyldighet kan uppkomma för näringsverksamhet som ett välfärdsområde driver (*ISL 21.4 §*). I fråga om reserveringar i dylik verksamhet tillämpas näringskattelagens bestämmelser gällande bildandet av reserver¹⁷.

3.3.7 Avsättningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Avsättningar bokförs som kostnader i resultaträkningen. Sättet att bokföra dem motsvarar således bokföringen och redovisningen av resultatregleringar. Då utgiften eller förlusten realiserar bokförs de förverkligade utgifterna som kostnad i resultaträkningen och avsättningen korrigeras som en minskning av motsvarande kostnads-konto.

3.3.7.1 Avsättningar för pensioner

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Avsättningar för pensioner innefattar pensionsansvar för pensioner vilka ordnats utanför OffPL-systemet. Sådana utgörs av pensioner som välfärdsområdet beviljat som kompensation för nedsatt pension vid förtidspensionering. Framtida utgifter för pensionsförpliktelser ska bokföras som kostnad och avsättningar (*BFL 5:1 §*). Framtida utgifter som förorsakas av pensionsansvar som inte baseras på OffPL bör upptas som kostnader och avsättningar i bokslutet för den räkenskapsperiod under vilken välfärdsområdet har förbundit sig till pensionsansvaret.

3.3.7.2 Övriga avsättningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Framtida utgifter som förutsätter avsättningar kan vara till exempel skadestånd som förorsakats eller som sannolikt uppstår på grund av garanti- eller produktansvar eller

¹⁷ I bokföringen kan inga andra reserver än de som medför skatteavdragsrätt bildas (se RP 111/1992 och 173/1997, samt bokföringsnämnden 2001/1659 och 2002/1694). Frivilliga reserveringar som enligt *näringskattelagen* (NSL) är avdragbara är bland annat återanskaffningsreservering (43 §), driftsreservering (46 a §) och prissänkingsreservering (49 §). Avdragsrätt i beskattningen förutsätter att reserveringen antecknats i bokföringen.

miljöansvar. Andra exempel på utgifter som kan dras av från intäkterna som avsättningar är patientskadeansvar, medlems andel av välfärdssammanslutningens underskott, utgifter för uppsägning av avtal, hyra för hyreslokaler som står tomma eller som hyrts ut till lägre hyra samt av affärsverksamheten förorsakade sanerings- och nedläggningsutgifter vilka realiserar först under följande år, vilka välfärdsområdet redan under räkenskapsperioden eller vid bokslutstidpunkten har förbundit sig att betala. Framtida förluster är till exempel borgensförluster som är säkra eller sannolika vid bokslutstidpunkten, eller till sitt nettobelopp betydande finansiella förluster till följd av finansieringsarrangemang¹⁸. Övriga avsättningar specificeras i noterna.

3.3.8 Förvaltad kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Förvaltad kapital är: *Statliga uppdrag, Donationsfonders kapital och Övrigt förvaltad kapital*. Förvaltad kapital uppstår av de förmedlingsuppdrag och andra uppdrag som välfärdsområdet har hand om. Förvaldade medel anger beloppet av de medel som välfärdsområdet förvaltar medan förvaltad kapital anger de skulder (ansvar) för vilka välfärdsområdet ansvarar gentemot uppdragsgivaren.

När det gäller förmedlade lån och andra motsvarande uppdrag i vilka välfärdsområdet av uppdragsgivaren får en utbetalning för vidarebefordran till tredje part används både kontot för förvaldade medel och kontot för förvaltad kapital.

Donationsfonder

Används i följande schema(n): Hyvintialue, Hvy

Donationsfonderna tas upp under förvaltad kapital i välfärdsområdets balansräkning ifall medlens användning och ökning begränsas av villkor i avtal, testamente eller gåvobrev. Tillgångar som tillfallit välfärdsområdet genom donation eller testamente och vars användning inte har begränsats, hänförs till lämpliga balansposter och upptas som intäkt i resultaträkningen.

Räntan på medel som eventuellt överförts till välfärdsområdets penningkonton bokförs som finansiell kostnad och som ökning i det förvaldade kapitalet i fråga.

¹⁸ Bokföringsnämndens utlåtande 1878/2011 om hantering av ränteswapavtal i bokslutet hos så kallad liten bokföringsskyldig, utlåtande 1912/2014 om hantering av ett ränteswapavtal i anknytning till banklån i bokslut och utlåtande 1963/2016 om säkringskalkyler och hantering av ränteswapavtal. Dessutom bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 116/2017 om hantering av ränteswapavtal ingångna i säkringssyfte i kommunala bokslut.

Insättningar till och uttag från en donationsfond som ingår i förvaltad kapital och förvaltade medel bokförs i välfärdsområdet på balanskontona. Insättningar till och uttag från en donationsfond som ingår i övrigt eget kapital bokförs via resultaträkningen.

Förändringar i en donationsfond som ingår i förvaltad kapital och förvaltade medel tas inte in i välfärdsområdets resultaträkning. I finansieringsanalysen ingår förändringar i förvaltad kapital och förvaltade medel i förändringar i övrig likviditet.

3.3.9 Koncernreserv

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Koncernreserven tas upp bland balansräkningens passiva som en särskild post före främmande kapital. Den oavskrivna koncerngoodwill samt den koncernreserv som inte har intäktsförts får tas upp som en post i koncernbalansräkningen.

Koncernpassiva bildas till exempel då

- tillgångsposterna i det förvärvade företaget är övervärderade ur koncernens synvinkel,
- de verkliga skulderna i det förvärvade företaget är större än de skulder som upptagits i balansräkningen,
- det förvärvade företaget förväntas gå med förlust under pågående räkenskapsperiod eller under följande räkenskapsperioder
- förvärvet har gjorts till ett förmånligt pris.

Den del av koncernpassiva som inte kan fördelas kallas koncernreserv. Koncernpassiva fördelas enligt koncernens ägarandel på de tillgångs- och skuldposter hos dotterföretaget till vilka koncernpassiva kan hänföras (*BFL 6:8.4 §*). Avsättningar jämföras också med skulder. Fördelningen innebär att beloppet för koncernpassiva i koncernbalansräkningen minskar från tillgångsposternas bokföringsvärde och läggs till skuldposternas bokföringsvärde.

3.3.10 Främmande kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Främmande kapital ska i balansräkningen delas in i huvudgrupperna långfristigt och kortfristigt främmande kapital. Som långfristigt skuld betraktas en sådan skuld som förfaller till betalning efter en längre tid än ett år. En kortfristigt skuld förfaller till betalning efter ett år eller en kortare tid.

3.3.10.1 Långfristigt främmande kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Vid konteringen av lånekapital tillämpas den indelning som anges i balansschemat. Dessutom ska koncernbokslutets elimineringskrav beaktas, eller också utreds de interna lånen till exempel utgående från lånereskontra.

De amorteringar på långfristiga lån som förfaller till betalning under året efter bokslutet överförs i bokslutet från långfristigt främmande kapital till kortfristigt främmande kapital.

Om välfärdsområdet övertar ett annat samfunds skuld, ska skulden specificeras. Om välfärdsområdet har övertagit en skuld på basis av borgen, ska även den specificeras, liksom den del som övertagits från ett offentligt samfund.

Masskuldebrevslån

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Masskuldebrevslån är skuldebrevslån som är utställda på innehavaren och som är omsättningsbara, det vill säga de kan säljas vidare. I allmänhet delas ett masskuldebrevslån på flera skuldebrev som utbjuds för teckning.

Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

I posten *Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter* upptas lån från banker och andra finansiella institut samt lån från skade- och livförsäkringsbolag. Lån från arbetspensionsanstalter hör till gruppen *Lån från offentliga samfund*.

En checkräkningskredit kan också vara lån från finansiella institut. Skuldbeloppet av checkräkningskontot med kredit vid den aktuella tidpunkten bokförs som skuld i balansräkningen. Det rekommenderas dock att checklimit som är betydande för likviditeten och det utnyttjade beloppet av limiten ska redovisas i noterna till balansräkningen. Utnyttjad kreditlimit noteras i balansräkningen som långfristig skuld om krediten inte har en på förhand fastställd förfallodag eller om förfallodagen är senare än ett år från bokslutsdagen. I annat fall noteras limiten som kortfristig skuld.

Finansiella institut och försäkringsanstalter är inhemska inlåningsbanker, Kommunfinans Abp, övriga inhemska finansiella institut och försäkringsanstalter samt utländska finansiella institut och försäkringsanstalter

Lån från offentliga samfund

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Offentliga samfund är staten, välfärdsområdena, kommunerna och samkommunerna samt socialskyddsfonderna.

Skulder som uppkommit genom återlåning av medel inbetalda till pensionsanstalter utgör *Lån från offentliga samfund*. Så kallade investeringslån från pensionsanstalter bokförs antingen som lån från offentliga samfund eller som lån från finansiella institut och försäkringsanstalter beroende på till vilken grupp kreditgivaren hör enligt sektorindelningen.

Lån från övriga kreditgivare

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Övriga kreditgivare utgörs av följande:

Övriga inhemska kreditgivare

Till gruppen räknas andra kreditgivare än finansiella institut, försäkringsanstalter och offentliga samfund. Sådana är bland annat privata och offentliga företag (även statliga företag och välfärdsområdenas företag), bostadsaktiebolag och övriga bostadssamfund, församlingar, stiftelser, föreningar och liknande icke vinstdrivande sammanslutningar samt privata hushåll.

Övriga utländska kreditgivare

Hit räknas sådana lån från utlandet där välfärdsområdets fordringsägare är en annan utländsk kreditgivare än ett finansiellt institut eller en försäkringsanstalt (till exempel ett utländskt företag).

Erhållna förskott

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Med erhållna förskott avses betalning för försäljning av prestationer i anslutning till den egentliga verksamheten då betalningen erhållits före överlåtelse av prestationen. Förskott för annat än egentlig produktion av prestationer (till exempel ränteförskott) bokförs vanligen som resultatregleringar. Förskottsbetalningar för försäljning av tillgångar bland bestående aktiva bokförs också som erhållna förskott.

Erhållna förskott tas upp under långfristigt främmande kapital om den överlåtelse som de hör till kommer att ske senare än ett år efter bokslutstidpunkten. Förskottsbetalningen noteras som intäkt då den förskottsbelagda prestationen överlåts. Då det åter-

står ett år eller en kortare tid till överlåtelse av den förskottsbetalda prestationen överförs förskottsbetalningen från långfristigt främmande kapital till kortfristigt främmande kapital.

Leverantörsskulder

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Leverantörsskulder är skulder som beror på att anskaffningen av produktionsfaktorer bokförs enligt prestationsprincipen. Som leverantörsskulder bokförs skulder för anskaffning av produktionsfaktorer såsom råvaror, förnödenheter, varor samt tjänster och produktionsredskap. Till skillnad från resultatregleringar ska leverantörsskulder bokföras mot inköpsreskontra. Bokföring som leverantörsskuld ska alltid grunda sig på överlåtelse av en tillgång.

En leverantörsskuld är långfristig om den förfaller till betalning senare än ett år efter räkenskapsperiodens utgång. Ifall skulden förfaller till betalning i flera rater upptas den del av skulden som förfaller inom ett år eller tidigare under kortfristigt främmande kapital.

Övriga skulder

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Som övriga långfristiga skulder redovisas andra än ovannämnda långfristiga skulder till den del deras återbetalningstid är längre än ett år. Som övriga långfristiga skulder bokförs exempelvis inlösningskulden för ett hyresobjekt då välfärdsområdet som hyrestagare, på basen av inlösningsklausulen, bokför hyresobjektet bland bestående aktiva i balansräkningen. I detta fall bokförs den inlösningskuld som motsvarar anskaffningsutgiften som långfristigt främmande kapital, förutom följande års amorteringar som bokförs som kortfristigt främmande kapital. Inlösningskulden bör enligt rekommendationerna redovisas som en särskild post i balansräkningen eller omnämnas i noterna.

Till övriga skulder hör också pant för nycklar och hyresgarantier. De är i allmänhet långfristiga.

Uppgift som ska rapporteras skilt är totalbeloppet av erhållna kontantsäkerheter i anslutning till derivatavtal och värdepappsutlåning.

Långfristiga övriga skulder redovisas enligt sektor.

Resultatregleringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

En resultatreglering sammanhänger med en inkomst eller en utgift som enligt prestationsprincipen realiseras under en annan räkenskapsperiod än då den erhålls eller betalas i pengar. Med resultatregleringar avses bland annat följande poster (se också exempel under kortfristig främmande kapital):

- Under räkenskapsperioden eller en tidigare räkenskapsperiod erhållna betalningar av sådana inkomster som realiseras på prestationsbasis eller på motsvarande sätt under följande räkenskapsperioder, om dessa inte ska tas upp bland förskottsbetalningar. Som resultatregleringar bokförs inkomstförskott, såsom statlig finansiering, stöd och bidrag som erhållits i förskott samt räntekomster.
- Framtida utgifter och förluster om dessa inte ska tas upp bland avsättningar enligt *BFL 5:4.3 §*. Till resultatregleringarna hänförs också icke realiserade förluster och på förpliktelser baserade utgifter, vilka säkert realiserats och för vilka tidpunkten för realisering och beloppet är kända.

3.3.10.2 Kortfristig främmande kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Masskuldebrevslån under kortfristig främmande kapital är amorteringar på masskuldebrevslån som förfaller till betalning under året efter bokslutet.

I *Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter*, *Lån från offentliga samfund* och *Lån från övriga kreditgivare* ingår förutom så kallade kassalån även amorteringar på långfristiga lån under det år som följer på bokslutet.

Koncernkontoskuld från dottersamfund antecknas under punkten *Lån från andra kreditgivare*.

Övriga skulder

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Övriga kortfristiga skulder omfattar bland annat till skatter och socialskydd hörande skulder, till exempel förskotts innehållning på utbetalda löner, socialskyddsavgifter och

övriga poster i anslutning till socialskydd som redovisas i samband med förskottsinnehållningen¹⁹.

Mervärdesskatteskulden bokförs bland övriga skulder. Mervärdesskatt ska inte i något skede bokföras som intäkt eller kostnad på resultaträkningen. Den utgör till sin natur en genomgångspost där betalningsplikten härrör från att välfärdsområdet har fakturerat mervärdesskatt i samband med försäljning av prestationer.

Resultatregleringar

En resultatreglering sammanhänger med en inkomst eller en utgift som enligt prestationsprincip realiseras under en annan räkenskapsperiod än då den erhålls eller betalas i pengar. Med resultatregleringar avses bland annat följande poster (se också exempel under långfristigt främmande kapital):

Sådana utgifter realiserade på prestationsbasis eller på motsvarande sätt för vilka ingen betalning har erlagts, om dessa inte ska tas upp bland leverantörsskulder. Som resultatregleringar bokförs bland annat till räkenskapsperioden hörande obetalda löner (till exempel övertidslöner eller resultatpremier) och semesterlöneskuld och därtill hörande lönebikostnader, kalkylerade lönebikostnader för löner som betalats för räkenskapsperioden, inklusive pensions-, arbetslöshets-, olycksfallsförsäkrings- och grupplivförsäkringsskuld till den del dessa inte redovisats i samband med förskottsinnehållningen på lön som utbetalts under räkenskapsperioden, samt skulder för årsbatter och andra rabatter, ränte-, försäkringspremie-, hyres- och skatteskulder.

Uppgift om periodisering av räntor, det vill säga ränteskulder som är periodiserade till räkenskapsperioden, ska redovisas skilt.

3.3.10.3 Skulder till dottersamfund, välfärdssammanslutningar samt intressesamfund och ägarintressesamfund

I noterna till bokslutet ska anges separat skulder till dottersamfund, skulder till välfärdssammanslutningar där välfärdsområdet är medlem respektive skulder till intressesamfund och övriga ägarintressesamfund, specificerade i långfristigt och kortfristigt främmande kapital. Dessa skulder ska redovisas i noterna med följande gruppering:

- Erhållna förskott
- Leverantörsskulder
- Övriga skulder

¹⁹ Bokföringsnämndens utlåtande 1561/1999 behandlar grupperingen av konton inom resultatregleringar och övriga kortfristiga skulder.

- Resultatregleringar.

4 Serviceklassifikation för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar

Serviceklassifikationen för välfärdsområden täcker de uppgifter som lagstiftningen ålägger välfärdsområdena. I serviceklassifikationen beaktas dessutom ändamålsklassificeringen av den offentliga förvaltningens utgifter COFOG, välfärdsområdesstatistikens krav och andra klassifikationer som tagits fram för informationsbehandling (bland annat klassifikationer för behandling av dokumentär information och näringsgrensindelningen). Klassifikationen har också harmoniserats med Institutet för hälsa och välfärds definitioner av informationsinnehållet för registrering av servicehändelser inom social- och hälsovården.

I kodtjänsten och i bilaga 2 till denna handbok beskrivs de gemensamma definitionerna av tjänster.

4.1 Hänförande av ekonomiska uppgifter till serviceklasser

Alla kostnader och intäkter som ingår i verksamhetsbidraget samt avskrivningar och nedskrivningar ska hänföras till serviceklasser. Statlig finansiering, skatteintäkter, finansiella intäkter och finansiella kostnader samt extraordinära poster ska inte hänföras till serviceklasser. De externa verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader som hänförts till serviceklasser ska stämma överens med välfärdsområdets resultaträkning på konto- och sektornivå. Den ihopräknade summan på kontonivå för serviceklasserna får avvika med högst tusen euro från uppgifterna på kontonivå i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering för räkenskapsårets sista kvartal (HHKNR Q4).

Vid hänförandet av de ekonomiska uppgifter som ska hänföras till serviceklasser iaktas orsaks- och fullständighetsprincipen, det vill säga kostnaderna för och intäkterna av verksamheten hänförs till serviceklasser. De poster som behövs ska hänföras i sin helhet och vid rapporteringen får nettning inte användas, utan alla händelser ska rapporteras enligt konto, sektor och serviceklass så att de ursprungliga kontona för transaktionerna används.

I rapporteringshelheten erhålls sumnavärdet av konton/rader automatiskt genom summering av de obligatoriska värden som redovisats på de noggrannare nivåerna. Det är viktigt att notera att sumnavärden i sektorkolumnen Externa (x01), till exempel uppgifter på kontogruppernivå om köpta tjänster totalt, ofta bildas av automatiskt ihopräknade x01-uppgifter som är obligatoriska på en lägre konto-/radnivå och att cellen för sektorn Externa på raden Kontogruppernas uppgifter totalt kan vara grå. På

samma rad kan det dock vara obligatoriskt att rapportera preciserande sektoruppgifter (se kapitel 5 i AURA-handboken, avsnittet *Fältets färg*).

I de rapporteringshelheter som omfattar sektorinformation anges sektorinformationen i tabellunderlagen enligt ett hierarkiskt klassificeringssystem; däremot behandlas sektorinformationen inte hierarkiskt i taxonomin, med andra ord summeras de rapporterade uppgifterna om sektor/kolumn inte automatiskt till de andra nivåerna. Därför bör sektorinformationen rapporteras i taxonomin enligt följande mönster: "summa kolumnen Externa, varav andelen för en viss sektor är x". Som sektorinformation rapporteras till exempel hur mycket av köptjänsterna totalt som var från andra välfärdsområden eller till exempel från kommuner.

Alla externa kostnader ska med andra ord bokföras i kolumnen Externa. Dessutom ska den information som är obligatorisk bokföras på de egentliga sektorerna.

Interna poster hänförs alltid till sektorn Interna. Posterna utgår från ursprungliga registreringar vars sektorinformation framgår av de serviceklasser till vilka registreringarna inom driftsekonomin ursprungligen hänförts.

De kostnads- och intäktslag som hänförs till serviceklasserna samt övriga anvisningar för myndighetsrapportering av kostnadsredovisningen beskrivs i bilaga 3 *Kommunernas och välfärdsområdenas kostnadsredovisning* till HVA-AURA-handboken.

Den serviceklassspecifika informationen ska även korrekt beskriva bruttointäkterna och -kostnaderna för tjänsten. Därför ska intern handel inom en serviceklass inte ingå i rapporteringen enligt serviceklass. Om det till exempel finns flera redovisningsenheter inom en serviceklass som köper av och säljer till varandra, ska dessa poster elimineras i rapporteringen.

4.2 Serviceklassifikationens struktur

Välfärdsområdenas serviceklassifikation är hierarkiskt uppbyggd och har ibland upp till fyra nivåer. För driftsekonomin och investeringsuppgifternas del används olika grovhetsnivåer vid rapporteringen av uppgifter.

Uppgifter om driftsekonomin rapporteras enligt serviceklass. De rapporteras således på noggrannaste nivå, i enlighet med de nivåer som är angivna med gult i taxonomiunderlaget (HHTPP, ht-08).

HVA-AURA – HANDBOK FÖR EKONOMISK RAPPORTERING
VERSION 0.3, PUBLICERAD 1.12.2023

x2121 Professionell familjevård inom barnskydd

h-t08 Vårdförstånds och välfärdssammanslutningens bokslutsuppgifter enligt serviceklass, driftsekonomi

	Ej hänselegillade medel														
	Interna			Eterna			Totala ekonomin								
	x0	x00	x01	S1	S11	S111	S1101	S1102	S1103	S102	S101	S1011	S1012	S1013	
Verksamhetsräkter	F0000	788761	720461	720564	578224	577342	578870	580388	581906	583424	584942	586470	587997	589526	591044
3000 Föreningensräkter	F0003	788762	720462	720565	578225	577343	578871	580389	581907	583425	584943	586471	587999	589528	591045
3005 Föreningensräkter, Årets	F0002	788758	720458	720561	578223	577341	578868	580387	581905	583423	584941	586469	587997	589526	591043
3102 Föreningensräkter från välfärdsvården	F0004	788759	720459	720562	578224	577342	578869	580388	581906	583424	584942	586470	587998	589527	591044
3103 Övriga verksamhetsräkter	F0006	788759	720459	720562	578224	577342	578869	580388	581906	583424	584942	586470	587998	589527	591044
3000 Övriga Föreningensräkter	F0005	788764	720464	720567	578227	577345	578873	580391	581909	583427	584945	586473	587999	589529	591047
3005 Övriga Föreningensräkter, Årets	F0009	788761	720461	720564	578224	577342	578870	580388	581906	583424	584942	586470	587997	589526	591044

Figur 1. Exempel på rapporteringsnivån för uppgifter om driftsekonomi

Investeringsuppgifter rapporteras åter på grövre nivå enligt serviceklass. De rapporteras i enlighet med summanivåerna för de serviceklasser som angetts med gult i taxonomiunderlaget (HTTPP, h-t06).

h-t06 Specifiering av investeringserna per serviceklass

	Alla service- och utgiftsklasser														
	Social- och hälsovård totalt											Social service för övriga totalt			
	x0	x2000	x200	x201	x202	x203	x204	x205	x206	x207	x208				
Investeringsutgifter	F0000	104	72898	72938	72859	72979	72998	72039	72039	72039	72039	72039	72039	72039	72039
rutighetsberedning	F0003														
Övriga investeringar	F0004	362456	72898	72937	72857	72977	72997	72037	72037	72037	72037	72037	72037	72037	72037
Övriga investeringar utifrån	F0005	372659	72897	72936	72856	72976	72996	72036	72036	72036	72036	72036	72036	72036	72036
Årshäfte för av- och utvärderingar	F0009	376427	72890	72931	72851	72971	72991	72031	72031	72031	72031	72031	72031	72031	72031

Figur 2. Exempel på rapporteringsnivåerna för investeringsuppgifter

I välfärdsområdenas serviceklassifikation finns det år 2023 69 serviceklasser, som är fördelade på social- och hälsovård, räddningsväsende, förvaltnings- och stödtjänster samt verksamhet utanför den allmänna finansieringen.

Social- och hälsovårdens serviceklasser berörs av några allmänna principer som bör beaktas. Social- och hälsovårdens serviceklasserna fördelas nästan helt och hållet på separata serviceklasser inom socialvården respektive hälso- och sjukvården och det finns bara fyra gemensamma klasser för social- och hälsovården. Dessa fyra serviceklasser som förenar social- och hälsovården är:

- 2464 Socialt arbete och social handledning som svarar mot missbruksproblem och psykiska problem
- 2484 Lågröskelverksamhet för personer med missbruksproblem och psykiska problem
- 2906 Socialombudsmannens och patientombudsmannens tjänster
- 2930 Sakkunnigtjänster och stöd för främjande av välfärd och hälsa

Det bör också påpekas att socialvårdens serviceklasser ska inte innehålla hälsovårdstjänster i anslutning till exempelvis serviceboende med heldygnsomsorg för äldre, även om hälsovårdstjänster produceras som en del av boendeservicen. På klasserna för socialvården rapporteras boende och stödtjänster i anslutning till det, vari även andelen för lokalhyror ingår, men vård- och undersökningstjänster ska rapporteras på klasserna för hälsovårdstjänster.

Du kan läsa mer om kostnadsredovisningen för hänförande av kostnader i anslutning till bland annat företagshälsovård och stödtjänster i bilaga 3 Kommunernas och välfärdsområdenas kostnadsredovisning till HVA-AURA-handboken.

5 Läsanvisningar för tabellunderlagen, rapporteringshelheternas innehåll och rapporteringsanvisningar

I de Excel-dokument som innehåller tabellunderlagen presenteras de rapporteringshelheter som ingår i taxonomin i tabellform. Avsikten med dokumenten är att användarna ska kunna förstå innehållet i definitionerna utan ett separat rapporteringsprogram.

På fliken Innehåll i tabellunderlaget presenteras de delhelheter som ingår i varje rapporteringshelhet. Varje delhelhet definieras på sin egen flik som motsvarar delhelhetens kod (fungerar också som länk). Delhelheterna är de egentliga innehållsdefinitionerna för datainsamlingen och motsvarar på idénivå blanketterna i den datainsamling som tidigare gjordes av Statistikcentralen. Delhelheterna består av fält med vilka de enskilda dataelementen insamlas.

Fältets färg

Gul färg i delhelheterna anger obligatoriska fält för rapporteringen, medan ljusgrå fält indikerar att värdet inte är obligatoriskt men att det kan inkluderas i rapporten. Typiska sådana fält är summanivåer som vid behov också kan beräknas hos den mottagande myndigheten. Uppgifter som rapporteras i ljusgrå fält skrivs inte över hos mottagaren, men på många av dem görs automatiska kontroller.

Kryss eller mörkgrå färg i ett datafält anger att värdet inte får eller kan rapporteras. I olika rapporteringshelheter utnyttjas samma klassificeringar (dimensioner) men alla poster som de innehåller passar inte nödvändigtvis överallt.

Tabellunderlagen kräver att man har makron aktiverade. Då kan man dölja de grå fälten och filtrera fram de obligatoriska gula rapporteringsfälten på fliken *Välfärdsområde*²⁰ upptill i Excel-arbetsboken.

Noggrannhetsnivå för inmatade värden

Uppgifterna ska rapporteras med minst en euros noggrannhet. Det är också möjligt att rapportera med en cents noggrannhet.

²⁰ Fliken hittas i välfärdsområdenas tabellunderlag under namnet *Kommun*. Felet korrigeras i tabellunderlagen för räkenskapsperioden 2024.

Rapportering av nollvärden

Uppgifter som markerats som obligatoriska rapporteringsdata (gula fält) ska fyllas i även om deras värde är noll. Datafältet får inte heller lämnas tomt, utan ska fyllas i med "0".

- noll = 0 euro
- tomt fält = uppgift saknas
- Noll och tomt fält behandlas som olika uppgifter i informationstjänsten.
- Noll behandlas vid granskningarna som noll, medan tomt fält aldrig tolkas som noll.
- Noll visas på rapporterna som noll, tomt fält är tomt.
- Noll behandlas som noll vid beräkning av summavärden, tomt fält förhindrar summering.

Förtecken

Elementets namn eller definition uttrycker antagandet om hur uppgiften behandlas i tabellunderlagens inbyggda automatiska beräkning. Den automatiska beräkningen är uppbyggd så att de uppgiftsrader som gäller intäkter har positivt värde (+) (till exempel försäljningsintäkter) och kostnader (till exempel köp av experttjänster) alltid är negativa (-). Därför är det viktigt att alla siffror i XBRL-rapporteringen uppges som rena siffror utan förtecken. Endast i sådana fall där man korrigerat utgifts- eller intäktsposten på ett sätt som påverkar förtecknet för postens värde inkluderas negativt förtecken i den rapporterade siffran.

I förfrågningarna finns utöver dessa standardinställningar även poster som kan ha antingen + eller – som förtecken. Då anger rapportören vid behov minusförtecken framför siffran. Ett exempel på en sådan post är Finansiella intäkter och kostnader. Då anger rapportören minusförtecken framför siffran om nettot är negativt. Utgångspunkten är att poster som beskriver förändring alltid ökar det redovisade värdet i balansomslutningen eller rörelseresultatet och anges således som ett positivt värde. Enligt standardantagandet anges kassaflöden med positiva värden, om inte annat framgår av datafältets beteckning.

Anmärkningsfält och fritextanmärkningar i rapporterna

Fritextanmärkningar kan anknytas till en viss uppgift (fältkod) eller till hela rapporteringshelheten. På fliken t00 *Uppgifter i rapporten* i **Tabellunderlagen i Excel** för rapporteringshelheterna i XBRL-taxonomin finns fältet *Tilläggsuppgift* för uppgift om till exempel korrigerings fel från en tidigare räkenskapsperiod.

Lägga till allmänna anmärkningar:

I material som lämnas i **CSV-formatet** registreras tilläggsuppgifter/allmänna anmärkningar med fältkoden 1909 och anmärkningen skrivs in i värdekolumnen.

På **inmatningsformuläret i Excel** skrivs anmärkningen in i fältet *Tilläggsuppgift* på filen t00.

I **Godkännandetjänsten** skrivs allmänna anmärkningar in via filen *Kalkyler*, genom att välja *Uppgifter i rapporten* och fylla i *fältet för anmärkningar*.

Lägga till anmärkning till fältkoder:

I material som lämnas i **CSV-formatet** registreras en anmärkning till en uppgift (fältkod) på den fältkod som anmärkningen gäller. Exempel: i kolumnen anges fältkoden = 1863 (övriga verksamhetsinkomster/budget 202x) och i kolumnen skrivs en anmärkning = 'detta är en anmärkning'.

På **inmatningsformuläret i Excel** är det inte möjligt att lägga till anmärkningar till enskilda fältkoder.

I **Godkännandetjänsten** skrivs en anmärkning till en fältkod in på filen *Kalkyler* i fältet för anmärkningar vid den uppgift som anmärkningen gäller.

Statskontorets informationstjänst kör automatiska kontroller av ekonomiuppgifterna, som ger kontrollobservationer (till exempel om saldo saknas på något konto för löner). Observationen kan förhindra godkännande, vilket anges med "K", eller vara en allmän observation, vilket anges med "E". Om kontrollobservationen förhindrar godkännande ska uppgiften korrigeras i källsystemet och rapporteringshelheten sändas in på nytt till Statskontorets informationstjänst. En observation som inte nödvändigtvis beror på felaktig information ska noteras i en anmärkning på filen *Kalkyler* i *fältet för anmärkningar* vid den aktuella observationen (anmärkningen hänförs till fältkoden i fråga). Efter detta är det möjligt att godkänna materialet.

Rapporternas fullständighet och korrigering och återsändning av information

Om man vill korrigera, komplettera eller radera uppgifterna i en rapport som redan skickats in, ska rapporten återsändas i sin helhet till Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst. Uppgifterna i den nya rapporten ersätter i sin helhet alla uppgifter i den gamla rapporten. När uppgifterna är felaktiga ska de korrigeras i källsystemet och skickas på nytt till Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst.

När den rapporterade informationen orsakar en automatisk observation av kontrollen ska observationen kommenteras. Kommentaren ska beskriva kontrollobservationen och förklara ändringen. Kommentarer som redan skickats kan rättas eller kompletteras direkt i Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst.

Om informationen är felaktig, ska den rättas. Alla granskningsresultat ska kommenteras innan uppgifterna kan godkännas på ett lyckat sätt med knappen *Godkänn*.

Det godkända materialet kan returneras till dem som väntar på godkännande i Godkännandetjänsten genom att klicka på *Avbryt*. Då är det möjligt att till exempel korrigera kommentarerna till iakttagelserna av granskningen av materialet utan att åter-sända materialet. När korrigeringsarna har gjorts ska materialet godkännas på nytt innan rapporteringsperioden går ut.

Vid utgången av rapporteringsperioden kan ett fel upptäckas som bör rättas till. I detta fall kan materialet skickas på nytt till informationstjänsten, men rapportören har inte längre rätt att godkänna materialet. Då syns materialet med statusen *i väntan på godkännande*, och rapportören ska välja Godkännandebegäran i Godkännandetjänsten och skriva en kommentar till varför Statskontoret ska godkänna materialet på välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningen vägnar.

Statskontorets [Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst](#) ger närmare anvisningar om sändandet av ersättande rapporter samt om eventuella tidsgränser och andra frågor i anslutning till dem. I frågor som gäller ekonomisk rapportering kan man kontakta servicekanalen för Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst per e-post på adressen kuntadata@valtiokonttori.fi.

Bestämmelser om tidtabellerna för rapporteringen utfärdas genom statsrådets förordning om lämnande av uppgifter som gäller välfärdsområdets ekonomi (462/2022), och rapportörerna ska se till att de tidtabeller som anges i förordningen iakttas. Tidtabellerna för rapporteringen påverkas inte av att slutdatumet för rapporteringen gäller lördagar, söndagar eller söckenhelger.

Rapporteringshelheter och hierarkier

I Rapporteringshelheterna totalt presenteras en sammanfattning av de kodhelheter och hierarkier som styr rapporteringen och redovisningen enligt de summanivåer som ska tillämpas i de enskilda rapporterna.

I den ekonomiska rapporteringen ingår delhelheter som inte kan sammanställas automatiskt utifrån de bokförda uppgifterna om ekonomiutfallet. En sådan delhelhet är bland annat h-t18.02 *Specificering av PPP-projekt* i rapporteringshelheten HHYTT.

Flik t00 i rapporteringshelheten

Varje rapporteringshelhet innehåller fliken t00 för identifiering av uppgiftslämnaren och rapporteringstiden. Fältet för "Övrig beteckning på rapporterande instans" har grå färg, det vill säga ej obligatorisk information, för alla andra än för affärsverk. Om den rapporterande instansen är ett affärsverk, till exempel i rapporteringshelheten HLTR, ska den rapporterande instansen identifieras i fältet.

Nedladdning av tabellunderlagen

Tabellunderlagen kan laddas ner från Statskontorets webbplats på <https://www.valtiokonttori.fi/sv/tjanster/tjanster-for-den-offentliga-forvaltningen-2/tjanster-for-statsforvaltningen/koder-for-ekonomisk-rapportering/#allmant>.

6 XBRL-tabellunderlag, rapporteringshelheternas innehåll och rapporteringsanvisningar

Kapitel 6 i HVA-AURA-handboken behandlar innehållet i de rapporteringshelheter som omfattas av XBRL-tabellunderlagen och de rapporteringsanvisningar som berör dem. Välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas ekonomiska rapportering baserar sig på statens informationsbehov och den görs till Statskontoret enligt en modell som motsvarar rapporteringen om kommunekonomin från och med rapporteringen av uppgifter för räkenskapsperioden 2023. I välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas rapportering är dock informationsinnehållet noggrannare och rapporteringscyklerna tätare än vid rapporteringen om kommunekonomin. Det preciserade informationsinnehållet och de tätare rapporteringscyklerna beror i första hand på välfärdsområdenas statliga finansieringsmodell och den fortlöpande utvärderingen och utvecklingen av modellens funktionsduglighet med avseende på ordnandet av service. Förutom insamling av uppgifter i anslutning till finansieringen är en viktig uppgift för den ekonomiska rapporteringen att producera information för den rapportering som nationalräkenskaperna kräver. Rapporteringshelheternas innehåll täcker ovan nämnda informationsbehov samt andra enstaka informationsbehov som förekommer i statliga uppgifter.

6.1 Budget och ekonomiplan för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen (senast 15.1) = HTAS

Syftet med bestämmelserna om budget och ekonomiplan i lagen om välfärdsområden är att säkerställa att välfärdsområdets uppgifter och ekonomi står på en hållbar grund och är i balans. Utgångspunkten för planering av ekonomin är de långsiktiga mål som satts för välfärdsområdets verksamhet i strategin, ekonomiska utvecklingsprognoser, uppskattad befolknings- och näringsutveckling samt förändringar i verksamhetsmiljön. I ekonomiplanen och budgeten presenteras de verksamhetsmål och ekonomiska mål som krävs för att uppnå målen samt de anslag detta kräver.

Bestämmelser om uppgörandet av, strukturen för och innehållet i budget och ekonomiplan för välfärdsområde samt om godkännande, ändring och giltighet finns i 115 i *lagen om välfärdsområden*. Fullmäktige ska före utgången av varje år godkänna en budget för välfärdsområdet för det följande kalenderåret. I budgeten ska välfärdsområdeskoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser beaktas. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för minst tre år (*planperiod*). Budgetåret är ekonomiplanens första år. (*Lag om välfärdsområden 115.1 §*).

Kopplingen mellan budget och bokföring i välfärdsområdesekonomin är fast och deras påverkan på varandra går i båda riktningarna. Bokföringen ska ordnas så att man med dess hjälp kan följa hur budgeten uppfylls i den tablå över budgetutfallet som upprättas i bokslutet (se 117 § i lagen om välfärdsområden). Å andra sidan följs bokföringens prestationsprincip vid bokföring av anslag och beräknade inkomster. Bokföringspraxis styr därigenom registreringen av utgifter och inkomster i budgeten och i tablå över budgetutfall.

HTAS-rapporteringen omfattar välfärdsområdenas budgetar och ekonomiplaner enligt lagen om välfärdsområden på nivån för övergripande ekonomi. Med övergripande ekonomi avses här välfärdsområdets **externa** budget där affärsverken och de övriga särredovisade enheterna läggs samman som i bokslutet och interna poster elimineras. (För bokslutets jämförelse av budgetutfallet och för den egna uppföljningen och ledningen ska välfärdsområden och välfärdssammanslutningar även fortsättningsvis upprätta sin budget så att den inkluderar interna poster.)

Koncernuppgifter rapporteras inte. Med koncern avses en ekonomisk helhet som bildas av välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen (modersammanslutning) och ett eller flera juridiskt självständiga sammanslutningar i vilket välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ensam eller tillsammans med andra sammanslutningar som hör till välfärdsområdeskoncernen har bestämmande inflytande i en eller flera sammanslutningar. HTAS-uppgifter rapporteras endast för modersammanslutningens del.

Den övergripande ekonomin beskrivs i resultaträkningsdelen, finansieringsdelen samt i kompletterande information till dessa. Uppgifterna om den övergripande ekonomin omfattar ekonomiplanperioden på tre år. Budgeten är planperiodens första år. Motsvarande uppgifter lämnas också om det år då budgeten upprättats, med beaktande av eventuella ändringar i budgeten. Specifikationen av inkomster och utgifter upprättas enligt resultaträkningsschemat för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar, dock så att alla delspecifikationer enligt resultaträkningen inte behöver tas med.

Med investeringar avses i välfärdsområdenas ekonomiska rapportering poster enligt bokföringslagen bland bestående aktiva i balansräkningen på samma sätt som i kommunernas rapportering. Med investeringar avses inte avtal som motsvarar investeringar i en investeringsplan. I HTAS-rapporteringen rapporteras immateriella och materiella utgifter med lång verkningstid i både planer och utfallsinformation utan avtalsinformation (till exempel leasing- eller andra hyresavtal), som enligt bokföringslagen inte hör till dessa poster.

Investeringarna specificeras per balanspost enligt sin karaktär. Även oavslutade investeringar vid räkenskapsperiodens slut ska upptas i den grupp i vilken de kommer att redovisas när de har slutförts.

Kassaflödet i verksamheten och för investeringarnas del kan också vara negativt. I detta fall ska det rapporterade värdet anges som en minuspost, eftersom värdet inte beräknas automatiskt vid redovisningen (t.ex. korrektivposter till internt tillförda medel i finansieringsanalysdelen presenteras inte).

Personalstyrkan anges som årsverken (ÅV), varigenom man kan få fram förhållandet mellan arbetsinsatsen och personalkostnaderna. Årsverkerna redovisas i rapporteringshelheten HTAS avrundade till närmaste heltal. Den grundläggande principen är att ett årsverke beräknas på följande sätt: Årsverke = avlönade anställningsdagar angivna i kalenderdagar/365 * (deltidsprocenten/100). Ett årsverke innebär ett helt års arbetsinsats av en heltidsarbetande. En deltidsarbetandes arbetsinsats räknas om i förhållande till deltidsprocenten (till exempel en person som arbetar 50 % hela året = 0,5 årsverken). Deltiden beräknas enligt arbetstiden. Arbetsinsatsen för en person som varit anställd endast en del av året räknas som arbetsdagar i förhållande till hela året (till exempel anställd 1.3–31.5 = 92/365 = 0,25 årsverken). De årsverkerna som räknas ut på detta sätt slås sedan ihop. Ett årsverke är alltid maximalt ett, vilket betyder att övertid och annat arbete utöver normal arbetstid inte beaktas. Närmare anvisningar om beräkning av årsverkerna finns i bilaga 4 *Ordlista för kommuners och välfärdsområdets ekonomirapportering* till HVA-AURA-handboken.

För att fastställa välfärdsområdenas fullmakt att ta upp lån behövs uppgifter om välfärdsområdenas investeringar i balansräkningen samt om avtal som motsvarar investeringar. I fråga om investeringar i balansräkningen presenteras i rapporteringshelheten ökningarna och minskningarna av långfristiga lån samt förändringarna av kortfristiga lån för det år då budgeten upprättas samt för budget- och planåren. Lånebeståndet redovisas enligt uppskattning per årsslutet.

Avtal som motsvarar investeringar är bland annat långfristiga hyresavtal för lokaler samt andra avtal där det är fråga om att förbinda sig till ett avtal eller projekt som gäller flera år.

Avtal som motsvarar investeringar och som fullgörs under räkenskapsperioden rapporteras för det år då budgeten upprättas samt för budget- och planåren. I dessa celler rapporteras det totala värdet av de avtal som motsvarar investeringar och som fullgörs under räkenskapsperioden. Med totalt värde avses de sammanlagda betalningarna enligt hela avtalet (kapitalhyror) till vilka välfärdsområdet har förbundit sig i avtalet. Med fullgörande avses att hyresbetalningen enligt avtalet börjar under räkenskapsperioden. Det har ingen betydelse för rapporteringen under vilken månad hyresbetalningen börjar. Det totala värdet av avtalet anges för räkenskapsperioden i fråga oberoende av om hyresbetalningen börjar till exempel i januari eller december.

Exempel: Välfärdsområdet har två långfristiga hyresavtal och ett informationssystemprojekt, vilkas sammanlagda totala värden under den fleråriga avtalsperioden för hyresavtal 1 är 10 miljoner euro, för hyresavtal 2 15 miljoner euro och för avtal 3 om anskaffning av informationssystemet 20 miljoner euro. För det första hyresavtalets del har hyresbetalningen börjat i april 2023, för det senare hyresavtalets del börjar den i maj 2025 medan månadsbetalningarna för informationssystemprojektet börjar i september räkenskapsperioden 2025.

	Budget för pe- rioden 202x-1 (inkl. budget- ändringar)	Budget 202x	Ekonomiplan 202x+1	Ekonomiplan 202x+2
	2023	2024	2025	2026
Avtal som motsvarar in- vesteringar och som full- görs under räkenskapspe- rioden	10 000 000	0	35 000 000	0

6.2 Valfärdsområdets och valfärdssammanslutningens budget enligt verksamhetsområde (senast 15.1) = HTAT

HTAT-rapporteringen innehåller valfärdsområdenas budgetuppgifter på verksamhetsområdesnivå enligt lagen om valfärdsområden.

Drifts- och investeringsekonomin samt årsverken ska rapporteras på verksamhetsområdesnivå för budgetåret. I rapporten ska social- och hälsovårdsväsendets och räddningsväsendets budgetar specificeras på kontogruppernivå på fliken hh-t06. Utgångspunkt för rapporteringen per verksamhetsområde är granskning av nettokostnadsprincipen för valfärdsområdets finansiering, det vill säga rapporteringen ska beskriva nettokostnaden på verksamhetsområdesnivå. I rapporteringen kan en serviceklassspecifik synvinkel utnyttjas eller så kan den produceras via valfärdsområdets ledningsrapportering så att andra redovisningsstrukturer i bokföringen än serviceklassspecifik information utnyttjas.

Nettokostnaderna beräknas enligt *följande formel*:

$$\text{Nettokostnader} = +\text{Verksamhetsinkomster och övervältringskostnader totalt} \\ +\text{Tillverkning för eget bruk} - \text{Verksamhetsutgifter och} \\ \text{övervältringskostnader totalt} - \text{Avskrivningar och ned-} \\ \text{skrivningar} - \text{Finansiella inkomster och utgifter (netto)}$$

Finansiella inkomster och utgifter ska till skillnad från kommunekonomin hänföras till verksamhetsområdena, eftersom de ingår i nettokostnadsredovisningen i finansieringsmodellen. Finansiella inkomster och utgifter hänförs enligt orsaksprincipen på samma sätt som andra inkomster och utgifter. Exempelvis räntekostnader under byggnadstiden för en sjukhusbyggnad hänförs till fastighetens framtida användare, det vill säga social- och hälsovårdsväsendet. Om även lokaler för räddningsväsendet placeras i fastigheten, hänförs en del av kostnader till räddningsväsendets verksamhetsområde.

När fastigheten blir färdig bör man beakta att i specificeringen av kapitalhyran beaktas endast räntekostnaderna för **tiden efter färdigställandet** av fastigheten.

I nettokostnaderna beaktas inte den statliga finansieringen som inkomster. Statlig finansiering, extraordinära poster och bokslutsdispositioner rapporteras i kolumnen *Poster som inte allokeras till serviceklasser*.

Budgeten för verksamheten utanför den allmänna finansieringen (uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet) presenteras alltid specificerad i en egen kolumn. I denna kolumn uppges alla intäkter och kostnader inom det allmänna verksamhetsområdet (= ej lagstadgade uppgifter), hit räknas också marknadsverksamhet. För att få fram information på verksamhetsområdesnivå är det viktigt att uppges interna poster mellan verksamhetsområdena.

I rapporteringen per verksamhetsområde på fliken hh-t06 *Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster totalt* ska värdet uppges som noll i de obligatoriska cellerna, om inkomsterna och utgifterna för förvaltning och stödtjänster hänförs till verksamhetsområdena enligt någon alternativ modell i stället för den serviceklassifikationsbaserade strukturen. I HTAT-rapporteringen är det möjligt att genomföra rapporteringen per verksamhetsområde till exempel genom att utnyttja budgeteringssystemet.

Om kolumnen *Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster totalt* utnyttjas i rapporteringen och dessa kostnader hänförs till verksamhetsområdena med interna poster (nettokostnaden i kolumnen för förvaltnings- och stödtjänster ska vara noll), måste man se till att de interna inkomsterna och kostnaderna är lika stora i rapporten.

Det största behovet av att använda verksamhetsområdesspecifik information handlar om att avspegla utfallsinformationen i nettokostnaderna i välfärdsområdenas finansieringsmodell. Därför är informationen om interna poster mellan verksamhetsområdena och om allt aktuellt hänförande av stödtjänster antingen med interna poster eller så att kostnaderna hänförs direkt viktig.

I den ekonomiska rapporteringen avses med *interna interna poster* köp och försäljning inom en serviceklass. Också i rapporteringen per verksamhetsområde ska de interna posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i rapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna. Det är också viktigt att lägga märke till att i HHKNR-, HHTPA- och HHTPP-rapporterna ska interna interna poster vara eliminerade. Därför lönar det sig i princip att bygga upp även rapporteringen per verksamhetsområde så att interna interna poster inom serviceklasserna inte dyker upp i någon rapport.

Med investeringar avses i välfärdsområdenas ekonomiska rapportering poster enligt bokföringslagen bland bestående aktiva i balansräkningen på samma sätt som i kommunernas rapportering. Med investeringar avses inte avtal som motsvarar investeringar i en investeringsplan. I HTAT-rapporteringen rapporteras immateriella och materiella utgifter med lång verkningstid i både planer och utfallsinformation utan avtalsinformation (till exempel leasing- eller andra hyresavtal), som enligt bokföringslagen inte hör till dessa poster.

Investeringar specificeras per verksamhetsområde och balanspost enligt sin karaktär. Även oavslutade investeringar vid räkenskapsperiodens slut ska upptas i den grupp i vilken de kommer att redovisas när de har slutförts.

Kassaflödet i verksamheten och för investeringarnas del kan också vara negativt. I detta fall ska det rapporterade värdet anges som en minuspost, eftersom värdet inte beräknas automatiskt vid redovisningen (t.ex. korrektivposter till internt tillförda medel i finansieringsanalysdelen presenteras inte).

Lånebeståndet redovisas enligt uppskattning per årsslutet.

Personalstyrkan anges som årsverken (ÅV) enligt verksamhetsområde på samma sätt som i rapporteringshelheten HTAS.

6.3 Månadsrapportering för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen (april 31.5, maj 30.6, , juli 31.8, augusti 30.9, , oktober 30.11 och november 31.12) = HHKR

I HHKR-rapporteringen rapporteras resultaträkningen och balansräkningen på kontonivå i sektorn Externa kumulativt för den övergripande ekonomin på flikarna h-t31 och h-t32. Välfärdsområdenas och välfärdsområdenas månadsrapportering för månaderna 4–11 görs senast den sista dagen i följande månad.

Enligt 25 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas det i januari respektive juni under finansåret 2/12 av finansieringen för hela året och i de övriga månaderna betalas den resterande finansieringen i lika stora poster. Den statliga finansieringen presenteras i översikterna i jämnstora månadsposter (1/12) av finansieringen för hela året. I förskott erhållen finansiering bokförs som inkomstförskott i bokföringen.

Tilläggsfinansiering enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering bokförs för den räkenskapsperiod för vilken den har beviljats. Först efter att man fattat ett beslut om tilläggsfinansiering bokförs den som intäkt och periodiseras på årets återstående månader.

6.4 Velfärdsområdenas och velfärdssammanslutningarnas kvartalsrapportering (första kvartalet 30.4, andra kvartalet 15.8, tredje kvartalet 31.10 och fjärde kvartalet 15.4) = HHKNR

Uppgifterna i velfärdsområdenas kvartalsrapportering (HHKNR-rapporten) omfattar kumulativa saldon i resultat- och balansräkningen enligt registreringar för tre, sex, nio och tolv månader (inklusive ingående balans) avseende hela velfärdsområdet eller velfärdssammanslutningen. **HHKNR-rapporten omfattar velfärdsområdets eller velfärdssammanslutningen samt dess affärsverk och balansenheter. I rapporteringen av velfärdsområdets eller velfärdssammanslutningens bokslut upptas externa poster i kvartalsrapporteringen i kolumnen *Externa*.**

Anvisningar om redovisning av interna poster finns senare i detta kapitel.

På HHKNR rapporteras också tre poster som inte upptas i bokslutsschemana, nämligen *beloppet av naturaförmåner* i delhelheten h-t07, samt *mervärdesskatten i återbäringsystemet från driftsekonomin respektive investeringar* i delhelheterna h-t07 och h-t13. När det gäller driftsekonomin rapporteras de mervärdesskatter som omfattas av återbäringsystemet (endast de mervärdesskatter som ingår i köp av skattefri verksamhet) i delhelheten h-t 07. Dessa beaktas i kostnadsfördelningen mellan staten och velfärdsområdena. Till detta hänförs också omvänd moms som hänför sig till byggtjänster som bokförs i driftsekonomin, om den omfattas av återbäringsystemet.

Finansieringsanalysen rapporteras som en separat redovisning endast den 15 april i rapporteringshelheten *Velfärdsområdets och velfärdssammanslutningens finansieringsanalys i bokslutet* (HHTR).

Kontosaldon presenteras enligt de allmänna bokslutsprinciperna med de väsentliga periodiseringarna, inklusive avskrivningar enligt plan. Semesterlöneskulden tas ändå inte upp enligt den verkliga skulden, eftersom skuldens belopp varierar avsevärt under räkenskapsperioden. Semesterlöneskulden beaktas som en jämnt räknad andel av den beräknade förändringen under hela året, om den är väsentlig. Semesterlöneskulden kan dock under räkenskapsperioden ändras i samband med strukturarrangemang till exempel när semesterlöneskulden i samband med personalöverföringar har betalats till den mottagande organisationen. Semesterpenningen anges i rapporterna för det tredje kvartalet, och semesterpenningen skulle ha betalats i juni. Semesterpenning som betalats ut i juni antecknas således i halvårsrapporten för erhållande av semesterpenning.

Enligt 25 § i lagen om velfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas det i januari respektive juni under finansåret 2/12 av finansieringen för hela året och i de övriga månaderna betalas den resterande finansieringen i lika stora poster. Den statliga finansieringen presenteras i översikterna i jämnstora månadsposter (1/12) av finansieringen för hela året. I förskott erhållen finansiering bokförs som inkomstförskott i bokföringen.

Tilläggsfinansiering enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering bokförs för den räkenskapsperiod för vilken den har beviljats. Först efter att man fattat ett beslut om tilläggsfinansieringen bokförs den som intäkt och periodiseras på årets återstående månader.

I kvartalsrapporterna ska också för varje konto presenteras uppgifterna enligt sektorklassifikationen på den nivå som Statistikcentralen kräver. Statistikcentralen upprätthåller sektorklassifikationen för rapporteringen. Sektorklassifikationen beskrivs i kapitel 2 samt bilaga 5 till HVA-AURA-handboken.

I rapporteringshelheten erhålls summan av konton/rader automatiskt genom summering av de obligatoriska värden som redovisats på de noggrannare nivåerna. I de rapporteringshelheter som omfattar sektorinformation anges sektorinformationen i tabellunderlagen enligt ett hierarkiskt klassificeringssystem; däremot behandlas sektorinformationen inte hierarkiskt i taxonomin, med andra ord summeras de rapporterade uppgifterna om sektor/kolumn inte automatiskt till de andra nivåerna. Därför bör sektorinformationen rapporteras i taxonomin enligt följande mönster: ”summa för sektorn Externa, varav andelen för en viss sektor är x”. Det är bra att notera att summan av värden i sektorkolumnen Externa, till exempel på kontogrupsnivå, ofta bildas av automatiskt ihopräknade uppgifter som är obligatoriska på en lägre konto/radnivå och att cellen för sektorn Externa på raden kan vara grå, trots att den sektorinformation som ska matas in i den är obligatorisk, det vill säga de olika sektorernas andelar av hela beloppet.

Alla externa kostnader ska med andra ord bokföras i sektorn Externa. Dessutom ska den information som är obligatorisk bokföras på de egentliga sektorerna.²¹

I kvartalsrapporteringen ska de interna posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i kvartalsrapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna.

Om uppgiftslämnaren ännu inte har infört automatiserad kostnadsredovisning per serviceklass, ska de interna kostnaderna och intäkterna beräknas och redovisas separat utifrån bokföringen genom eliminering av de interna poster som antas ge upphov till sådan intern handel inom serviceklassen som beskrivs närmare i avsnitt 6.9.2. i denna handbok. De separat beräknade interna kostnaderna och intäkterna redovisas manuellt eller laddas upp separat till rapporteringshelheten. Uppgiftslämnaren ska i tilläggsuppgifterna till rapporteringshelheten ange om elimineringen är gjord på basis av uppskattning. Excel-formuläret för manuell uppladdning av uppgifterna finns på Statskontorets webbplats på https://www.valtiokonttori.fi/sv/tjanst/rapportering-av-ekonomiska-information/#allmant_skickande-av-material-som-bilaga-2023.

De interna kostnader och intäkter som ska eller inte ska rapporteras per kvartal definieras i avsnitt 6.9.2 i denna handbok. Den interna handel med slutprodukttjänster

²¹ Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions [Allmänna anvisning om upprättande av rapporter under räkenskapsperiod för välfärdsområden](#).

som inte ska redovisas i kvartalsrapporteringen och som kan upptas på kontot för övriga samarbetsandelar beskrivs i avsnitt 6.9.2.

Interna kostnader och intäkter i bokföringen ska alltid hänföras till sektorn Interna. Om välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen inte har handel som uppfyller kriterierna för intern handel ska interna poster inte rapporteras på HHKNR. Definitionerna av intern handel finns i kapitel 6 i bilaga 3 om kostnadsredovisning till HVA-AURA-handboken.

I delhelheten h-t09 *Saldon för välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens balansräkningskonton* registreras delvis hela saldot i kontona i slutet av rapporteringsperioden. Det räcker alltså inte att sektorsuppdelningen görs endast i fråga om skulder och fordringar som uppkommit under rapporteringsperioden.

I delhelheten h-t09 frågas om vissa balanskonton utöver kontots slutsaldo också tillägg och avdrag. Dessa ändringar rapporteras kumulativt för hela rapporteringsperioden, det vill säga från ingången av året till utgången av rapporteringsperioden.

Det rekommenderas att överskottet från det gångna årets räkenskapsperiod överförs till över-/underskottskontot för tidigare räkenskapsperioder senast före utgången av mars. Om detta inte kan göras, måste frågan utredas med HHKNR-rapporten som en kommentar eller tilläggsuppgift. Detsamma gäller över-/underskott under det innevarande årets räkenskapsperiod, om det ännu inte har kunnat överföras till sitt eget konto i balansräkningen.

I kvartalsrapporterna kan man lämna korta anmärkningar om sådana faktorer som inte realiserats jämnt under året. Sådana är till exempel realiserade extraordinära poster eller kända extraordinära poster som realiserats senare under året. Fritextanmärkningen ska uppmärksamma dem som använder rapporten på faktorer som bör beaktas vid analys av välfärdsområdets ekonomi utifrån rapporten.

Poster av engångsnatur, såsom överlåtelsevinster eller utdelningar, periodiseras inte jämnt för hela året utan bokförs enligt prestationsprincipen. Vid behov rapporteras också väsentliga poster av engångsnatur separat i samband med uppgifter om budgetutfallet och/eller väsentliga händelser. Övriga poster, såsom räntederivat eller projektfinansiering, periodiseras om de är väsentliga.

Anvisningar om fritextanmärkningar finns i kapitel 6 *Läsanvisningar för tabellunderlagen* i denna handbok.

I kommentarfältet anges också de värden som korrigerats för de fyra föregående rapporteringsperioderna, om väsentliga brister upptäcks i periodiseringen av prestationsbaserade poster under tidigare kvartal. Detta gäller också situationer där ett väsentligt fel i bokföringen har korrigerats under det senare kvartalet och tidigare kvartal har missuppfattats. Närmare anvisningar om hur korrigerade värden ska anges i kommentarfältet finns i bilaga 6 *Särdragen hos den prestationsbaserade kvartalsrapporteringen* till HVA-AURA-handboken.

6.4.1 Investeringar

Investeringarna redovisas kvartalsvis specificerade per tillgångstyp och sektor, på samma sätt som i finansieringsanalysen. Med investeringar avses immateriella och materiella tillgångar samt aktier och andelar bland bestående aktiva i balansräkningen. Alla ändringar i investeringarna specificeras enligt tillgångsslag för att få fram nettoutgiften för varje balanspost.

Bland investeringsutgifter upptas alla utgifter som bokförts som investeringar på prestationsbasis. Oftast innebär utgifter en minskning av medlen, men investeringsutgifter bokförs även vid till exempel byteshandel och apport av egendom. Överföringar mellan balansposter tas inte upp som investeringsutgifter.

Som finansieringsandelar presenteras statsandelar som bokförs som minskning av bestående aktiva och övriga utgiftsoverföringar som hänförs till investeringar, såsom EU-stöd.

Överlåtelseinkomsten av bestående aktiva redovisas enligt överlåtelsepriset. Förutom överlåtelseinkomsten redovisas i specifikationen av investeringarna också överlåtelsevinst och överlåtelseförlust per tillgångsslag och sektor. På detta sätt kan man få fram information om de överlätna tillgångarnas bokföringsvärde samt nettobeloppet av överlåtelsevinsten och -förlusten. Överlåtelseinkomsten samt överlåtelsevinsten och -förlusten ska redovisas på rapporten enligt prestationsprincipen. Detta rapporteringskrav innebär att tillgångarna bland bestående aktiva ska följas upp i bokföringen per tillgångstyp under hela deras livscykel.

Alla ökning och minskningar i investeringarna ska specificeras enligt sektor bland annat för eliminering av interna poster i offentligrättsliga samfund.

Avskrivningar enligt planen är poster som periodiseras i översikterna. De nyttigheter som färdigställts under räkenskapsperioden ska överföras från *Förskottsbetalningar och oavslutade anskaffningar* till den aktuella tillgångsgruppen i så god tid som möjligt. Investeringsutgifter som bokförts på resultaträkningens konton aktiveras.

6.4.1.1 Specifikationer av investeringar

Specifika uppgifter om investeringarna rapporteras för hela välfärdsområdet eller välfärdsammanslutningen, så att välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen och affärsverket konsoliderats. **Investeringsutgifterna och -inkomsterna behandlas på samma sätt som i den externa finansieringsanalysen.**

Dessutom insamlas mer exakta poster om byggande samt om finansieringsandelar på hela välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens nivå. Kraven för delhelheten Reparationsbyggande (rapporteringshelhet HHYTT) ska beaktas när rapporteringen av investeringar planeras.

När det gäller överlåtelseinkomster av investeringstillgångar rapporteras också överlåtelsevinsterna per tillgångstyp.

6.4.1.2 Tillgångstyper i investeringar

Investeringsutgifterna och -inkomsterna redovisas specificerade enligt tillgångstyp.

Som överlåtelseinkomst av investeringstillgångar redovisas de verkliga överlåtelsepriserna (= oavskriven anskaffningsutgift + överlåtelsevinst - överlåtelseförlust). Investeringar rapporteras enligt tillgångstyp. Om det samtidigt förekommer både nybyggnad och renovering i enskilda byggnadsinvesteringar, hänförs investeringsutgifterna och investeringsinkomsterna enligt tillgångstypen i enlighet med väsentlighetsprincipen.

När det gäller överlåtelseinkomster av investeringstillgångar ska överlåtelsevinsterna per tillgångstyp rapporteras separat. I resultaträkningen behandlas överlåtelsevinster och överlåtelseförluster i enlighet med de allmänna anvisningarna från bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektion.

På fliken h-t13 *Specificering av investeringarna enligt sektor* har överlåtelseinkomst och överlåtelseförlust samma tillgångstyper som de motsvarande utgifterna, till exempel nyanskaffning eller reparationsinvesteringar. I sådana fall kan överlåtelser redovisas under endera gruppen, till exempel vid försäljning av en renoverad byggnad behöver överlåtelseinkomsten- eller överlåtelsevinsten inte fördelas på tillgångstyperna.

Obs! Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar hänförs direkt till tillgångstyperna.

Datorprogram

För datorprogram rapporteras licensavgifter för datorprogram samt datorprogram som köpts i volymprocent och som utförs som beställningsarbete. Rapporteringen skiljer sig alltså till denna del från definitionerna i den allmänna anvisningen om upprättande av balansräkningen. Vid rapporteringen av bestående aktiva i balansräkningen iakttas dock den allmänna anvisningen om upprättande av balansräkning, vilket innebär att investeringsutgifter för datorprogram kan aktiveras på olika konton för immateriella tillgångar. Program som ingår i anskaffningspriset för datorer och utrustning räknas inte in i denna punkt, utan till punkten *Datautrustning*.

Aktiverbara anskaffningsutgifter för datorprogram är anskaffningsutgifter för användarbehörigheter till datorprogram, anskaffningsutgifter för egentillverkade program och för köpta program, när den inkomstgenererande tiden eller verkningstiden för en produktionsfaktor är längre än en räkenskapsperiod och en bokföring av hela anskaffningsutgiften som kostnad har väsentlig effekt för välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens resultat för räkenskapsperioden.

Obs! I bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om upprättande av balansräkning för välfärdsområden indelas investeringsutgifterna för datorprogram i immateriella rättigheter (licensavgifter) och andra utgifter med lång verkningstid (andra än licensavgifter), men i rapporteringen ingår alla dessa i kontot *Datorprogram* under immateriella rättigheter. I fråga om rapporteringen av datorprogram ändras kontoförteckningen och tabellmodellerna så att de motsvarar innehållet i de allmänna anvisningarna fr.o.m. rapporteringen för räkenskapsperioden 2024.

Övriga immateriella tillgångar

Anskaffningsutgifter för andra immateriella tillgångar än datorprogram bokförs i enlighet med de allmänna anvisningarna från bokföringsnämndens kommunsektion. Till övriga immateriella tillgångar räknas immateriella rättigheter och andra utgifter med lång verkningstid.

Immateriella rättigheter är bland annat trafikillstånd, patent och upphovsrätter.

Övriga utgifter med lång verkningstid kan vara exempelvis aktiverad goodwill och planläggningsutgifter som överstiger sedvanliga årskostnader samt exceptionellt stora finansieringsandelar i utgifter för anskaffning av bestående aktiva till andra samfund. (Varje organisation fastställer själv vad en "exceptionellt stor" utgift innebär i organisationen, till exempel i förhållande till den totala anskaffningsutgiften, tidigare motsvarande finansieringsandelar eller organisationens storlek.)

Anskaffning av mark- och vattenområden

Anskaffningsutgifter för mark- och vattenområden. Mark- och vattenområden omfattar bland annat jord- och skogsområden, bebyggd och obebyggd tomtmark, forslägenheter och vattenområden.

Förbättringsinvesteringar i mark- och vattenområden

Investeringar i förbättring av mark- och vattenområden. Ökning av tillgångars värde till följd av röjning, markberedning samt byggande av brunnar och bevattningsgropar, liksom kostnader för iståndsättning av förorenade mark- och vattenområden. **Obs! Omfattar inte renovering som enbart bokförts som kostnad i resultaträkningen.**

Nyanskaffning av bostadsbyggnader

Utgifter för anskaffning och nybygge av bostadsbyggnader. Med bostadsbyggnader avses sådana byggnader där mer än hälften av våningsytan används som bostad. Hit räknas inte: Barnhem, äldreboenden, vårdhem (och liknande inrättningar), inte heller servicehus och internat m.m. där de inneboende har gemensamma kök, allrum och sanitetsutrymmen. Tillbyggnad betraktas som en nyinvestering.

Reparationsinvesteringar i bostadsbyggnader

Utgifter för renoveringsinvesteringar i bostadsbyggnader. Med renovering avses kvalitetshöjande reparationer som är grundligare än årliga underhållsreparationer. Till dessa hör bland annat ändring av lokalers användningsändamål, reparationer på bärande konstruktioner, fasadrenovering, avlopps- och rörrenovering samt fukt- och mögelsanering. **Obs! Omfattar inte reparationer som enbart bokförts som kostnader i resultaträkningen.**

Nyanskaffning av övriga byggnader

Utgifter för anskaffning och nybygge av andra byggnader än bostadsbyggnader. Övriga byggnader är byggnader där mer än hälften av våningsytan används för andra ändamål än som bostad. Hit räknas: Barnhem, äldreboenden, vårdhem (och liknande inrättningar), samt servicehus och internat m.m. där de inneboende har gemensamma kök, allrum och sanitetsutrymmen. Tillbyggnad betraktas som en nyinvestering.

Reparationsinvesteringar i övriga byggnader

Utgifter för renoveringsinvesteringar i andra byggnader än bostadsbyggnader. Med renovering avses kvalitetshöjande reparationer som är grundligare än årliga underhållsreparationer. Till dessa hör bland annat ändring av lokalers användningsändamål, reparationer på bärande konstruktioner, fasadrenovering, avlopps- och rörrenovering samt fukt- och mögelsanering. **Obs! Omfattar inte reparationer som enbart bokförts som kostnader i resultaträkningen.**

Fasta konstruktioner och anordningar

Omfattar bland annat anskaffningsutgifter för markkonstruktioner som gator, vägar, parkeringar, broar samt parker och rekreationsområden, dock inte anskaffningsutgiften för själva markområdet, anskaffningsutgifter för vattenkonstruktioner som dammar, kanaler och bassänger, anskaffningsutgifter för ledningsnät och därtill hörande anordningar samt de anskaffningsutgifter för fasta maskiner och anordningar som inte ingår i anskaffningsutgiften för en byggnad. Därtill ingår inte utgifter för renovering av motsvarande konstruktioner och anordningar. Omfattar inte enheter och nät som ingår i kommunikationsutrustning.

Transportmedel

Aktiverbara anskaffningsutgifter för transportmedel. Till transportmedel räknas trafikmedel avsedda för person- och godstransport, till exempel bilar och släp.

Datautrustning

Aktiverade datorer, servrar, datanätsutrustning och kringutrustning till datorer. Programvara som köpts i samband med datoranskaffningar tas upp i denna punkt.

Kommunikationsutrustning

Aktiverade telefon-, audio-, videoapparater och övrig kommunikationsutrustning. Telekommunikationsnät inklusive kablar samt andra investeringar i anslutning till datakommunikationsleder. Aktiverade telefonväxlar, telefoner, telefonsvarare, faxapparater och antenner. Inbrotts- och brandalarmssystem. Aktiverade televisioner, digiboxar, videor, dvd-spelare, monitorer och projektorer, videokameror och digitala kameror, radiomottagare, förstärkare och högtalare.

Övriga maskiner och inventarier

Aktiverbara anskaffningsutgifter för övriga maskiner och inventarier. Övriga maskiner och inventarier är bland annat kraftmaskiner, lyft- och flyttanordningar, schaktmaskiner och rörliga arbetsmaskiner, jord- och skogsbruksmaskiner, bearbetningsmaskiner, kontorsmaskiner, övriga elektriska maskiner och anordningar, möbler, musikinstrument och idrottsredskap. Medicinska instrument och utrustningar samt mätapparater. Maskiner och inventarier som utgör fasta delar av byggnaderna upptas inte i denna klass.

Övriga materiella tillgångar

Anskaffningsutgiften för övriga materiella tillgångar. Övriga materiella tillgångar är naturtillgångar samt välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens värde- och konstföremål.

Aktier och andelar

Anskaffningsutgiften för aktier och andelar i investeringar bland bestående aktiva. Exempelvis aktier och andelar i bolag som producerar tjänster för välfärdsområdet, aktier och andelar i kund-, leverantörs- och finansärsbolag för välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen samt ökningar i välfärdssammanslutningars grundkapital. Köp och försäljning av bostadsaktier rapporteras separat. **Obs! Aktier och andelar som bokförs som finansiella värdepapper ska inte hänföras hit!**

Återbäringsystemets mervärdesskatt på investeringar totalt

Mervärdesskatt som omfattas av återbäringsystemet (endast mervärdesskatt på köp inom den skattefria verksamheten, inklusive en kalkylerad återbärning på 5 %). Skatten tas i beaktande vid fördelningen av kostnaderna mellan staten och välfärdsområdena. Hit hänförs även omvänd mervärdesskatt för byggtjänster, om den omfattas av återbäringsystemet.

6.4.1.3 Finansieringsandelar för investeringsutgifter

Investeringarna specificeras i nedanstående poster på välfärdsområdes- eller välfärdssammanslutningsnivå (inklusive affärsverk).

Finansieringsandelen kan vara statlig finansiering eller en annan finansieringsandel (till exempel en välfärdssammanslutning redovisar ett medlemsvälfärdsområdes finansieringsandel i anskaffningsutgiften för en investering). Specifikationerna görs antingen på välfärdsområdesnivå eller välfärdssammanslutningsnivå med en motpartskod.

Posten Finansieringsandelar för investeringsutgifter i finansieringsanalysen ska specificeras i underposterna

- a. från staten

- b. från landskap
- c. från välfärdsområden och välfärdssammanslutningar
- d. från Europeiska unionen
- e. från övriga.

6.5 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering branschvis (första kvartalet 30.4, andra kvartalet 15.8, tredje kvartalet 31.10 och fjärde kvartalet 15.4) = HHTNR

Det verksamhetsområdesspecifika innehåll som ska rapporteras på HHTNR motsvarar HTAT-rapporteringens indelning i social- och hälsovårdsväsendet, räddningsväsendet, serviceklasserna för förvaltnings- och stödtjänster, verksamhet utanför den allmänna finansieringen samt poster som inte allokeras till serviceklasser. Nivån i de verksamhetsområdesspecifika kvartalsrapporterna motsvarar budgetrapporteringen för resultaträkningens och investeringarnas del. Affärsverk sammanställs med uppgifterna om välfärdsområdet och de rapporteras inte separat. Sammanställningen av affärsverk ska göras ur verksamhetsområdesperspektiv.

I rapporteringen per verksamhetsområde på fliken hn-t01 *Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster totalt* ska värdet uppges som noll i de obligatoriska cellerna, om inkomsterna och kostnaderna för dessa tjänster under räkenskapsperioden hänförs till verksamhetsområdena enligt någon alternativ modell i stället för intern fakturering och övervältringar.

Om kolumnen för förvaltning och stödtjänster utnyttjas i rapporteringen och dessa kostnader hänförs till verksamhetsområdena med interna poster (nettokostnaden i kolumnen för allmän förvaltning och stödtjänster ska vara noll), måste man se till att de interna inkomsterna och kostnaderna är lika stora i rapporten.

Det största behovet av att använda verksamhetsområdesspecifik information handlar om att avspegla utfallsinformationen i nettokostnaderna i välfärdsområdenas finansieringsmodell. Därför är informationen om interna poster mellan verksamhetsområdena och om allt aktuellt hänförande av stödtjänster antingen med interna poster eller så att kostnaderna hänförs direkt viktig.

I den ekonomiska rapporteringen avses med interna interna poster köp och försäljning inom en serviceklass. Också i rapporteringen per verksamhetsområde ska de interna

posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i rapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna. Det är också viktigt att lägga märke till att i HHKNR-, HHTPA- och HHTPP-rapporterna ska interna poster vara eliminerade. Därför lönar det sig i princip att bygga upp även rapporteringen per verksamhetsområde så att interna interna poster inom serviceklasserna inte dyker upp i någon rapport.

Personalstyrkan anges som årsverken (ÅV), varigenom man kan få fram förhållandet mellan arbetsinsatsen och personalkostnaderna. Årsverken redovisas i rapporteringshelheten HHTNR avrundande till närmaste heltal. Under det första kvartalet rapporteras alltså cirka 1/4 av hela årets årsverken, under det andra kvartalet 2/4 osv. Närmare anvisningar om beräkning av årsverken finns i bilaga 4 *Ordlista för Kommuners och välfärdsområdets ekonomirapportering* till HVA-AURA-handboken.

Enligt 25 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas det i januari respektive juni under finansåret 2/12 av finansieringen för hela året och i de övriga månaderna betalas den resterande finansieringen i lika stora poster. Den statliga finansieringen presenteras i översiktliga jämnstora månadsposter (1/12) av finansieringen för hela året. I förskott erhållen finansiering bokförs som inkomstförskott i bokföringen.

Tilläggsfinansieringen enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering bokförs för den räkenskapsperiod för vilken den har beviljats. Först efter att man fattat ett beslut om tilläggsfinansieringen bokförs den som intäkt och periodiseras på årets återstående månader.

6.6 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens affärsverks bokslutsrapportering (senast 15.4) = HLTR

Välfärdsområdenas affärsverk rapporterar sina bokslutsuppgifter på HLTR endast en gång per år, det vill säga föregående års bokslutsuppgifter ska rapporteras senast 15.4. Uppgifterna i HLTR-rapporten omfattar kumulativa saldon i resultaträkningen och balansräkningen enligt registreringar för tolv månader (inklusive ingående balans) avseende hela affärsverket.

Även finansieringskalkyler rapporteras.

Kontosaldon presenteras enligt de allmänna bokslutsprinciperna med de väsentliga periodiseringarna, inklusive avskrivningar enligt plan. Semesterlöneskulden tas ändå inte upp enligt den verkliga skulden, eftersom skuldens belopp varierar avsevärt under räkenskapsperioden. Semesterlöneskulden beaktas som en jämnt räknad andel av den beräknade förändringen under hela året, om den är väsentlig.

I rapporterna kan man lämna korta anmärkningar om sådana faktorer som inte realiserats jämnt under året. Fritextanmärkningen ska uppmärksamma dem som använder

rapporten på faktorer som bör beaktas vid analyser av välfärdsområdets ekonomi utifrån rapporten.

6.7 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppskattning (senast 25.1 för föregående år) = HHTPA

HHTPA-rapporten är en mer heltäckande uppskattning av bokslutet på kontonivå än rapporten *Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsprognos vid halvårsrapportering* (HTPE). Det räcker inte att redovisa konton på saldonivå, utan uppgifterna ska justeras med eventuella kända poster som ännu inte är bokförda. Rapporteringen innehåller uppgifterna i resultaträkningen och balansräkningen på kontonivå, vilket möjliggör sammanställning av en finansieringsanalys. En uppskattning av finansieringsanalysen behöver inte läggas fram före 25.1, utan utfallet rapporteras på rapporten *Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens finansieringsanalys i bokslutet* (HHTR) senast 15.4.

I rapporteringen av välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens bokslut upptas externa poster i rapporteringen av bokslutsuppskattningar i kolumnen *Externa*. De interna poster som ska elimineras på bokslutsnivå upptas i kolumnen *Interna*. Anvisningar om redovisning av interna poster finns senare i detta kapitel.

Uppgifterna på sektornivå ska presenteras i den omfattning som Statistikcentralen har fastställt. Bokslutsuppskattningen rapporteras på antingen välfärdsområdesnivå eller välfärdssammanslutningsnivå. Uppskattningen ska omfatta välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen samt dess affärsverk och balansenheter.

I rapporteringens helhet erhålls summavärdet av konton/rader automatiskt genom summering av de obligatoriska värden som redovisats på de noggrannare nivåerna. I de rapporteringens helheter som omfattar sektorinformation anges sektorinformationen i tabellunderlagen enligt ett hierarkiskt klassificeringssystem; däremot behandlas sektorinformationen inte hierarkiskt i taxonomin, de rapporterade uppgifterna om sektor/kolumn summeras alltså inte automatiskt till de andra nivåerna. Därför bör sektorinformationen rapporteras i taxonomin enligt följande mönster: "summa för sektorn *Externa*, varav andelen för en viss sektor är x". Det är bra att notera att summavärden i sektorkolumnen *Externa*, till exempel på kontogruppernivå, ofta bildas av automatiskt ihopräknade uppgifter som är obligatoriska på en lägre konto-/radnivå och att cellen för sektorn *Externa* på raden kan vara grå, trots att den sektorinformation som ska matas in i den är obligatorisk, det vill säga de olika sektorernas andelar av hela beloppet.

Alla externa kostnader ska med andra ord bokföras i kolumnen *Externa*. Dessutom ska den information som är obligatorisk bokföras på de egentliga sektorerna.

I rapporteringen av bokslutsuppskattning ska de interna posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i rapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna.

Om uppgiftslämnaren ännu inte har infört automatiserad kostnadsredovisning per serviceklass, ska de interna kostnaderna och intäkterna beräknas och redovisas separat utifrån bokföringen genom eliminering av de interna poster som antas ge upphov till sådan intern handel inom serviceklassen som beskrivs närmare i avsnitt 6.9.2 i handboken. De separat beräknade interna kostnaderna och intäkterna redovisas manuellt eller laddas upp separat till rapporteringshelheten. Uppgiftslämnaren ska i tilläggsuppgifterna till rapporteringshelheten ange om elimineringen är gjord på basis av uppskattning.

De interna kostnader och intäkter som ska eller inte ska upptas i rapporteringen av bokslutsuppskattning definieras i avsnitt 6.9.2 i handboken. Den interna handel med slutproduktjänster som inte ska redovisas i rapporteringen av bokslutsuppskattning och som kan upptas på kontot för övriga samarbetsandelar beskrivs i avsnitt 6.9.2 i handboken.

Interna kostnader och intäkter i bokföringen ska alltid hänföras till sektorn Interna. Om välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen inte har handel som uppfyller kriterierna för intern handel ska interna poster inte rapporteras på HHTPA. Definitionerna av intern handel finns i kapitel 6 i bilaga 3 *Kommuners och välfärdsområdets kostnadsberäkning* till HVA-AURA-handboken.

I kommentarsfältet anges också de värden som korrigerats för de fyra föregående rapporteringsperioderna, om väsentliga brister upptäcks i periodiseringen av prestationsbaserade poster under tidigare kvartal. Detta gäller också situationer där ett väsentligt fel i bokföringen har korrigerats under det senare kvartalet och tidigare kvartal har missuppfattats. Närmare anvisningar om hur korrigerade värden ska anges i kommentarfältet finns i bilaga 6 *Särdragen hos den prestationsbaserade kvartalsrapporteringen* till HVA-AURA-handboken.

I rapporteringen per verksamhetsområde indelas välfärdsområdets övergripande ekonomi på verksamhetsområdesnivå i enlighet med finansieringsmodellen. Det största behovet av att använda verksamhetsområdesspecifik information handlar om att avspejla utfallsinformationen i nettokostnaderna i välfärdsområdenas finansieringsmodell. Därför är informationen om interna poster mellan verksamhetsområdena och om allt aktuellt hänförande av stödtjänster antingen med interna poster eller så att kostnaderna hänförs direkt viktig.

I rapporteringen per verksamhetsområde på fliken hn-t01 *Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster totalt* ska värdet uppges som noll i de obligatoriska cellerna, om inkomsterna och kostnaderna för dessa tjänster hänförs till verksamhetsområdena enligt någon alternativ modell i stället för intern fakturering och övervältringar.

Om kolumnen för förvaltning och stödtjänster utnyttjas i rapporteringen och dessa kostnader hänförs till verksamhetsområdena med interna poster (nettokostnaden i kolumnen för allmän förvaltning och stödtjänster ska vara noll), måste man se till att de

interna inkomsterna och kostnaderna är lika stora i rapporten. I den ekonomiska rapporteringen avses med interna interna poster köp och försäljning inom en serviceklass. Också i rapporteringen per verksamhetsområde ska de interna posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i rapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna. Det är också viktigt att lägga märke till att i HHKNR-, HHTPA- och HHTPP-rapporterna ska interna poster vara eliminerade. Därför lönar det sig i princip att bygga upp även rapporteringen per verksamhetsområde så att interna poster inom serviceklasserna inte dyker upp i någon rapport.

Om det inte är möjligt att genomföra elimineringarna i den verksamhetsområdesspecifika delhelhet som ska rapporteras för räkenskapsåret 2023, ska sektorn Interna rapporteras separat för delhelheten h-t10 (övergripande ekonomi) i verksamhetsintäkter och –kostnader (elimineringarna gjorda).

Investeringarna specificeras per verksamhetsområde och balanspost enligt sin karaktär. Även oavslutade investeringar vid räkenskapsperiodens slut ska upptas i den grupp i vilken de kommer att redovisas när de har slutförts.

6.8 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens finansieringsanalys i bokslutet (senast 15.4 för föregående år) = HHTR

HHTR-rapporten innehåller finansieringsanalysen i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens bokslut. Bokslutet omfattar välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen samt dess affärsverk så att interna poster mellan dem elimineras.

6.9 Välfärdsområdes- och välfärdssammanslutningskoncernens bokslutsrapportering (senast 15.4 för föregående år) = HKOTR

HKOTR-rapporteringens helhet innehåller välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens koncernredovisning, det vill säga koncernresultaträkning, koncernbalansräkning och koncernfinansieringsanalys. I koncernbokslutet upptas förutom välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen även dottersamfunden och de relativa andelarna i välfärdssammanslutningarna. Dessutom används kapitalandelsmetoden för att infoga intressesamfunden i den konsoliderade redovisningen. Dottersamfund rapporteras endast inom koncernbokslutet som en del av HKOTR-rapporteringen, det vill

såga bokföringsuppgifter rapporteras inte för enskilda samfund. Den ekonomiska rapporteringen till Statskontoret gäller endast välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas uppgifter och omfattar således inte uppgifterna i bokföringen för samfund utanför dem.

Koncernen redovisar dessutom i rapporteringshelheten HHYTT sina hyresförpliktelser som upptas enligt det belopp som redovisats i noterna (h-t17).

Anvisningar om upprättande av koncernbokslut finns i bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om upprättande av koncernbokslut för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. Anvisningar om poster i resultaträkningen, balansräkningen och finansieringsanalysen finns också i de respektive allmänna anvisningarna.

I rapporteringen till Statskontoret kan eventuella rättelser av fel från tidigare räkenskapsperioder meddelas i Tilläggsuppgifter. (Se närmare kapitel 5 *Läsanvisningar för tabellunderlagen* i HVA-AURA-handboken).

Om en underkoncern som ska konsolideras i koncernredovisningen har eliminerat innehav i ett dottersamfund genom förvärvsmetoden, ska därigenom uppkomna koncerngoodwill upptas i balansräkningen bland immateriella tillgångar bland bestående aktiva, efter immateriella rättigheter.

Eftersom raden saknas i rapporteringen för räkenskapsperioden 2023, rapporteras uppgiften på raden Immateriella rättigheter och i kommentarsfältet kommenteras den summa av koncerngoodwill som har upptagits på raden i fråga. Raden har lagts till i rapporteringen för 2024.

Koncernreserven tas upp bland balansräkningens passiva som en särskild post före främmande kapital. Den oavskrivna koncerngoodwill samt den koncernreserv som inte har intäktsförts får tas upp som en post i balansräkningen.

Eftersom raden saknas i rapporteringen för räkenskapsperioden 2023, rapporteras uppgiften på raden Minoritetsandelar och i kommentarsfältet kommenteras den summa av koncernreserven som har upptagits på raden i fråga. Raden har lagts till i rapporteringen för 2024.

6.10 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppgifter enligt serviceklass (driftsekonomi, investeringar) (senast 31.5 för föregående år) = HHTPP

HHTPP-rapporteringen omfattar uppgifter om driftsekonomi och investeringar per konto och delvis också per sektor. Serviceklasserna anges enligt serviceklassifikationen för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. Vid rapporteringen av uppgifter används olika grovhetsnivåer för driftsekonomi och för investeringsuppgifter. I rapporteringen av driftsekonomi används de egentliga serviceklasserna och i rapporteringen av uppgifterna om investeringar används serviceklassernas summanivåer, det vill säga servicegrupper (se bilaga 2 *Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens serviceklassifikation* till HVA-AURA-handboken). Intäkterna, kostnaderna och investeringarna specificeras enligt mallen för konto- och sektorplanen för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. I HHTPP-rapporten inkluderas välfärdsområdet/välfärdssammanslutningen inklusive deras affärsverk och balansenheter, det vill säga all verksamhet som omfattas av välfärdsområdets FO-nummer.

I rapporteringen till Statskontoret kan eventuella rättelser av fel från tidigare räkenskapsperioder meddelas i Tilläggsuppgifter. (Se närmare handbokens kapitel 5 *Läsanvisningar för tabellunderlagen*).

Överlåtelsevinster och förluster i den ekonomiska rapporteringen

Rapporteringshelheten HHTPP omfattar segmenten Investeringar och Driftsekonomi. Under Investeringar lämnas årlig redovisning per tillgångstyp och serviceklass av investeringsutgifterna och investeringarnas finansieringsandelar samt överlåtelseinkomsten enligt överlåtelsepriset. I HHTPP-rapporteringshelhetens andel för *driftsekonomi* rapporteras betydande överlåtelsevinster och överlåtelseförluster bland bestående aktiva som övriga verksamhetsintäkter och övriga verksamhetskostnader på följande sätt:

- Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster av mark rapporteras i serviceklassen *Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*.
- Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster av bostadsaktier rapporteras i serviceklassen *Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*.
- Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster av aktier (exklusive bostadsaktier och övriga lokaler) rapporteras i de egentliga serviceklasserna på kontona övriga intäkter eller kostnader, om det är fråga om aktier som tillhör bestående aktiva och förvärvats för permanent bruk, såsom aktier som berättigar till besittning av verksamhetslokaler inom serviceverksamheten och andra aktier i placering i branschen. Vinster från avyttring av aktier som ingår i finansiella värdepapper bokförs på konto 6160 *Överlåtelsevinster för värdepapper* och

kostnader på konto 6335 *Överlåtelseförluster för värdepapper* och hänförs inte till serviceklasser.²²

- Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster av välfärdsområdets övriga lokaler rapporteras i serviceklassen *Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*.
- Andra än ovannämnda överlåtelsevinster och överlåtelseförluster rapporteras i den serviceklass till vilken en bestående motsvarande tillgång hänför sig. Servicenivån är densamma som för överlåtelseinkomsten.

Finansiella intäkter och kostnader i den ekonomiska rapporteringen

Rapportering per verksamhetsområde

I den verksamhetsområdesspecifika rapporten ska nettokostnader för stödtjänster vara 0 euro, det vill säga de finansiella kostnaderna ska hänföras antingen direkt till verksamhetsområdena på kontona för finansiella intäkter och kostnader eller via intern fakturering/övervältringar från klasserna för allmän förvaltning och stödtjänster.

Rapportering per serviceklass

Finansiella intäkter och kostnader hänförs inte till serviceklasser via kontona för finansiella intäkter och kostnader i rapporteringshelheten HHTPP. Finansiella intäkter och kostnader ingår dock delvis i kostnadsunderlagen för välfärdsområdenas finansiering, så de ska hänföras till verksamhetsområdena i de verksamhetsområdesspecifika rapporterna.

I rapporteringshelheten HHTPP får finansiella intäkter och kostnader hänföras till serviceklasser via klasserna för stödtjänster som kalkylerade överföringsposter eller som en del av interna poster som motsvarar definitionen på intern handel (till exempel intern hyra eller omkostnadspålägg för koncerntjänster, som innehåller en andel av de finansiella kostnaderna). Övervältringsintäkterna och -kostnaderna samt de interna intäkterna och kostnaderna ska vara lika stora på välfärdsområdesnivå. Rapporteringen av interna intäkter och kostnader ska vara konsekvent mellan kvartalsrapporteringen och bokslutsrapporteringen per serviceklass.

De klasser för stödtjänster via vilka finansiella kostnader och intäkter kan hänföras är: allmän förvaltning och val, stödtjänster samt lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom

²² Se bokföringsnämnsens välfärdsområdes- och kommunsektions [allmänna anvisning för upprättande av balansräkning för välfärdsområden](#), kapitel 2.1.3 *Placeringar* (bestående aktiva, punkten *Aktier och andelar*).

- I HHTPP-rapporteringen får också finansiella intäkter och kostnader bli kvar som saldo på klassen Stödtjänst, och nettokostnaden behöver inte till denna del vara 0 euro.
- En del av de finansiella intäkterna och kostnaderna hänförs till serviceklasser via den interna faktureringen till exempel via interna hyror. Då kan till exempel nettointäkten på klassen 5255 Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom vara lika stor som de finansiella kostnaderna eftersom finansiella intäkter och kostnaderna inte rapporteras på kontonivå på serviceklasserna.
- De byggta finansiella kostnaderna för ett projekt övervältras kalenderårsvis till serviceklasser. Efter färdigställandet intas i kapitalkostnaderna av den interna hyran endast andelen av de finansiella kostnaderna efter färdigställandet.

OBS! De nettointäkter som blir kvar på olika klasser för stödtjänster får inte överskrida de nettokostnader för finansieringen som rapporteras inom den övergripande ekonomin

OBS! Den interna hyran ska följas upp genom året. Om den interna hyran avviker betydligt från kostnadsutfallet måste den justeras.

Det är viktigt att säkerställa att kostnaderna för tjänster inte stiger till exempel genom ett större täckningsbidrag än normalt för interna hyror eller stödtjänster och att de finansiella kostnaderna inte hänförs till tjänster två gånger.

6.10.1 Specifiering av investeringar enligt serviceklass

Investeringarna redovisas specificerade enligt serviceklass och tillgångsslag. Investeringarna hänförs alltid till tjänster enligt verksamhetens natur och användningsändamålet för investeringsobjektet, oberoende av vilken förvaltning som ordnar tjänsten eller vilken organisationsenhet som gjort investeringen. Om till exempel en ny social- och hälsovårdscentralsbyggnad är föremål för en investering, rapporteras investeringen så att uppgifterna fördelas på serviceklasserna för social- och hälsovård enligt användningsändamålet. I exempelfallet rapporteras investeringsuppgifterna alltså inte på klassen *Stödtjänst*, trots att enheten Stödtjänst svarar för nybyggnad och renovering. Om ett investeringsobjekt har flera användningsändamål ska det fördelas på olika tjänster i förhållande till användningsgraden (t.ex. ytan). Om det samtidigt förekommer både nybyggnad och renovering i enskilda byggnadsinvesteringar, hänförs investeringsutgifterna och investeringsinkomsterna enligt tillgångstypen i enlighet med väsentlighetsprincipen.

Investeringsutgifter och -inkomster i anslutning till en byggnad hänförs direkt till olika tjänster enligt byggnadens användningsändamål.

Aktier och andelar hänförs till tjänster enligt deras natur.

Investeringar i stödtjänster kan rapporteras på serviceklassen *Stödtjänst*. Om en investering avser uttryckligen en stödtjänst (till exempel investering i centralköket) kan bygginvesteringen också rapporteras under Stödtjänst.

Investeringsutgifterna beräknade per serviceklass och tillgångstyp totalt samt överlåtelseinkomsterna från investeringstillgångarna totalt är lika stora som investeringsutgifterna och överlåtelseinkomsterna i välfärdsområdets/välfärdssammanslutningens externa finansieringsanalys.

Obs! Välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens interna investeringar, det vill säga investeringar mellan välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen och affärsverk, rapporteras inte.

Obs! Finansieringsandelar som erhållits för investeringar ska inte upptas i investeringsinkomsterna i specifikationen av investeringarna per serviceklass.

Obs! Förskottsbetalningar och oavslutade upphandlingar hänförs direkt till olika tillgångstyper.

6.10.2 Bokslutsuppgifter om driftsekonomin enligt sektor och serviceklass, resultaträkningens konton

Till serviceklasserna hänförs de kostnader och intäkter som ingår i verksamhetsbidraget samt avskrivningar och nedskrivningar. Statlig finansiering, finansiella intäkter och finansiella kostnader samt extraordinära poster ska inte hänföras till serviceklasserna. De externa verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader som hänförs till serviceklasser ska stämma överens med välfärdsområdets resultaträkning på konto- och sektornivå. Den största tillåtna avvikelser i summan för en serviceklass på ett konto är ettusen euro.

I rapporteringshelheten erhålls summavärdet av konton/rader automatiskt genom summering av de obligatoriska värden som redovisats på de noggrannare nivåerna. I de rapporteringshelheter som omfattar sektorinformation anges sektorinformationen i tabellunderlagen enligt ett hierarkiskt klassificeringssystem; däremot behandlas sektorinformationen inte hierarkiskt i taxonomin, med andra ord summeras de rapporterade uppgifterna om sektor/kolumn inte automatiskt till de andra nivåerna. Därför bör sektorinformationen rapporteras i taxonomin enligt följande mönster: "summa kolumnen Externa, varav andelen för en viss sektor är x". Det är bra att notera att summavärden i sektorkolumnen Externa, till exempel på kontogruppernivå, ofta bildas av automatiskt ihopräknade uppgifter som är obligatoriska på en lägre konto-/radnivå och att cellen för sektorn Externa på raden kan vara grå, trots att den sektorinformation som ska matas in i den är obligatorisk, det vill säga de olika sektorernas andelar av hela beloppet.

Alla externa kostnader ska med andra ord bokföras i kolumnen *Externa*. Dessutom ska den information som är obligatorisk bokföras på de egentliga sektorerna.

Interna poster ska alltid hänföras till sektorn Interna. Posterna utgår från registreringar vars sektorinformation framgår av de serviceklasser till vilka registreringarna inom driftsekonomin ursprungligen hänförts.

Interna poster

I rapporteringen beskriver interna poster kostnadsstrukturen i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens serviceproduktion, med andra ord hur mycket av de produktionsrelaterade faktorerna, det vill säga mellanprestationerna, produceras själv respektive köps av externa leverantörer (granskning av välfärdsområdets ekonomi) och hur mycket interna resurser används i olika tjänster (granskning av de enskilda serviceklasserna). Dessa interna poster mellan serviceklasserna, som på HHTPP beskriver välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens interna insatsförbrukning, ska redovisas i ekonomirapporteringen. Kostnader och intäkter upptas i serviceklassificeringen enligt beskrivningen av serviceklasserna, oavsett organisationsstrukturen.

Interna intäkter rapporteras på nivån Totala intäkter per serviceklass. Inom serviceklasserna rapporteras interna verksamhetskostnader delvis per kontogrupp i fråga om följande poster: köp av övriga tjänster, material, förnödenheter och varor, hyreskostnader och övriga kostnader. Den obligatoriska rapporteringsnivån för köp av tjänster är *Köp av övriga tjänster totalt*.

Till de vanligaste interna mellanprodukterna i välfärdsområden hör stödtjänster, som fördelas på de övriga egentliga serviceklasserna för slutprodukttjänster avsedda för kunder så att de fördelade kostnaderna och intäkterna för stödtjänster tar ut varandra. Stödtjänster som säljs till utomstående hänförs till serviceklassen *Verksamhet utanför verksamheten med allmän täckning, uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet*. Fördelningen kan ske med hjälp av utgiftsöverföringar, interna kostnader och intäkter eller överföringsposter. De interna intäkterna och kostnaderna samt överföringsposternas intäkter och kostnader ska vara lika stora. Interna poster behöver inte hänföras till en sektor för externa kostnader och intäkter.

Välfärdsområden och välfärdssammanslutningar använder information från interna poster också för att leda och styra verksamheten, varvid interna transaktioner kan uppstå då resurser tilldelas inom en serviceklass mellan enheter som hör till samma serviceklass (till exempel resurstilldelning mellan två verksamhetsställen eller arbetsskift). Sådana interna poster inom en serviceklass där handel eller övervältring mellan två organisationer upptas som intern kostnad och intern intäkt eller som övervältningsskostnad och övervältringsintäkt inom samma serviceklass ska elimineras eller på annat sätt uteslutas ur rapporteringen för serviceklassen eftersom kostnaderna för dessa resurser redan bokförts på serviceklassen. Med andra ord används interna poster för att hänföra kostnader från en serviceklass till en annan enligt nettokostnadseffekt. *Inom varje serviceklass upptas alltså de totala kostnader och intäkter som hänförts till den endast en gång, så att sådana interna poster som skulle upptas som kostnad och intäkt inom en serviceklass inte ökar de totala kostnaderna och intäkterna för serviceklassen.* Om två enheter eller affärsverk som idkar intern handel hör enligt verksamhetens karaktär till samma serviceklass, ska deras inbördes interna

poster inte redovisas på denna serviceklass. I detta fall rapporteras på serviceklassen endast den externa produktionskostnaden för välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen.

På grund av budgetuppföljningen kan också välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningars interna organisationsenheter sinsemellan köpa och sälja slutprodukttjänster avsedda för invånarna. Interna köp och intern försäljning som hänför sig till slutprodukttjänster för invånarna ska inte rapporteras oavsett köparens och säljarens ställning i organisationsstrukturen. Interna poster som inte ska upptas i rapporteringen är köp av kundtjänster och sådana kollektiva tjänster som liknar slutprodukttjänster för invånarna och som upptas på kontot för övriga samarbetsandelar.

Interna stöd och bidrag inom välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ska inte heller rapporteras eftersom beviljandet och mottagandet av dem anses höra till samma serviceklass genom att internbidrag inte har någon nettokostnadseffekt på serviceklassen.

Eftersom övervältringar inte redovisas via konton innehåller tabellunderlaget separata tilläggsuppgiftsrader för dem (övervältringsintäkter och övervältringskostnader). Intern handel rapporteras under verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader på sektorn Interna eller, om man så vill, per kostnads- och intäktsslag på sektorn Interna. De interna poster som uppfyller kriterierna för intern handel rapporteras som interna kostnader och intäkter.

På motsvarande sätt ska de interna poster som uppfyller kriterierna för övervältringar rapporteras som övervältringar. Definitionerna av intern handel och övervältringar finns i handbokens kapitel 6 i bilaga 3 *Kommuners och välfärdsområdets kostnadsredovisning* till HVA-AURA-handboken. Det är viktigt att interna poster anges bara en gång och på ett ställe, så att intern handel inte ingår i övervältringskostnaderna och -intäkterna i tilläggsuppgifterna och övervältringar inte ingår i verksamhetskostnaderna och -intäkterna. Övervältringskostnaderna och -intäkterna respektive de interna kostnaderna och intäkterna ska ta ut varandra i rapporteringen. Interna kostnader och intäkter eller överföringsposter behöver inte hänföras till en sektor för externa kostnader eller intäkter.

Anskaffning av investeringar och uthyrning efter aktivering

Investeringsutgifter och -inkomster i anslutning till en byggnad hänförs direkt till serviceklasser enligt byggnadens användningsändamål genom delhelheterna för specifiering av investeringar enligt serviceklass i rapporteringshelheten HHTPP.

När investeringsprojektet har slutförts kan uthyrning av byggnaden efter att investeringen har aktiverats hänföras till serviceklassen *Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*. De redovisas i rapporteringen om driftsekonomin på HHTPP. Då bokförs den interna hyran som kostnad på serviceklassen enligt användningsändamålet och som inkomst på serviceklassen *Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*. Det är också möjligt att använda serviceklassen *Stödtjänst* istället för *Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*, om det bättre motsvarar organisationsformen.

Närmare specifikation av och anvisningar om externa och interna intäkts- och utgiftslag som ska hänföras till serviceklasser finns i kapitel 5 i bilaga 3 *Kommuners och välfärdssammanslutningars kostnadsberäkning* till HVA-AURA-handboken.

Kollektiva tjänster i ekonomisk rapportering

De serviceklasser som hör till de kollektiva tjänsterna ska i regel inte ha köp av kundtjänster. Detta beror på att vid köp av kundtjänster registreras endast individuella tjänster som är avsedda för invånarna. Denna redovisningsanvisning beskrivs närmare i avsnittet 3.2.4.2 *Köp av tjänster*, där även de klasser av tjänster som räknas som kollektiva tjänster räknas upp.

6.11 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens övriga ekonomiuppgifter som kompletterar bokslutsuppgifterna (senast 31.5 för föregående år) = HHYTT

På HHYTT-rapporten redovisas separata ekonomiska uppgifter särskilt för Statistikcentralen, finansministeriet, Institutet för hälsa och välfärd (nedan THL) och social- och hälsovårdsministeriet (nedan SHM). I tabellen har också sammanförts vissa andra enskilda datainsamlingar, som uppgift om beloppet av välfärdsområdets fullmakt per räkenskapsperiod att ta upp långfristiga lån. Uppgifterna omfattar välfärdsområdet och affärsverken så att eventuella interna poster har eliminerats. Dessutom ska affärsverkens uppgifter rapporteras separat.

Medlemsländerna i Europeiska unionen rapporterar till kommissionen två gånger per år uppgifter om EDP-underskott och -skulder. Dessa används för bedömningen av de offentliga finansernas status i samband med EU:s stabilitets- och tillväxtpakt. Rapporteringen är en del av det så kallade förfarandet vid rapportering av alltför stora underskott (excessive deficit procedure, EDP). De uppgifter som ska rapporteras baserar sig på nationalräkenskaperna. EDP-rapporteringsskyldigheten grundar sig på *EU-förordningen 479/2009* (ändrad genom *förordningarna 679/2010* och *220/2014*). EDP-rapporteringen ställer ett flertal krav på välfärdsområdets och välfärdssammanslutningars ekonomiska information. En del av dessa uppgifter framgår inte direkt av välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas bokslutskalkyler eller noterna till bokslutet, utan måste samlas in separat.

6.11.1 THL:s behov av separat information från välfärdsområden och välfärdssammanslutningar (delhelhet h-t01 i rapporteringshelhet HHYTT)

THL och STM behöver vissa separata uppgifter av välfärdsområden och välfärdssammanslutningar om social- och hälsovårdskostnader och klientavgifter. Dessa uppgifter preciserar uppgifterna per serviceklass för den nationella och internationella rapporteringen.

I HHYTT efterfrågar THL med blanketten h-t01 uppgifter om de totala kostnaderna för specialiteter enligt klassificeringen av specialiteter inom hälso- och sjukvården med två teckens noggrannhet i den nationella kodtjänsten (HILMO).

Med totala kostnader avses de totala kostnaderna enligt orsaksprincipen för sjukhusets egen vårdverksamhet. Uppgiften om totala kostnader avser sjukhusens verksamhetskostnader ökade med avskrivningar, finansiella kostnader samt andra eventuella kalkylerade poster som har minskats med kostnader som inte hör till sjukhusverksamheten. Varken klientavgifter eller den kostnadsandel som motsvarar blandande intäkter avdras från de totala kostnaderna. Innan datainsamlingen börjar skickas anvisningen Sjukhusens produktivitet till välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna. .

Kostnadspost	Beskrivning
Vårdarvoden för stöd för närståendevård, under 65-åringar	Vårdarvoden för stöd till närståendevård som betalats till närståendevårdaren när vårdtagaren är under 65 år, totalsumma, innehåller bikostnader, kostnadsersättningar, reseersättningar och avtal om servicesedlar samt alla klientgrupper.
Vårdarvoden för stöd för närståendevård, 65 år fyllda	Vårdarvoden för stöd för närståendevård som betalats till närståendevårdaren när vårdtagaren är över 65 år, totalsumma, innehåller bikostnader, kostnadsersättningar, reseersättningar och avtal om servicesedlar samt alla klientgrupper.
Arvoden för familjevård, under 65-åringar	Arvoden för familjevård som betalats till vårdaren när vårdtagaren är under 65 år, totalsumma, innehåller bikostnader, kostnadsersättningar och reseersättningar samt alla klientgrupper.
Arvoden för familjevård, över 65-åringar	Arvoden för familjevård som betalats till vårdaren när vårdtagaren är över 65 år, totalsumma, innehåller bikostnader, kostnadsersättningar och reseersättningar samt alla klientgrupper.
Kostnader för hemvårdens stödtjänster (separat från den övriga hemvården)	Totalkostnader för alla klientgrupper inom stödtjänster inom hemvården. Till dessa hör bl.a. måltidsservice, transportservice, bastu- och badhjälp och trygghetsservice.

Kostnader för anskaffning av hjälpmedel	Anskaffningskostnad (exkl. Moms) för hjälpmedel för medicinskt rehabilitering vilka anskaffats till lager eller för enskilda användare. Inbegriper modifiering och tilläggsutrustning i anknytning till anskaffningen samt hyrning av hjälpmedel. Hit räknas inte köp av hjälpmedelstjänster från andra enheter inom den offentliga sektorn, som regionala hjälpmedelscentraler. Hjälpmedel för medicinsk rehabilitering är utrustning, anordningar, produkter, datorprogram och andra lösningar som ska främja patientens rehabilitering, stöda, upprätthålla eller förbättra patientens funktionsförmåga i det dagliga livet eller förhindra att funktionsförmågan försämras.
Totala kostnader som motsvarar extern försäljning av laborietjänster	Kostnader för laborietjänster som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen producerat och/eller fakturerat av externa serviceproducenter.
Totala kostnader som motsvarar extern försäljning av bildiagnostik	Kostnader för bildiagnostik som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen producerat och/eller fakturerat av externa serviceproducenter.
Klientavgifter för slutenvård inom specialiserad somatisk vård	Vårddagavgifterna som tas ut för tjänsten.
Klientavgifter för dagkirurgi inom specialiserad somatisk vård	Klientavgifterna som tas ut för dagkirurgiska ingrepp i tjänsten.
Klientavgifter för öppenvård inom specialiserad somatisk vård	Poliklinikavgifterna som tas ut för tjänsten.
Klientavgifter för baddavdelningsvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Vårddagavgifterna som tas ut för tjänsten.
Klientavgifter för dagsjukvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Avgifterna för dagsjukvård som tas ut för tjänsten.
Klientavgifter för baddavdelningsvård inom barnpsykiatrisk och ungdomspsykiatrisk specialiserad sjukvård	Vårddagavgifterna som tas ut för tjänsten.

Klientavgifter för dagsjukvård inom barnpsykiatrisk och ungdomspsykiatrisk specialiserad sjukvård	Avgifterna för dagsjukvård som tas ut för tjänsten.
Klientavgifter för läkartjänster inom mottagningstjänster på basnivå	Klientavgifter för läkarmottagningstjänster (årsavgifter, besöksavgifter och jouravgifter).
Kostnader för företagshälsovård	Kostnaderna för företagshälsovårdens tjänster totalt, både tjänster som välfärdsområdet producerar själv och köptjänster. Till driftskostnaderna räknas totala interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för slutenvård inom specialiserad somatisk vård	Kostnaderna för vården.
Kostnader för dagkirurgi inom specialiserad somatisk vård	Kostnaderna för vården.
Kostnader för öppenvård inom specialiserad somatisk vård	Kostnaderna för vården.
Kostnader för bäddavdelningsvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården.
Kostnader för dagsjukvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården.
Kostnader för öppenvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården.
Kostnader för bäddavdelningsvård inom barnpsykiatrisk och ungdomspsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården.

Kostnader för dag-sjukvård inom barn-psykiatrisk och ungdomspsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården.
Kostnader för öppenvård inom den barnpsykiatriska och den ungdomspsykiatriska specialiserade sjukvården	Kostnaderna för vården.
Kostnader för opioidersättningsbehandling	Kostnaderna för vården.
Kostnader för rådgivning om problem med penningospel	Kostnaderna för vården.
Somatisk specialiserad sjukvård, invärtes sjukdomar (10). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom invärtes sjukdomar (10).
Somatisk specialiserad sjukvård, anestesiology och intensivvård (11). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom anesthesiology och intensivvård (11).
Somatisk specialiserad sjukvård, akut medicin, ESH (15E). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom akut medicin, ESH (15E).
Somatisk specialiserad sjukvård, akut medicin, PTH (15Y). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom akut medicin, PTH (15Y).
Somatisk specialiserad sjukvård, kirurgi (20). Totalkostnader för vårdverksamheten.	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom kirurgi (20).

Somatisk specialiserad sjukvård, neurokirurgi (25). Totalkostnader för vårdverksamheten.	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom neurokirurgi (25).
Somatisk specialiserad sjukvård, kvinnliga sjukdomar och förlossningar (30). Totalkostnader för vårdverksamheten.	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom kvinnliga sjukdomar och förlossningar (30).
Somatisk specialiserad sjukvård, ärftlighetsmedicin (94). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom ärftlighetsmedicin (94).
Somatisk specialiserad sjukvård, barnsjukdomar (40). Totalkostnader för vårdverksamheten.	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom barnsjukdomar (40).
Somatisk specialiserad sjukvård, ögonsjukdomar (50). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom ögonsjukdomar (50).
Somatisk specialiserad sjukvård, öron-, näs- och halssjukdomar (55). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom öron-, näs- och halssjukdomar (55).
Somatisk specialiserad sjukvård, foniatrik (57). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom foniatrik (57).
Somatisk specialiserad sjukvård, mun- och käkkirurgi (58V). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom mun- och käkkirurgi (58V).

Somatisk specialiserad sjukvård, tandvård (58X) och klinisk tandvård (58Y). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom tandvård (58X) och klinisk tandvård (58Y).
Somatisk specialiserad sjukvård, hudsjukdomar och allergologi (60). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom hudsjukdomar och allergologi (60).
Somatisk specialiserad sjukvård, cancersjukdomar (65). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom cancersjukdomar (65).
Psykiatrisk specialiserad sjukvård, vuxenpsykiatri (70). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom vuxenpsykiatri (70).
Psykiatrisk specialiserad sjukvård, ungdomspsykiatri (74). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom ungdomspsykiatri (74).
Psykiatrisk specialiserad sjukvård, barnpsykiatri (75). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom barnpsykiatri (75).
Somatisk specialiserad sjukvård, neurologi (77). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom neurologi (77).
Somatisk specialiserad sjukvård, barnneurologi (78). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom barnneurologi (78).
Somatisk specialiserad sjukvård, lung-	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom lungsjukdomar (80).

sjukdomar (80). Totalkostnader för vårdverksamheten	
Somatisk specialiserad sjukvård, fysiologi (96). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom fysiologi (96).
Somatisk specialiserad sjukvård, idrottsmedicin (93). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom idrottsmedicin (93).
Somatisk specialiserad sjukvård, arbetsläkemedel (95) och företagshälsövård. Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom arbetsläkemedel (95) och företagshälsövård.
Somatisk specialiserad sjukvård, allmänmedicin (98). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom allmänmedicin (98). Avser inte kostnader för vård som getts i en enhet inom primärvården. Här avses sådana vårdkostnader som i sjukhuset har noterats som vårdkostnader inom specialiteten allmänmedicin, t.ex. kostnader som orsakats av patienter vilkas förflyttning fördröjts och som noterats för specialiteten allmänmedicin.
Somatisk specialiserad sjukvård, geriatrik (97). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom geriatrik (97)

6.11.2 Finansministeriets särskilda informationsbehov (delhelhet h-t17 i rapporteringshelhet HHYTT)

De uppgifter som finansministeriet behöver fås inte till alla delar via kubmodellen, det vill säga konto-, sektor- och serviceklassdimensionerna, och därför efterfrågas FM:s särskilda informationsbehov på fliken h-t17 i HHYTT-rapporteringen. Till finansministeriets uppgifter hör att följa och utvärdera ekonomins tillstånd och utveckling i välfärdsområdena. Finansministeriet bland annat bereder beslut som gäller välfärdsområdenas finansiering samt budgetförslag och ramförslag samt utvecklar välfärdsområdenas finansieringsmodell. Informationsbehoven på fliken h-t17 hänför sig till två helheter, som är fullmakter att uppta lån och återstående kapital av borgen för andra.

Enligt 15 § i lagen om välfärdsområden ska statsrådet årligen på förslag av finansministeriet fastställa beloppet av välfärdsområdets fullmakt för varje räkenskapsperiod för välfärdsområdet att uppta långfristiga lån. Det är nödvändigt att följa användningen av fullmakterna och eventuell överföring av dem från en räkenskapsperiod till en annan vid granskningen av balansen i välfärdsområdenas ekonomi samt för att utveckla processen i anslutning till fullmakterna att uppta lån. I HHYTT-rapporteringen efterfrågas uppgifter om den använda fullmakten att uppta lån och de fullmakter att uppta lån som överförs till följande räkenskapsperioder.

I HHYTT-rapporten ska också uppges det återstående kapitalet av borgen för andra för välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens samt koncernens del²³. Uppgifterna om borgensförbindelser är en del av de riskfaktorer hos välfärdsområdet, välfärdssammanslutningen och koncernen som finansministeriet följer.

6.11.3 PPP-projekt (totala värde och specifikationer) (h-t18.01 och h-t18.02)

Helhetsserviceavgifter som betalas med stöd av livscykelmodellen, PPP-modellen eller partneravtal ska avskiljas till en separat post, eftersom det i statistikrapporteringen av underskott och skulder ska lämnas uppgifter om dylika projekt, såsom serviceavgifter m.m. De serviceavgifter (inklusive hyreskostnader och avgifter för service) som betalats från projektet under året ska redovisas separat.²⁴

Behov: Krav som ställs i EDP-rapporteringen och budgetramdirektivet.

Beskrivning: Uppgift om eventuella PPP-projekt som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen är part i, deras värde, tidpunkten för genomförandet och vem som genomför projektet.

PPP-projekt (public-private partnerships) är långa avtal mellan minst två enheter. Den ena parten i ett projekt är ett privat eller offentligt ägt företag och den andra parten en offentlig sammanslutning (i praktiken en kommun, en samkommun, ett välfärdsområde, en välfärdssammanslutning eller staten). I projektet bygger företaget en investeringstillgång (till exempel en skolbyggnad) enkom för detta projekt och hanterar finansieringen och byggandet samt producerar tjänster i anslutning till investeringstillgången för den offentliga sammanslutningen eller allmänheten under den avtalade ti-

²³ De uppgifter som ska rapporteras om återstående kapital av borgen för andra baserar sig på de uppgifter som ska anges i noterna till välfärdsområdets och välfärdssammanslutningars bokslut (se bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions [allmänna anvisning om noter till bokslutet](#), s. 30).

²⁴ Om bokföring enligt livscykelmodellen, se bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 100/2011.

den. Den offentliga sammanslutningen (eller allmänheten) betalar en serviceavgift under avtalstiden. Rollerna för att äga, bygga och producera tjänster kan också fördelas på flera olika aktörer.

I rapporteringen samlas inga uppgifter om så kallade livscykelprojekt eller avtal som kommer i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens ägo och bokförs i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens balansräkning. **Uppgifter behövs om projekt som bokförs som ägda av en privat eller offentligt ägd sammanslutning.**

Statistikcentralen kan efter behov begära tilläggsuppgifter om betydande projekt för klassificeringen och rapporteringen om projekten. Statistikcentralen kontaktar välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen för att få dessa tilläggsuppgifter.

Definition av PPP-projekt

För att ett projekt ska kunna rapporteras som ett PPP-projekt ska samtliga följande villkor uppfyllas:

- Projektet går ut på att bygga eller reparera en investeringstillgång för att användas av välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen.
- Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ingår ett långfristigt avtal (över 15 år) med en eller flera andra enheter om att bygga och underhålla investeringstillgången.
- En privat eller en offentligt ägd sammanslutning är investeringstillgångens juridiska ägare. Med andra ord kommer den investeringstillgång som ska byggas i projektet att bokföras någon annanstans än i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens balansräkning. Om investeringstillgången har bokförts i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens balansräkning, är projektet inte ett PPP-projekt. I ett PPP-projekt kan en investeringstillgång även upptas i balansräkningen för välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens dottersamfund. Borgen eller finansiering som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen beviljar det ägande bolaget påverkar inte rapporteringen.
- Någon annan sammanslutning än välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens dottersamfund måste vara delaktig i projektet som serviceproducent eller ägare av investeringstillgången. Syftet är inte att samla information om investeringar som genomförs via välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningars (fastighets-)bolag, om inte andra aktörer medverkar i dem.
- Till avtalet hör förutom användningen av tillgången även övriga tjänster i anslutning till den. Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen betalar en serviceavgift för användningen av investeringstillgången och de relaterade tjänsterna. Projektgenomföraren bär ett större ansvar för tillgången än bara byggandet. Serviceavgifterna fördelas i allmänhet jämnt över hela avtalsperioden och upptas som köpta tjänster (och/eller hyreskostnader) i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens bokföring.

Tillgångens ägare = den avtalspart som äger investeringstillgången och i vars balansräkning tillgången redovisas.

Serviceproducent = den avtalspart som producerar tjänsten i anslutning till PPP-projektet (som underhåll), i allmänhet under hela avtalstiden. Avser till exempel inte en aktör som bara är med under byggnadstiden.

Exempel på PPP-projekt:

- Typexempel: Ett sjukhus är ett företags investering, som upptas i sin helhet i ett privat företags balansräkning. Enligt avtalet med välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ansvarar det privata företaget för byggandet, finansieringen, underhållet och servicen under de följande 20 åren. För detta betalar välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen en årlig serviceavgift till bolaget.
- Ägaren och serviceproducenten är skilda enheter: Sjukhuset upptas helt i balansräkningen för ett fastighetsaktiebolag som ägs helt eller delvis av välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningen. Enligt avtalet ansvarar den privata byggnadsfirman för byggandet, underhållet och reparationerna under de följande 20 åren. Fastighetsaktiebolaget finansierar projektet och äger investeringstillgången.

Följande är **inte** projekt som ska rapporteras som PPP-projekt:

- Projekt som byggs för att upptas i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens egen balansräkning: Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen beställer ett sjukhus av en byggnadsfirma och bokför byggnaden i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens egen balansräkning. Dessutom avtalar man om att byggnadsfirman ska sköta underhållet och servicen på sjukhuset i 20 års tid.
- Projekt som byggs för att ingå i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens fastighetsbolag, inga privata aktörer: Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen låter bygga en sjukhusfastighet som ska höra till ett fastighetsbolag. Efter byggandet medverkar inga andra aktörer och inga långfristiga avtal ingås om fastighetens underhåll och reparationer.

Uppgifter som ska lämnas, finns i allmänhet i avtalen:

- Summan av de uppskattade totalkostnaderna för alla PPP-projekt som uppfyller de ovannämnda villkoren.
- Dessutom ska följande uppgifter rapporteras om betydande projekt (projekt vars totalkostnad överskrider 10 miljoner euro):
- Projektets ID/kod (projektets egen, unika kod som ska användas under hela projektets livscykel. Kan innehålla bokstäver och siffror, kan vara namn/kod/projektnummer.)

- Projektets namn eller någon annan identifierande uppgift
- FO-numret på det samfund som äger investeringstillgången (det samfund som äger tillgången och i vars balansräkning tillgången tas upp).
- Period (vilket år avtalet börjar och slutar)
- Serviceavgifter som betalats för projektet under året (inklusive hyreskostnader och serviceavgifter)
- En uppskattning om de återstående serviceavgifterna (inklusive hyreskostnader och serviceavgifter)
- En uppskattning om projektets totala kostnader för välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ("avtalsenlig total kostnad exklusive moms")
 1. varav en uppskattning om investeringens andel
 2. varav en uppskattning om andelen relaterade tjänster (andra än investeringarna)

Exempel på rapportens innehåll i välfärdsområde X:

1. Uppskattning om de totala kostnaderna för gällande PPP-projekt 31.12.2023: sammanlagt 65 miljoner euro.
2. Betydande projekt (projekt värda mer än 10 miljoner euro):

1. Projektetsnamn	2. "Ägare"	3. Genomförandetid	4. Serviceavgifter som betalats under året	5. Uppskattning av återstående serviceavgifter	6. Uppskattning av projektets totala kostnader	6a. varav en uppskattning av investeringens andel	6b. varav en uppskattning av tjänstens andel
Ny vårdhemsbyggnad	Vårdhemsprojektet Ab	2023–2049	1 000 000 €	15 000 000 €	30 000 000 €	10 000 000 €	20 000 000 €
Byggande av sjukhus	Nya Sjukhuset Ab	2023–2040	2 000 000 €	20 000 000 €	35 000 000 €	8 000 000 €	27 000 000 €

6.11.4 Borgensförbindelser (h-t19)

Behov: Krav som ställs i EDP-rapporteringen och budgetramdirektivet.

Beskrivning: För EDP-rapporteringen ska lämnas uppgifter om borgen som ställts av offentliga samfund på det sätt som anges i noterna till bokslutet (se bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om noter till bokslutet)

för välfärdsområden). De redovisade uppgifterna omfattar nya borgensförbindelser som ingåtts, borgensstocken, inkomster av borgen, förluster av borgen (betalda borgensersättningar), skulder som övertagits som egna utifrån borgen samt återindrivning av borgensersättningar.

Till de borgensförbindelser som rapporteras hör borgen som beviljats av ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning för sammanslutningar som hör till samma koncern samt borgen för andras räkning. Ingen andel av Kommunernas garanticentrals borgensansvar anmäls.

Dessutom ska man kunna specificera borgensförbindelserna enligt borgenstagare på basis av Statistikcentralens sektorklassifikation (sektorklassifikation 2023 eller nyare).

Följande uppgifter ska lämnas:

- a. Borgensstocken totalt, samt belopp som beviljats offentliga samfund
 - Det återstående kapitalet i slutet av året (inte det ursprungliga kapitalet)
- b. Nya garantier som beviljats sammanlagt och garantier som beviljats offentliga samfund
 - Nya garantier som beviljats under året (återstående kapital, inte startkapital).
- c. Betalda ersättningar för borgensansvar totalt, samt beloppet som betalats till offentliga samfund
 - Fall där ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning betalar bort en realiserad borgen. Ersättningar som betalats under året.
- d. Inkomster från återkrav av borgensersättningar totalt, samt beloppet som erhöles från offentliga samfund
 - Här handlar det om ersättningar som man kunnat återinkassera av den som beviljats borgen efter att borgen realiserats.
- e. Inkomster av borgen totalt, samt beloppet som erhöles från offentliga samfund
 - Inkomster av borgen under året (borgensprovisioner).
- f. Skulder som övertagits på basis av borgen totalt samt beloppet som övertagits från offentliga samfund

- Fall där ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning övertar en skuld som är föremål för borgen så att den blir välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens egen skuld.

6.11.5 Energieffektivitetsavtal (specifikationer och övriga uppgifter) (h-t20.01 och h-t 20.02)

Behov: Krav som ställs i EDP-rapporteringen.

Beskrivning: EDP-rapporteringen innehåller särskilda anvisningar för behandlingen av energieffektivitetsavtal (Energy Performance Contracts). I ett energieffektivitetsprojekt ingår välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ett avtal om att höja energieffektiviteten till exempel med en specialistaktör inom energieffektivitet. Aktörer av det här slaget benämns ofta ESCO-företag (Energy Service Company) och projekten ESCO-projekt. Även om ett avtal bara omfattar tillhandahållande av tjänster (till exempel energirådgivning), avses i det här sammanhanget sådana avtal som relaterar till en investering eller någon annan anskaffning som gjorts i början av avtalet (dock inte för att ägas av välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen), till exempel om att förnya belysningen eller värmesystemet. Välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna rapporterar de avtal som de är part i.

Avtal/projekt om energieffektivitet har följande kännetecken:

1. avsikt att förbättra energieffektiviteten
2. välfärdsområdets samarbetspartner är i allmänhet ett ESCO-företag (Energy Service Company)
3. investering som ägs av samarbetspartnern eller annan anskaffning, i allmänhet i början av avtalet
4. investeringstillgången övergår i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens ägo i slutet av avtalet.

Följande uppgifter ska lämnas:

1. Värdet under projektets löptid av de investeringar i nya energieffektivitetsavtal som ingåtts under året, det vill säga värdet av energiavtalen (euro)
2. Antalet nya energieffektivitetsavtal
3. Dessutom en specifikation av de projekt där investeringens värde överstiger en miljon euro.

Projektets namn	Projektets värde (euro)
projekt 1	X euro
projekt 2	X euro

6.11.6 Ekonomiuppgifter om samfund som ägs av välfärdsområden och välfärdssammanslutningar (h-t21.02, h-t21.03 och h-t21.04)

I samband med EDP-rapporteringen och budgetramsdirektivet kartläggs även uppgifter om samfund som ägs av välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. Exempelvis betraktas utdelning från ett företag för en förlustbringande räkenskapsperiod inte som dividend i nationalräkenskaperna utan som sådan återbetalning av kapital som inte handlar om avkastning. Därför ska det bolag som är motpart identifieras för att erhållna dividender utdelning ska kunna kopplas till bolagets resultat.

Dividender som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen erhållit från samfund i sin ägo

Beskrivning: Uppgifter om erhållna dividender och vilka bolag som betalat dem.

Dividender som välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen får från de ägda samfunden, specifikt för varje samfund (även andra än koncernsamfund).

Nedre gränsen för dividend som ska specificeras är 100 000 euro. Om välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen under året har erhållit dividend från ett samfund till ett belopp som överskrider 100 000 euro ska beloppet specificeras.

Följande uppgifter ska lämnas:

1. FO-numret på det samfund som betalat dividend
2. beloppet av dividend som erhållits under året (och som redovisats i resultaträkningen).

Kapitalisering av samfund som ägs av välfärdsområde eller välfärdssammanslutning

Beskrivning: Uppgift om kapitalisering av ägda samfund.

Här efterfrågas uppgifter om kapitalplaceringar som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen gjort i samfund som den äger. Behovet av information grundar sig på reglerna om behandling av kapitalinjektioner. Den nedre gränsen för belopp som ska specificeras är 100 000 euro per samfund. Mindre kapitaliseringar än så behöver inte specificeras. Med kapitalisering eller kapitalinjektion avses finansiering på villkor

för eget kapital som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ger ett bolag (inklusive ökning av aktiekapitalet, kapitallån, placeringar i en fond för inbetalt fritt eget kapital).

Följande uppgifter ska lämnas:

- FO-nummer på det kapitalserade samfundet
- beloppet av de kapitalplaceringar som gjorts i samfundet under året; med kapitalplacering avses finansiering på villkor för eget kapital

Försäljning av aktier och andelar

Beskrivning: Vid EDP-rapporteringen redovisas uppgifter om försäljning av stora poster av aktier och andelar.

Det nedre värdet för kravet på specifikation är 100 000 euro per samfund. Omfattar även försäljning av aktier i samfund utanför koncernen.

Följande uppgifter krävs om sålda aktier och andelar, per samfund (det vill säga vilket samfunds andelar eller aktier har sålts):

1. FO-nummer
2. värdet av de andelar som sålts under året (till överlåtelsepris).

6.11.7 Övriga tilläggspecifikationer (h-t22.01, h-t22.02)

Specifikation av hyresansvar inom finansieringsleasing (leasingansvar i anslutning till fastigheter)

Behov: Uppgifter om hur välfärdsområden och välfärdssammanslutningar använder finansieringsleasing. Finansieringsleasing bokförs på olika sätt i nationalräkenskaperna och EDP-rapporteringen om man jämför med affärsbokföring.

Leasing kan indelas i bruksleasing och finansieringsleasing. Finansieringsleasing behandlas på olika sätt i nationalräkenskaperna och i affärsbokföringen.

Vid bruksleasing hyrs en investeringstillgång, som en maskin, under korta perioder och leasinggivaren gör ofta själv service på tillgången samt bär risken och tar hem eventuella vinster av att äga investeringstillgången. Bruksleasing påminner på många sätt om ett sedvanligt hyresavtal. Vid bruksleasing kan det hända att leasingobjektet hyrs ut till flera leasingtagare efter varandra. Således motsvarar leasingperioden inte objektets hela ekonomiska livslängd. Leasingtagaren kan också säga upp avtalet.

Finansieringsleasing är uthyrning där finansiären skaffar det objekt som leasingtagaren behöver och hyr ut det med ett långfristigt avtal. Genom finansieringsleasing kan man ofta till och med hyra ut hela byggnader och avtalen är i kraft under den uthyrda tillgångens hela ekonomiska livslängd. Ett finansieringsleasingavtal kan också gälla en byggnad och annan fast egendom. Finansieringsbolaget finansierar anskaffningen av en anordning genom att köpa den av säljaren och hyra ut den vidare till leasingtagaren. Vid finansieringsleasing överförs fördelarna och riskerna i anslutning till tillgången i huvudsak på leasingtagaren i början av avtalsperioden.

Finansieringsleasing behandlas i affärsbokföringen som en hyresutgift och en leasad tillgång tas inte upp i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens balansräkning. I nationalräkenskaperna bör en leasad investeringstillgång (och skulden) redovisas i leasingtagarens balansräkning. Betalda hyresavgifter bokförs som ränta och amortering på skulden. Inom nationalräkenskaperna är finansieringsleasing utslutande ett finansieringssätt och leasingtagaren är den verkliga ägaren av tillgången, inte leasinggivaren. Därmed ska finansieringsleasing bokföras som om leasingtagaren själv skulle skaffa tillgången.

Definition av finansieringsleasing: Med finansieringsleasing avses uthyrning där leasingperioden i allmänhet omfattar objektets hela ekonomiska användningstid. Vid finansieringsleasing överförs fördelarna och riskerna i anslutning till tillgången i huvudsak på leasingtagaren i början av avtalsperioden.

Det har inte nödvändigtvis gjorts någon skillnad mellan bruks- och finansieringsleasing. Som ett enkelt alternativ begärs uppgifter om hyrning av fastigheter, där det ofta handlar om finansieringsleasing.

För beräkningen av nyckeltalet "Skulder och ansvar i procent av driftsinkomsterna" behövs en uppgift om de sammanlagda hyresansvaren.

Följande uppgifter ska lämnas:

1. Leasingansvar i anslutning till fastigheter sammanlagt vid årets utgång
2. Enligt den allmänna anvisningen om noter de totala hyresansvaren och leasingansvaren som lagts fram i noterna.

Vid bokslutstidpunkten oreglerade fordringar som inte tagits upp som kostnad

Behov: Krav som ställs i budgetramdirektivet

Beskrivning: En lånefordran har status som oreglerad om en räntebetalning eller en amortering är minst 90 dagar sen eller om amorteringen eller räntebetalningen har kapitaliserats, omfinansierats eller uppskjutits genom avtal.

Om en lånefordran är förfallen och obetald i mindre än 90 dagar, men det finns anledning att misstänka att den inte kommer att fås i sin helhet, ska även en sådan rapporteras i summan.

Följande uppgifter ska lämnas:

1. Vid bokslutstidpunkten oreglerade lånefordringar som inte har tagits upp som kostnad, alla sammanlagt.

Erhållna kontantsäkerheter i anslutning till derivatkontrakt och värdepappersutlåning

Behov: Uppgifter om återbetalbara kontantsäkerheter som erhållits i anslutning till derivatkontrakt och värdepappersutlåning (stocken vid årets utgång). Om andra kontantsäkerheter krävs inga uppgifter i detta sammanhang.

Följande uppgifter ska lämnas:

2. Erhållna kontantsäkerheter i anslutning till derivatkontrakt och värdepappersutlåning, sammanlagt.

Upphävning av ett välfärdsområdes eller en välfärdssammanslutnings lånefordringar/övertagande av annans skuld

Beskrivning: Om ett välfärdsområdes eller en välfärdssammanslutning upphäver en lånefordran på ett annat samfund ska den bokföras som kostnad och rapporteras separat vid EDP-rapporteringen. Likaså ska ett övertagande av ett annat samfunds skuld rapporteras separat. Detta gäller övertagande av skuld även av andra samfund än sådana som ägs av välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen.

Uppgift som ska lämnas, totalbeloppet av följande:

3. upphävning av välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens lånefordringar (euro)
4. annat samfunds skuld som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen övertar av annan anledning än borgen (euro).

Bokförda avsättningar

Avsättningar bokförs inte som intäkt eller kostnad i nationalräkenskaperna. För korrigering av avsättningar behövs information om på vilka rader avsättningarna har bokförts i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens resultaträkning (bokslut).

Följande uppgifter ska lämnas:

Avsättningar som tagits upp i resultaträkningen specificeras radvis enligt följande:

1. förändring avsättningar avseende personalkostnader
2. förändring avsättningar avseende köp av tjänster

3. förändring avsättningar avseende övriga verksamhetskostnader.

Ränteswapavtal

Beskrivning: Ange uppgifter om ränteswapavtal.

Rapportera samma uppgifter om ränteswapavtal som i noterna till bokslutet. (se bokföringsnämndens välfärdesområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om noter till bokslutet för välfärdsområden).

Uppgifterna rapporteras på välfärdsområdesnivå eller välfärdssammanslutningsnivå sammanlagt samt på koncernnivå totalt.

Uppgift som ska lämnas, i allmänhet tillgänglig på MFI:s bekräftelse:

1. verkligt värde = kostnaden för avtalets avslutande, det vill säga diskonterat nuvärde av framtida ränteflöden
2. värdet av den underliggande tillgången = det nominella värdet av det skyddade penningbeloppet.

6.11.8 Reparationsbyggande (h-t23)

Med byggnad avses en fast, fristående konstruktion med egen ingång som är uppförd på den plats där den är belägen, och som innefattar ett för olika funktioner avsett övertäckt utrymme som i allmänhet avgränsas av ytterväggar eller andra väggar som avskiljer det från andra konstruktioner (byggnader). Med reparationsbyggande avses i stor omfattning all den verksamhet som eftersträvar att förbättra eller upprätthålla en existerande byggnads eller dess delars skick.

Byggnadernas antal och våningsyta avser antalet och våningsytan av samtliga byggnader, inte endast de renoverade byggnaderna. Alla byggnadernas antal och våningsytor avser alla byggnader som ägs av rapportören.

Med aktiverade reparationsutgifter avses utgifter som förorsakas av renovering eller ombyggnad och som inte bokförs i resultaträkningen som kostnader under räkningsperioden. Aktiverade reparationsutgifter ingår i anläggningstillgångarna (bestående aktiva) och höjer deras värde. Inga kostnader för stödtjänster får hänföras till reparationsbyggande.

Byggnadsklassificeringen finns på

- https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=jhs;schemeCode=rakennus_1_20180712

Till reparationsbyggande hör att ange kostnaderna i euro för renoverings-, reparations- och ombyggnadsarbeten inklusive materialkostnader. Underhåll av fastigheten som helhet hör inte till reparationsbyggande. Sådant som inte hör till reparationsbyggandet är bland annat byte av lampa, sandning, snöarbete,

öppning av avlopp, avfallshantering, städning, rengöring och tvätt. På investeringsidan hör nybyggnation eller utbyggnad av byggnad inte till renoveringsbyggande.

I samband med utvidgningen av en byggnad ingår reparationer i den gamla delen till reparationsbyggande. Som exempel hör det nya uppvärmningssystem som skaffas som investering i en gammal byggnad till renoveringsbyggande.

Även affärsverkens byggnader ingår till reparationsbyggande, eftersom de utgör en del av välfärdsområdena.

Klassificeringen av en byggnad (lokal) i en viss klass beror huvudsakligen på för vilket användningsändamål största delen av byggnadens totala yta eller byggnadsrättsliga våningsyta används. Som bostadsbyggnader definieras dock endast sådana byggnader där bostadsutrymmet är över hälften av våningsytan.

Byggnadens ägare rapporterar om de byggnader han äger. Hit hör också byggnader som han har hyrt vidare. Hyresgästen ska inte rapportera om de lokaler som han eller hon har hyrt eller om de reparationer som gjorts i dem. Däremot ska kostnaderna rapporteras när ägaren reparerar de lokaler som ägaren hyrt ut.

Tomma byggnader märks ut enligt användningsändamål innan byggnaden har tömts. Byggnader som är inte färdigbyggda rapporteras inte.

Våningsyta:

Till byggnadens våningsyta räknas våningarnas ytor beräknade enligt ytterväggarnas utsidor och sådan källarvåningsyta eller vindsyta där lokaler avsedda för byggnadens huvudsakliga ändamål placeras eller med avseende på dessa lokalers läge, förbindelser, storlek, ljus och andra egenskaper kan placeras (115 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen).

Hälsovårdsbyggnader:

Hälsö- och välfärdscentraler, centralsjukhus, specialistsjukhus och laboratoriebyggnader, övriga sjukhus, rehabiliteringsinrättningar, övriga hälsovårdsbyggnader

Byggnader för socialtjänster:

Byggnader för sluten vård, byggnader för öppenvård

Kontorsbyggnader:

Byggnader avsedda för kontorsarbete. Kontorsarbete är bland annat finansierings- och försäkringsverksamhet, juridiska tjänster och redovisningstjänster, reklamverksamhet och marknadsföring, ämbetsverksarbete inom den offentliga förvaltningen,

produktion och distribution av informations- och kulturprodukter, informationsbehandling och övriga informationstjänster.

Byggnader för samlingslokaler:

Kulturbyggnader, förenings- och klubblokalsbyggnader, byggnader för religiösa samfund, idrotts- och motionsbyggnader samt övriga byggnader för samlingslokaler.

Övriga byggnader:

Med övriga byggnader avses byggnader som i Byggnadsklassificering 2018 inte har klassificerats som undervisningsbyggnader, hälsovårdsbyggnader, byggnader för socialtjänster, kontorsbyggnader eller byggnader för samlingslokaler.

6.11.9 Övriga specifikationer för investeringar, Byggekostnader (h-t24.01)

Investeringsutgifter för mark- och vattenområden samt bostadsbyggnader, andra byggnader och andra investeringstillgångar specificeras enligt byggande i egen regi och byggherreverksamhet. Specifikationerna görs på välfärdsområdes- eller välfärds-sammanslutningsnivå, så att välfärdsområdet (välfärdssammanslutningen) och affärsverken är konsoliderade. Allt byggande (nybyggnad och renoveringar osv.) som aktiverats i balansräkningen ska ingå. Tillgångar bland bestående aktiva som köpts färdiga ska inte rapporteras i denna specifikation, förutom när de hör direkt samman med byggande i egen regi.

Byggande i egen regi totalt (A+B+C+D+E)

Vid anskaffning av bestående aktiva som ska aktiveras innebär byggande i egen regi sådan byggverksamhet där välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen bär helhetsansvaret för byggandet. Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen betalar då bland annat arbetstagarnas löner inklusive sociala avgifter, det vill säga är i regel arbetsgivare för majoriteten av arbetstagarna. Sido- och underentreprenad (till exempel vattenledningsarbeten, målningsarbeten) kan utlokaliseras till olika företag, men dessa ansvarar endast för sin del av entreprenaden.

Byggande i egen regi specificeras i sin helhet enligt följande:

1. Bostadsbyggnader
2. Övriga byggnader
3. Mark- och vattenområden
4. Fasta konstruktioner och anordningar sammanlagt

5. Maskiner och inventarier
6. Övriga investeringstillgångar sammanlagt

Dessa indelas vidare i följande grupper av utgiftsslag:

- personalutgifter
- köp av tjänster
- material, förnödenheter och varor
- bidrag
- övriga verksamhetskostnader.

I gruppen Övriga investeringstillgångar upptas också exempelvis kostnader för ett datasystemprojekt som ska aktiveras, om det byggs upp i egen regi. Delentreprenader hör till gruppen *Köp av tjänster*.

Byggherreverksamhet

Med byggherreverksamhet avses byggande där ett välfärdsområde eller en välfärds-sammanslutning låter utomstående entreprenörer genomföra ett byggprojekt, an-tingen som en helhetsentreprenad eller delade entreprenader. Välfärdsområdet eller välfärds-sammanslutningen tar emot byggnaden när den är klar och har inte rollen som arbetsgivare under byggtiden. Tillgångar bland bestående aktiva som köpts färdiga ska inte rapporteras i denna specifikation, förutom när de hör direkt samman med byggherreverksamheten.

Byggherreverksamheten specificeras i sin helhet enligt följande:

- Bostadsbyggnader
- Övriga byggnader
- Mark- och vattenområden
- Fasta konstruktioner och anordningar
- Maskiner och inventarier
- Övriga investeringstillgångar.

6.12 Velfärdsområdets och velfärdssammanslutningens bokslutsprognos vid halvårsrapportering (senast 15.8) = HTPE

I samband med halvårsrapporten presenteras velfärdsområdenas och velfärdssammanslutningarnas bokslutsprognos för hela året enligt verksamhetsområde. I prognosen redovisas inte uppgifter på sektornivå. HTPE-prognosen bildas av velfärdsområdenas och velfärdssammanslutningarnas budgetuppgifter, i vilka inkluderas kända förändringar i inkomster och utgifter på nivån för den övergripande ekonomin. De siffror som prognostiseras behöver ännu inte grunda sig på någon officiell ändring av budgeten. I prognosen ska man sträva efter att på ett realistiskt sätt bedöma resultatet av bokslutet för räkenskapsperioden.

I rapporteringen enligt verksamhetsområde indelas velfärdsområdets övergripande ekonomi på verksamhetsområdesnivå enligt finansieringsmodellen så att affärsverken och de övriga särredovisade enheterna läggs samman som i bokslutet och budgetrapporteringen och hänförs till verksamhetsområdena i enlighet med verksamhetens karaktär. Statlig finansiering, extraordinära poster och bokslutsdispositioner rapporteras i kolumnen *Poster som inte allokeras till serviceklasser*. Därför är informationen om poster mellan verksamhetsområdena och allt aktuellt hänförande i anslutning till stöd-tjänster antingen med interna poster eller så att kostnaderna hänförs direkt viktig.

I rapporteringen per verksamhetsområde ska värdet för *Serviceklasser för förvaltnings- och stöd-tjänster totalt* uppges som noll i de obligatoriska cellerna, om inkomsterna och kostnaderna för dessa tjänster under räkenskapsperioden hänförs till verksamhetsområdena enligt någon alternativ modell i stället för intern fakturering och övervältringar.

Om kolumnen för förvaltning och stöd-tjänster utnyttjas i rapporteringen och dessa kostnader hänförs till verksamhetsområdena med interna poster (nettokostnaden i kolumnen för allmän förvaltning och stöd-tjänster ska vara noll), måste man se till att de interna inkomsterna och kostnaderna är lika stora i rapporten. I den ekonomiska rapporteringen avses med interna interna poster köp och försäljning inom en serviceklass. I rapporteringen per verksamhetsområde behöver dessa interna poster inom serviceklasserna inte elimineras, men samtidigt är det ändå viktigt att lägga märke till att i HHKNR-, HHTPA- och HHTPP-rapporterna ska interna interna poster vara eliminerade. Därför lönar det sig i princip att bygga upp rapporteringen så att interna poster inom serviceklasserna inte dyker upp i någon rapport.

Investeringarna specificeras per verksamhetsområde och balanspost enligt sin karaktär. Även oavslutade investeringar vid räkenskapsperiodens slut ska upptas i den grupp i vilken de kommer att redovisas när de har slutförts.

I bokslutsprognosen presenteras en prognos för hela året oavsett om eventuella ändringar i budgeten har godkänts. Anmärkning till prognosen kan läggas till enskilda fält i

Statskontorets godkännandetjänst eller via Tilläggsuppgifter på fliken t00. I bokslutsprognosen lämnas anmärkningar om faktorer som ändrat sedan den ursprungliga budgeten så att de påverkar avvikelsen mellan budgeten och prognosen.

Personalstyrkan anges som årsverken (ÅV), varigenom man kan få fram förhållandet mellan arbetsinsatsen och personalkostnaderna. Årsverkerna redovisas i rapporteringshelheten HTPPE avrundade till närmaste heltal. Den grundläggande principen är att ett årsverke beräknas på följande sätt: Årsverke = avlönade anställningsdagar angivna i kalenderdagar/365 * (deltidsprocenten/100). Ett årsverke innebär ett helt års arbetsinsats av en heltidsarbetande. En deltidssarbetandes arbetsinsats räknas om i förhållande till deltidspocenten (till exempel en person som arbetar 50 % hela året = 0,5 årsverken). Deltiden beräknas enligt arbetstiden. Arbetsinsatsen för en person som varit anställd endast en del av året räknas som arbetsdagar i förhållande till hela året (till exempel anställd 1.3–31.5 = 92/365 = 0,25 årsverken). De årsverken som räknas ut på detta sätt slås sedan ihop. Ett årsverke är alltid maximalt ett, vilket betyder att övertid och annat arbete utöver normal arbetstid inte beaktas. Närmare anvisningar om beräkning av årsverken finns i bilaga 4 *Ordlista för Kommuners och välfärdsområdets ekonomirapportering* till HVA-AURA-handboken.

6.13 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens dottersamfund, intressesamfund och övriga enheter (senast 31.12 eller oftare) = HTOLT

HTOLT-uppgifter, det vill säga uppgifter om välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens dottersamfund, intressesamfund, affärsverk och övriga enheter, lämnas alltid när det sker ändringar i dottersamfund, affärsverk, intressesamfund och andra ägarintressesamfund eller de välfärdssammanslutningar där välfärdsområdet är medlem, det vill säga när nya bildas och gamla läggs ner eller det sker ändringar i uppgifter som meddelats tidigare om till exempel ägarandelen.

Också de välfärdsområden och välfärdssammanslutningar som inte har några samfund som ska rapporteras ska skicka och godkänna en tom HTOLT-rapport årligen. Ytterligare information om att skicka en tom rapport finns i avsnitt 4.2.2 *Kommentarer som ska beaktas vid inlämnandet av TOLT-rapporteringshelheten* i Instruktionen om insändning av ekonomisk information till kommuneekonomins informationstjänst och hantering av information i godkännandetjänsten på Statskontorets webbplats <https://www.valtiokonttori.fi/sv/foreskrifter-och-instruktioner/instruktion-om-insandning-av-ekonomisk-information-till-kommuneekonomins-informationstjanst-och-hantering-av-information-i-godkannandetjansten/>.

HTOLT-uppgifterna ska vara aktuella före rapportering av organisationens ekonomiuppgifter. I praktiken ska uppgifterna vara uppdaterade före redovisning av HLTR.

Oavsett om det har skett ändringar eller inte ska rapporteringshelheten HTOLT rapporteras minst en gång per år, före 31.12, varvid rapporteras affärsverk för rapporteringsperioden (dvs. den räkenskapsperiod som följer efter rapporteringstidpunkten) samt dottersamfund, intressesamfund och ägarintressesamfund samt välfärdssammanslutningar för räkenskapsperioden före rapporteringsperioden (dvs. i förhållande till rapporteringstidpunkten den pågående räkenskapsperioden). Till exempel om HOLT för 2024 rapporteras 10.12.2023 anmäls med rapporten de affärsverk som är i kraft 2024 samt de dottersamfund, intressesamfund och andra ägarintressesamfund som är i kraft 31.12.2023.

Affärsverk som har upphört med sin verksamhet eller som upphör med sin verksamhet följande år meddelas också i HTOLT-rapporteringen och de meddelas datum då verksamheten avslutas. Avslutningsdatumet för ett affärsverk som upphör ska rapporteras för att affärsverket eller balansenheten ska kunna anges som avslutad i den fortsatta användningen av uppgifterna.

Rapportören ska se till att de uppgifter om olika enheter som lämnas med HTOLT-rapporter som gäller olika räkenskapsperioder hänförs till rätta räkenskapsperioder enligt den bifogade tabellen. Under tiden 1.12.202x-15.4.202x+1 är det möjligt att lämna HTOLT-rapporter som gäller två på varandra följande räkenskapsperioder. Vid rapporteringar som gäller olika räkenskapsperioder används egna HTOLT-Excel-blanketter, som finns på [Statskontorets webbplats](#).

Tabell 2. HTOLT-helheter som ska rapporteras för varje räkenskapsperiod samt uppgifter som ska rapporteras i HTOLT-delheterna enligt tidsfrister.

15.4.202X-1 (T.EX. SENAST 15.4.2023)	31.12.202X-1 (T.EX. SENAST 31.12.2023)	15.4.202X (T.EX. SENAST 15.4.2024)	31.12.202X (T.EX. SENAST 31.12.2024)	15.4.202X+1 (T.EX. SENAST 15.4.2025)
<p>HTOLT för räkenskapsperioden 202x-2 (t.ex. 2022), eventuella korrigeringar:</p> <p><i>I kraft 202x-2 (t.ex. 2022)</i> ht02 Affärsverk</p> <p>---</p>		<p>HTOLT för räkenskapsperioden 202x-1 (t.ex. 2023), eventuella korrigeringar:</p> <p><i>I kraft 202x-1 (t.ex. 2023)</i> ht02 Affärsverk</p> <p>---</p>		<p>HTOLT för räkenskapsperioden 202x, eventuella korrigeringar:</p> <p><i>I kraft 202x (t.ex. 2024)</i> ht02 Affärsverk</p> <p>---</p>
<p>HTOLT för räkenskapsperioden 202x-1 (t.ex. 2023), eventuella korrigeringar i delhelheter som gäller uppgifter som är i kraft 202x-2 (t.ex. 2022) ht01 Dottersamfund ht04 Intressesamfund och andra ägarintresseorganisationer ht05 Valfärdssammanslutningar</p> <p>OBS! I delhelheten <i>ht02 Affärsverk</i> ska samma uppgifter lämnas som före 31.12.202x-2, om uppgifterna inte behöver korrigeras.</p> <p>---</p> <p>Uppgifterna behöver inte lämnas på nytt, om det inte finns något att korrigera.</p>	<p>HTOLT för räkenskapsperioden 202x (t.ex. 2024), med rapporten meddelas:</p> <p><i>I kraft 202x (t.ex. 2024)</i> ht02 Affärsverk</p> <p><i>I kraft 202x-1 (t.ex. 2023)</i> ht01 Dottersamfund ht04 Intressesamfund och andra ägarintresseorganisationer ht05 Valfärdssammanslutningar</p>	<p>HTOLT för räkenskapsperioden 202x (t.ex. 2024), eventuella korrigeringar i delhelheter som gäller uppgifter som är i kraft 202x-1 (t.ex. 2023) ht01 Dottersamfund ht04 Intressesamfund och andra ägarintresseorganisationer ht05 Valfärdssammanslutningar</p> <p>OBS! I delhelheten <i>ht02 Affärsverk</i> ska samma uppgifter lämnas som före 31.12.202x-1, om uppgifterna inte behöver korrigeras.</p> <p>---</p> <p>Uppgifterna behöver inte lämnas på nytt, om det inte finns något att korrigera.</p>	<p>HTOLT för räkenskapsperioden 202x+1 (t.ex. 2025), med rapporten meddelas:</p> <p><i>I kraft 202x+1 (t.ex. 2025)</i> ht02 Affärsverk</p> <p><i>I kraft 202x (t.ex. 2024)</i> ht01 Dottersamfund ht04 Intressesamfund och andra ägarintresseorganisationer ht05 Valfärdssammanslutningar</p>	<p>HTOLT för räkenskapsperioden 202x+1 (t.ex. 2025), eventuella korrigeringar i delhelheter som gäller uppgifter som är i kraft 202x (t.ex. 2024) ht01 Dottersamfund ht04 Intressesamfund och andra ägarintresseorganisationer ht05 Valfärdssammanslutningar</p> <p>OBS! I delhelheten <i>ht02 Affärsverk</i> ska samma uppgifter lämnas som före 31.12.202x, om uppgifterna inte behöver korrigeras.</p> <p>---</p> <p>Uppgifterna behöver inte lämnas på nytt, om det inte finns något att korrigera.</p>
<p>*I exempletabellen 202x-3=2021, 202x-2=2022, 202x-1=2023, 202x=2024 ja 202x+1=2025</p>				

Angående HTOLT-rapporteringen bör man observera att det samtidigt är möjligt att samtidigt rapportera HOLT-uppgifter för två på varandra följande räkenskapsperioder, så att om det sker ändringar i uppgifterna för den tidigare räkenskapsperioden kan HOLT-rapporten för den räkenskapsperioden korrigeras senast före 15.4 nästa år när det gäller uppgifterna om affärsverk och balansenheter för vattenförsörjningen. Om det till exempel sker ändringar i HTOLT-uppgifterna för räkenskapsperioden 2023 som ska rapporteras senast 31.12.2022, kan HTOLT-rapporten för räkenskapsperioden 2023 inlämnas med korrigerade uppgifter för dottersamfund, intressesamfund och ägarintressesamfund samt valfärdssammanslutningar som är i kraft räkenskapsperioden 2022 senast 15.4.2023 samt för affärsverk senast 15.4.2024 i enlighet med logiken i tabell 2.

Om dottersamfundens och intressesamfundens eller välfärdssammanslutningarnas uppgifter vid bokslutstidpunkten inte finns tillgängliga 31.12, ska HTOLT-helheten rapporteras på nytt när dessa uppgifter är färdiga, dock senast följande år 15.4 i enlighet med logiken i tabell 2.

Med HTOLT-rapporten ska också stiftelsers uppgifter anmälas i enlighet med Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions [allmänna anvisning om upprättande av koncernbokslut för välfärdsområden](#).

Det är möjligt att rapportera HTOLT-rapporteringshelheten endast med hjälp av Excel-datainmatningstillämpningen eller direkt i XBRL-format. Av tekniska skäl kan helheten alltså inte levereras som en csv-fil. Anvisningar om tekniska detaljer angående inlämnandet av HTOLT-rapporten finns i kapitel 4.2.2 *Kommentarer som ska beaktas vid inlämnandet av TOLT-rapporteringshelheten* i [Instruktion om insändning av ekonomisk information till Kommunekonomin informationstjänst och hantering av information i Godkännandetjänsten](#).

ht01 Dottersamfund

Uppgifter om de dottersamfund som enligt bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning ska uppges i noterna till bokslutet (se [Allmän anvisning om noter till bokslutet](#), bilaga 17). Också stiftelser och föreningar som har ställning som dottersamfund anges här. De välfärdssammanslutningar där välfärdsområdet är medlem anges inte här, utan i sin egen delhelhet (ht05 Välfärdssammanslutningar).

Om läget vid utgången av året ännu inte är känt 31.12, sänds HTOLT-rapporteringshelheten med nya kompletterande dottersamfundsuppgifter senaste 15.4.

I rapporteringshelheten anges både sammanslagna och icke-sammanslagna dottersamfund.

Dottersamfundets LEI-kod anges, om samfundet har en sådan.

I koncernens ägarandel beaktas utöver välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens ägande även det ägande i tredje part som sker via dottersamfund eller välfärdssammanslutningar med dottersamfundsstatus. Om det inte finns någon tredje part, är koncernens ägarandel densamma som välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens egen ägarandel. Välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens och koncernens ägarandel i stiftelser och föreningar med dottersamfundsstatus anges på samma sätt som i noterna till bokslutet.

Med andel av rösträtten avses det röstetal som aktierna eller andelarna i ett dottersamfund som ägs av välfärdsområdet, välfärdssammanslutningen eller koncernen medför eller det röstetal som baserar sig på avtal. I koncernens rösträtt beaktas utöver välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens rösträtt även den rösträtt i tredje part som tillkommer genom dottersamfund och välfärdssammanslutningar med dottersamfundsstatus.

Andelen rösträtt i en stiftelse eller förening bestäms utifrån vilken andel av medlemmarna i stiftelsens eller föreningens styrelse eller motsvarande organ eller i det organ

som utnämnt styrelsen välfärdsområdet, välfärdssammanslutningen eller koncernen har rätt att utnämna eller på vilket sätt detta annars bestäms i stiftelsens eller föreningens stadgar eller i något annat separat avtal.

I fältet för ställning som anknuten enhet anges om samfundet har ställning som anknuten enhet i ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning. Ställningen som anknuten enhet definieras i 15 § i [lagen om offentlig upphandling och koncession](#).

Uppgifterna ska lämnas i enlighet med situationen vid utgången av varje räkenskapsperiod.

ht02 Affärsverk

I fältet affärsverkets kod anges välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningen FO-nummer och i slutdelen affärsverkets identifieringskod, det vill säga välfärdsområdeFO-nummer_välfärdsområdeInternAffärsverkskod (längd 9+”_”+ max 5 tecken), till exempel ”1234567-1_123”.

Det är viktigt att samma kod används för rapporteringen i fortsättningen varje gång uppgifter från det berörda affärsverket rapporteras. Även i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens affärsverks bokslutsrapportering, det vill säga HLTR-rapporteringen, ska samma kod användas som i HTOLT-rapporteringen. När ett nytt affärsverk inrättas ska det ges en ny kod för rapporteringen och inte till exempel ett gammalt affärsverks kod.

Näringsgren ges enligt klassificeringen i TOL 2008. Näringsgrensindelningen finns både i <https://www.stat.fi/sv/luokitukset/toimiala/> och https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=jhs;schemeCode=toimiala_1_20080101. Affärsverkens uppgifter för följande räkenskapsperiod rapporteras senast 31.12. Affärsverk som har upphört med sin verksamhet eller som upphör med sin verksamhet följande år rapporteras också i HTOLT-rapporteringen och de meddelas datum då verksamheten avslutas.

ht04 Intressesamfund och andra ägarintresseorganisationer

I punkt ht04 anges de intressesamfund och ägarintresseorganisationer samt andra ägarintressesamfund (inklusive stiftelser och föreningar) som enligt bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions [allmänna anvisning om noter till bokslutet](#) ska anges i noterna till bokslutet (bilaga 19).

Uppgifterna omfattar alla enheter där välfärdsområdets, välfärdssammanslutningens eller koncernens ägarandel är lika med eller större än 10 % och som inte omfattas av punkterna ht01, ht02 eller ht05. Uppgifterna ska lämnas i enlighet med situationen vid utgången av varje räkenskapsperiod.

I punkt ht04 anges både sammanslagna och icke-sammanslagna enheter.

Anvisningarna och definitionerna i delheten Dottersamfund om ägarandel och rösträtt samt ställning som anknuten enhet gäller också intressesamfund och andra ägarintressesamfund.

ht05 Valfärdssammanslutningar

I punkt ht05 anges alla valfärdssammanslutningar där valfärdsområdet, valfärdssammanslutningen eller koncernen är medlem. Uppgifterna ska lämnas i enlighet med situationen vid utgången av varje räkenskapsperiod.

Anvisningarna och definitionerna i delhelheten t01 *Dottersamfund* om ägarandel och rösträtt samt ställningen som anknuten enhet gäller också valfärdssammanslutningar.

6.14 Valfärdsområdets och valfärdssammanslutningens ekonomiska verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden (senast 31.5) = HKLMY

I HKLMY-rapporteringen rapporteras resultaträkningar som valfärdsområdet eller valfärdssammanslutningen gjort upp med stöd av 30 d § i konkurrenslagen. Med resultaträkningar som upprättats med stöd av 30 d § i konkurrenslagen avses de separata resulträkningarna som valfärdsområdena med stöd av 30 d § i konkurrenslagen ska göra upp om ekonomisk verksamhet på marknaden som ska läggas fram i noterna till bokslutet. På Konkurs- och konsumentverkets (KKV) webbplats finns mer information om den [ekonomiska verksamheten](#) som bedrivs i ett konkurrensläge på marknaden och om [separat redovisning](#).

Separat redovisning enligt 30 d § i konkurrenslagen ska göras per enhet. Mer information om separat redovisning per enhet finns på KKV:s [webbplats](#).

I HKLMY-rapporteringen presenteras alla resultaträkningar för den separata verksamheten på samma nivå som de presenteras i valfärdsområdets bokslut. Benämnen den separata verksamheten (kolumn C010) på samma sätt som i bokslutet. Använd samma unika kod (kolumn C005) för beräkningen av separat verksamhet i HKLMY-rapporteringen så länge den separata resultaträkningen förblir innehållsmässigt oförändrad. Den unika koden kan vara namn, kod, nummer osv.

I 30 d § i konkurrenslagen bestäms inte schemat för resultaträkningen för ekonomisk verksamhet som bedrivs i ett konkurrensläge på marknaden. Den information som producerats i bokslutet ska i rapporteringen presenteras på det schema som HKLMY-rapporteringen förutsätter. Se också [länken till KKV:s webbplats](#).

Interna poster som uppfyller kriterierna för intern handel inkluderas i rörelseintäkter och rörelsekostnader. Om de interna poster som uppfyller bestämmelsen av övervärt redovisas som en separat post i bokslutet ska de bokföras i överföringsposter (kolumn C075). Om de inte redovisas som en separat post i bokslutet eller redan ingår i uppgifterna i andra kolumner, kan du lämna posten (kolumn C075) tom.

Välfärdsområden och välfärdssammanslutningar som inte bedriver ekonomisk verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden eller vars omsättning understiger 40 000 euro per år behöver inte utarbeta HKLMY-rapport (till Statskontoret).

Bilagor

- Bilaga 1. Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kontoplan.
- Bilaga 2. Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens serviceklassifikation.
- Bilaga 3. Kommuners och välfärdsområdets kostnadsberäkning.
- Bilaga 4. Ordlista för kommuners och välfärdsområdets ekonomirapportering.
- Bilaga 5. Sektorer i XBRL-taxonomin.
- Bilaga 6. Särdragen hos den prestationsbaserade kvartalsrapporteringen.

Den centrala lagstiftningen om välfärdsområdenas ekonomiska rapportering samt information om bokföring och rapportering av transaktioner i bokföringen

Lag om välfärdsområden 611/2021, 116 § ja 120 §: <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210611>

Statsrådets förordning om de uppgifter som ska tas upp i välfärdsområdets bokslut (729/2021): <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210729>

Statsrådets förordning om lämnande av uppgifter som gäller välfärdsområdets ekonomi (462/2022): <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2022/20220462>

Finansministeriets förordning om om informationsinnehåll och tekniska beskrivningar som tillämpas på lämnandet av välfärdsområdes ekonomiska uppgifter för räkenskapsperioden 2023 (487/2022): <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2022/20220487>

Finansministeriets förordning om informationsinnehåll och tekniska beskrivningar som tillämpas på lämnandet av välfärdsområdes ekonomiska uppgifter för räkenskapsperioden 2024 (898/2023) <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2023/20230898>

Handbok för ekonomisk rapportering i välfärdsområden (HVA-AURA) på Statskontorets webbplats: <https://www.valtiokonttori.fi/sv/foreskrifter-och-instruktioner/handbok-for-ekonomisk-rapportering-i-valfardsomraden-och-valfardssammanslutningar-hva-aura/>

Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions gällande allmänna anvisningar på finansministeriets webbplats: <https://vm.fi/kila-hyvinvointialue-ja-kuntajaosto>

Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions utlåtanden på finansministeriets webbplats: <https://vm.fi/kila-hyvinvointialue-ja-kuntajaosto>

VERSIONSHISTORIK

VERSION	UPPDATERINGAR AV VERSIONEN
Version 0.3 1.12.2023	Komplettering i inledningen: <i>Välfärdsområdena ska rapportera de ekonomiska uppgifterna i Statskontorets tjänst i enlighet med de uppgifter som är tillgängliga vid tidpunkten för rapporteringen. De rapporterade uppgifterna är således i regel en variant av det senaste materialet för beslutsfattande.</i>
	Strykning i avsnitt 3.2.4.2 köp av tjänster, servicesedel: <i>Om välfärdsområdet däremot beviljar understöd och ger det som servicesedel, antecknas det i understöden. En sådan situation kan vara en servicesedel som beviljats företagare inom välfärdsområdets näringsverksamhet för att användas till exempel för planering av marknadsföringen.</i>
	Rättelse i avsnitt 2.3.4.2 köp av tjänster, beskrivningen av kontot <i>Renhållnings- och tvätteritjänster</i> samt kontot <i>Byggnad och underhåll av byggnader och områden.</i>
	Precisering i avsnitt 3.2.6 statlig finansiering: <i>Den statliga finansieringen hänförs till olika räkenskapsperioder på ett sätt som motsvarar prestationsprincipen oberoende av under vilken räkenskapsperiod finansieringen har betalats. Exempelvis en post som har betalats i december 2022 med stöd av 37 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering redovisas för 2023. För 2023 redovisas på motsvarande sätt en engångsersättning som betalas till välfärdsområdet i januari 2024 samt en engångsersättning som betalats i förskott våren 2023.</i>
	En anvisning för tabellmodellen har tillfogats i avsnitt 6.2 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens budget enligt verksamhetsområde HTAT och anvisningen för HTAS-helheten har ändrats till denna del. Till HTAS-anvisningen har fogats anvisningar om avtal som motsvarar investeringar.
	I avsnitt 6.3 Månadsrapportering för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen har de felaktiga datumen 15.8 och 31.10 strukits.
	Till avsnitt 6.5 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering branschvis har fogats en anvisning om kumulativ HTV-rapportering. För samma rapporteringshelhet har den felaktiga anvisningen om rapportering av investeringar enligt balanspost strukits.

	<p>Till avsnitt 6.9 Valfärdsområdes- och välfärdssammanslutningens bokslutsrapportering har fogats en anvisning om rapportering av koncerngoodwill och koncernreserv.</p>
	<p>Till rapporteringshelheterna enligt verksamhetsområde (avsnitt 6.2 HTAT, avsnitt 6.5 HHTNR och avsnitt 6.7 HHTPA) har fogats en rekommendation om eliminering av interna poster.</p>
	<p>Till avsnitt 6.10 Valfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppgifter enligt serviceklass har fogats en anvisning om rapportering av finansiella intäkter och kostnader. I HHTPP-anvisningarna har korrigerats att ”Stödtjänster som säljs till utomstående hänförs till serviceklassen Verksamhet utanför verksamheten med allmän täckning, uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet”</p>
	<p>Tillägg till anvisningarna för månads- och kvartalsrapporteringens tabellmodeller: <i>Enligt 25 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas det i januari respektive juni under finansåret 2/12 av finansieringen för hela året och i de övriga månaderna betalas den resterande finansieringen i lika stora poster. Den statliga finansieringen presenteras i översiktterna i jämnstora månadsposter (1/12) av finansieringen för hela året. I förskott erhållen finansiering bokförs som inkomstförskott i bokföringen.</i></p> <p><i>Tilläggsfinansiering enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering bokförs för den räkenskapsperiod för vilken den har beviljats. Först efter att man fattat ett beslut om tilläggsfinansieringen bokförs den som intäkt och periodiseras på årets återstående månader.</i></p>
	<p>En anvisning om poster som inte hänförs till serviceklassar har fogats till rapporteringshelheterna enligt verksamhetsområde (HTAT, HHTNR, HTPE)</p>
	<p>I avsnittet 6.11 Valfärdsområdets och välfärdssammanslutningens ekonomiuppgifter som kompletterar bokslutsuppgifterna har anvisningarna om THL:s behov av uppgifter kompletterats.</p>
	<p>Avsnitt 6.13 Valfärdsområdets och välfärdssammanslutningens dottersamfund, intressesamfund och övriga enheter (senast 31.12 eller oftare) = HTOLT har uppdaterats.</p>
Version 0.2 6.2.2023	<p>De rapporterade uppgifternas användningsändamål (HVA-AURA-handboken, avsnitt 1.1) Ett nytt avsnitt om de rapporterade uppgifternas användningsändamål.</p>

	<p>Serviceklassifikationens struktur (HVA-AURA-handboken, avsnitt 4.2)</p> <p>Ett nytt avsnitt om serviceklassifikationens struktur.</p> <p>Precisering av anvisningen om förtecken (HVA-AURA-handboken, kapitel 6). Till kapitlet har fogats omnämmandet: <i>Ett exempel på en sådan post är Finansiella intäkter och kostnader. Då anger rapportören minusförtecken framför siffran om nettot är negativt.</i></p> <p>Kompletteringar av HTAS-rapporteringen (HVA-AURA-handboken, avsnitt 6.1)</p> <p>Anvisningarna om investeringar har kompletterats: <i>Med investeringar avses i välfärdsområdenas ekonomiska rapportering poster enligt bokföringslagen bland bestående aktiva i balansräkningen på samma sätt som i kommunernas rapportering. Med investeringar avses inte avtal som motsvarar investeringar i en investeringsplan. I HTAS-rapporteringen rapporteras immateriella och materiella utgifter med lång verkningstid i både planer och utfallsinformation utan avtalsinformation (till exempel leasing- eller andra hyresavtal), som enligt bokföringslagen inte hör till dessa poster.</i></p> <p>Anvisningarna om hänförande av finansiella kostnader har kompletterats: <i>När fastigheten blir färdig bör man beakta att i specifikationen av kapitalhyran beaktas endast räntekostnaderna för tiden efter färdigställandet av fastigheten.</i></p> <p>Kompletteringar av HHYTT-rapporteringen (HVA-AURA-handboken, avsnitt 6.10)</p> <p>Till anvisningen om PPT-projekt (avsnitt 6.10.3) har fogats ett omnämmande av de uppgifter som krävs: <i>Projektets ID/kod (projektets egen, unika kod som ska användas under hela projektets livscykel. Kan innehålla bokstäver och siffror, kan vara namn/kod/projektnummer.)</i></p> <p>Anvisningarna om reparationsbyggande (avsnitt 6.10.8) har kompletterats. Till avsnittet har fogats omnämmandet: <i>Alla byggnadernas antal och våningsytor avser alla byggnader som ägs av rapportören.</i></p> <p>HKLMY-rapporteringen (HVA-AURA-handboken, avsnitt 6.13)</p> <p>Anvisningarna om HKLMY-rapporteringen har utökats.</p> <p>Ändringar i bilaga 5. Sektorer i XBRL-taxonomin till HVA-AURA-boken samt i kapitel 2 i handboken.</p> <p>Uppdaterad i enlighet med den nya sektorklassifikationen som trädde i kraft 1.1.2023.</p>
Version 0.1 25.11.2022	Den första versionen av handboken för ekonomiska rapportering i välfärdsområden i sin helhet.
Utkastversion 10.11.2021	Utkastversion av handboken för ekonomisk rapportering i välfärdsområden (den del som gäller kontoplan), publicerad på FM:s webbplats i november 2021.

